

középiskola eszméit a maga realizálásához vezethetik le.

A polgári és elemi iskola revíziójáról is szólt a minisiter. Mindkét tekintetben megindultak a munkálatok. A polgári iskolák revíziója ánnál szükségesebb, mert valamiféle végleges szervezetet már kell neki adnia, hogy rendeltetésére teljesen alkalmassá tegyék.

Ha ez iskolának revíziója sikerül, ha sikerül szerves összefüggésbe hozni a közoktatásügy többi intézményeivel, akkor talán meg fog szünni az a törekvés, mely minden szülőt arra ösztönöz, hogy fiát, akár van hajlama és tehetsége hozzá, akár nincs, a gymnasiumban taníttassa. Igaz, hogy nagy gondot ad a szülőknak a pályaválasztás, s már annál is inkább megfontolásra méltó a szülők részéről, mert minden áron meg kell akadályozni a mennyire lehet, a télművelt proletariatus veszedelmes gyarapodását. A fiut hajlama és tehetsége ellen valamely pályára szorítani a leginpraktikusabb dolog, mely végül nagyon megboszulja magát. Reméljük, hogy a polgári iskolának revíziója ez intézetnek meg fogja adni a friss életerőt, s oly intézménynyé fog válni, mely mind a gyakorlati ismeretek nyújtása, mind a nevelés nemzeti céljai tekintetében meg fog felelni rendeltetésének.

Épügy reméljük, hogy a népiskola, az elemi iskola revíziója is több lendületet fog adni népoktatásügyünknek, s hogy intézményeink a magyar kulturpolitika szolgálatában fokozottabb mértékben fognak megfelelni a nemzeti követelményeinek.

maguknak. A nyert sarzsíróról lemondani nem lehetett, mert megbotozták volna, ha ilyen kivánsággal ment volna rapportra, s így megmaradt káplárnak.

A cattarói tisztikar nagyot bámult, mikor a törökök minégy három heti tartózkodás után elvonultak anélkül, hogy a magyar forradalom kitört volna.

Honvédeink sok ünnepdelután töltöttek Antonio nevű korcsmárosnál, kinek *Pergagno* mellett volt egy magányosan fekvő osteriája.

A korcsma gyönyörű helyen állott. Közvetlenül mellette volt a tenger, örökös mozgásban. Másik felől a korcsma ajtajából látni lehetett fényes felhők gyantát a naptól ragyogó mozdulatlan sziklahegyeket.

Akkor is innen indultak, ha tengeri kirándulásra mentek. Antonio gondoskodott mindenről, csónakról, élelelről, emberről. Csónakokat úgy szerzett, hogy kiállott az ajtó elébe, kezeivel tölcseért csinált és felkiáltott a hegyek közé: „Oiho—o—ho—ho“!

A kiáltás visszhangot vert a hegytetőkön, melyre ott fejt megmozdult valaki, és mesés rövid idő alatt fejtött egy torzonborz olasz férfi olyan helyről, honnan idegen ember órák hosszáig sem tudna lejönni.

Ez *Tripó* (Tryphon) volt, a korcsmáros öcsöce, ki egymagában élt a kopár hegyek szakadéka között. Senki se tudta okát *Tripó* furcsa életmódjának, ő pedig mindig kitért a magyarrazaolól, ha faggatták, hogy miért kerül az embereket. Dacára, hogy ez a sajtáságos *Tripó* szófukar ember volt és csak a hegyekben vagy a tengeren érezte jól magát, azért királyi mégis meghódította hamarában. Úgy bánt a szóltan olaszszal, mint bizodalmas jó barátal, s ez halából úgy viselkedett, mint valami hűséges kutya. Szinte látszott az öröm rajta, ha sziveséget tehetett a *colonel*nek. Csak úgy leste minden intését. Sokszor mondotta királyi: „*Tripó* legjobb ember a földön!“ (Folyt. köv.)

(—) A tanítók „Eötvös-alapja“

A halhatatlan Eötvös József báró emléket évi február hó 2-án (halálának 26. évfordulóján) is hálás kegyelettel ünnepelte a nevére nevezett „Eötvös-alap országos tanítói egyesület“, mely 21 évi fennállása óta 48,040 forintot nyújtott, részint ösztöndíjak, részint segélyösszegek alakjában a hátrahagyományoknak s ily módon 284 r. k.; 169 év. ref. 121 ág. ev., 94 izr., 19 g. k. és 10 unitárius vallású, összesen 697 tanítói család gondjait enyhítette; ezenfelül a „Tanítók orsz. árvaházának“ költségeihez is 2895 frttal járult, és a „Magyarországi tanítók“ javára 75591 frt 13 kr. tökélt szerzett.

Ezenkívül a budapesti szállodalajdonos és vendéglős urak közül a multi tanévben 44-en, a folyó tanévben pedig 54-en adtak egy-egy a budapesti tudomány-egyetemen, vagy egyéb fő- és szakiskolákon tanuló ifjunak ingyen déli ebédet, s ily módon 61 vidéki tanító helyzetén könnyítették. A fő- és székvárosi, derék polgárai, a szállodás és vendéglős urak, kik e nemes cselekedetük által legalább 6100 frt hasznot adnak az „Eötvös-alap“-nak s ez által igaz hálára kötelezték a hazai tanítósdjot; a következők: 1. Balázs-Horváth József IX., Soroksári-u. 5. sz. — 2. Bauer János, I. Dusz-tér 17. sz.

3. Bereczky Lajos, IV., „Erzsébet szálló“. — 4. Blasehka István, VII. király-utca 110. sz. — 5. Bojcsics Simon, I., Szarvas-tér 4. sz. — 6. Buchinger Alajos, I. Vár, Tárnok-u. 14. sz. — 7. Csálányi Károly, IV., „Ferenciek bazára“. — 8. Döcker Ferenc, VI., „London-szálló“. — 9. Farkas István, IX., Várház-körút 16. sz. — 10. Foltiny Keresztély, VIII. Kerepesi-ut., „Orient szálló“. — 11. Förster Konrád, V., Váci-körút 68. sz. — 12. *Glicker Frigyes, VIII., „Pannonia szálló“ kettőnek ad. — 13. Graf Sándor, II. fő-utca 8. sz. — 14. Gundel János V., „István főherceg szálló“. — 15. Haselbeck János, VII. király-u. 71. sz. — 16. Herd-heska A., VIII., „József-körút 46. sz. — 17. Holzwarth György, V., „Continental szálló“. — 18. Hruska János, VI. Kmetty-utca II. sz. — 19. Jahn Ede, VI., Andrássy-ut 44. sz. — *Krammer Ernő, VI., „vadász-körút szálló“. — 21. Kern Ferenc, IV. Bástya-utca 25. sz. 22. Koch József, VI., Csengery-utca 45. sz. — 23. Kommer Ferenc, V., József-tér 1. sz. — 24. Krammer Miksa, V., Váci-körút 10. sz. — 25. Krist Ferenc, IV. Köb-utca 10. sz. — 26. Kubanek Vencél, II., Fő-utca 89. sz. — 17. Kurucz Kálmán, I. Döbrönte-utca 54. sz. — Kutsera Nándor, V., Lápót-tér. — 29. Leikam Agoston, II. Margit-körút 57. sz. — 30. *Lippert Lajos, VII., Erzsébet-körút. — 31. Macskássy Sándor, VIII., Üllői-ut. — 32. Müller és Lipnik, IV. Ujvilág-utca (Dzsentrí kaszinó). — 33. Nászék Ignác, I., Alkotás-utca. 34. Pavella Antal VII., Csömör-ut 68. sz. — 35. *Petánovics József és utóda, VI., Andrássy-ut 39. sz.

36. Pribiczter Sándorné, IV., Korona-utca 2. sz. — Prinll Nándor, VI., Andrássy-ut 51. sz. — 38. Pshál János, VI. Váci-körút 21. sz. — 39. Pulay Gyula, VIII., Sándor-u. 42. sz. — 40. Rátsky János, IV., Molnár-utca 16. sz. — 41. Schartner János, VI., Wesselenyi-u. 47. sz. 42. Scheller Mihály, VII. Csömör-ut 13. sz. — 43. Schärer Károly, I., Ráczfürdő. — 44. Schnell József, VIII., József-körút 13. sz. — 45. Schodits A. és Wurglits, Kerepesi-ut. — 46. *Stadler Károly, VII. Keleti

pályaudvar. — 47. Steinbeis József, VII., Kis-stáció-utca 7. sz. — 48. Szuchy Ferenc IV. Molnár-utca 8. sz. — 49. Sukartsek János, I., Krisztinátér 7. sz. — 50. Tá-bory Ferenc, VIII. Kerepesi-ut 51. — Wagn-er Vilmos, I., „Mártyán menyasszony“. — 52. Weisz Antal, I., Városmajor. — 53. Wohlfahrt Vilmos, VII. Király-utca 77. — 54. Wurglits Antal, Kerepesi-ut.

Ezekon kívül a Pósa asztaltársaság ad egész éven át ingyen ebédet az „Orient“ szállóban egynék; a „Budai izr. hálószobá“ pedig 55 frtot ad egynék ingyen ebéddel való ellátására.

Az „Eötvös-alap“ m. é. bevétele 17,851 frt, kiadása pedig 15,039 frt volt. Maradék 2752 frt; ebből ösztöndíjakra és segélyekre fordít a jelen évben 2340 frtot. Tökésített vagyona 59,718 frt; a „Tanítók Háza“ alapját képezi 14,836 frt; a „Kossuth-alap“ 985 frt. Összes tökécsített vagyona 75,591 frt. Ösztöndíjak és segélyekért folyamodót-nak az egyesület tajaínak gyermekei, illetés-üzögyei és árvái-f. é. július 10-ig, a szabadszátalok elnyeréséért szeptember 15-ig.

A néptanítók a jötköny intezét a leg-meleghiben ajánljuk a jószívű emberbarátok figyelmébe és pártolásába.

A vármegye házából.

Meghívó.

Zala vármegye törvényhatósági bizottsága több tagjának indítványa folytán, van szerencsém a tekintetes törvényhatósági bizottságot Zala-Egerszegen, a vármegyház közgyűlési termében, fo'yo évi március hó 9-én é. e. 9 és 11 órákor megtartandó, rendkívüli közgyűlésre meghívni.

E rendkívüli közgyűlés egyedüli tárgyát a következő indítvány képezi: „Mondja ki a közgyűlés határozatilag, hogy az 1896. évben feloszlott országgyűlés által kiküldött ugynevezett quota-bizottság által kifejtett és a hírlapok utján közzétett quota-megállapítási javaslatait s azoknak indoklását Zala vármegye közönsége teljesen magáé tési és kéri a törvényhozást, hogy az országgyűlési quota-bizottság által terjedelmes indoklással ellátott elveket, ezen quota megállapításnál magas figyelmérel méltatni kegyeskedjék.“

Zala-Egerszegen, 1897. évi február hó 26-án.

Dr. Jankovich László gróf s. k.
Zala vármegye főispánja.

Ad vocem „Századvégi irodalom.“

Mint hogy egy csoport álmódó a kesztelges állapotokat mindig aranykorok szereti képzélni, s a polgárosodás hő-ditáit a megromlás terjedésének gondolja, — — — — — a polgárosodás criteriumait vitték a megromlás criteriumának. (B. Kemény Zsigmond, „Elet és Irodalom.“)

E lapban Halász Margit tollából nemrég „Századvégi Irodalom“ címen hosszabb cikk jelent meg, mely érdekes tartalmánál de tévedéséinél fogva is érdemes arra, hogy veie behatóbban foglalkozzunk.

Előttém több irányszat domborodott ki, melyek alapján e cikkről értekezni lehet, még pedig: Első sorban azon párhuzam, melyet a szerző az „élet“ mivolta és az irodalomnak ehhez való viszonya között von.

Továbbá saját irodalmi hitvallása, melynek kifejezést ad.

Majd jelenkorunk irodalmának fejjegetése, s végső conclusióban annak elitélése.

Végül az óhaj, hogy a magyar irodalom ne tévedjen az uralkodó eszmék áramába.

Foglalkozzunk mindeme pontokkal egyenként. Szerző az élelet, szorosabban véve az emberi élelet a szenvedések olyan láncolatának tünteti fel, amely nem érdemi meg, hogy arról írjanak.

Ezzel szemben bátran állíthatjuk, hogy csak az élet az, amiről érdemes írni a valódi írónak.

Hias Götthe is azt állítja:

"Greit nur hinein ins volle Menschenleben. Und wo du's anpackst, dort ist's interessant".
Romantika és realismus minden, amiről tollforgató ember írhat, érdekes, mert emberi. Vagy talán azért nem szereti szerzőnő a valódi életből vett tárgyak irodalmát, mert "azok megülik a szívet". A szívet kizsákmányják, de az elmét, a gondolkodást, az ítéletet táplálják. A szív birtalmába a költészet tartozik. Ennek nem kell a "rideg valót", mert ez éber álom. De igenis kell az írónak, aki embereket, viszonyokat rajzol. Az a "szék filozofia" kinyitja az írót személt, s amit előbb csak sejtettek, most kiviláglik előttük, s melyből betekintést enged az élet számtalan körülményeibe, melyek kiapadhatlan förtást képeznek az írónak, ki annál jobban tölti be feladatát, minél mélyebbre hat, minél igazabb igyekszik lenni. És még korántsem teszi azt, hogy ha nagyon mélyre hatunk, több rosszat mint jót találunk: hanem azt, hogy megtudjuk különbözni a valódi jót, szépet, igazat a színleltől, s egymással élesen ellentétbe helyezhetjük őket.

Ezért nem helyeselhető, ha szerzőnő így veledék: "jukkabb húzodunk é. hiteszük el, hogy az élet és az emberek nem egészen olyanok, mint a milyenek: hisz ez merő ellentéte az írót feladatának: hirdesd az igazat! Ilyenformán végelembeben a legnagyobb álmú a legnagyobb írót, s az "ideálizálás művészetét" nem egyéb a "személyvesztés művészeténél". Az ideálizálás nem egyéb, mint az igazságnak magasabb alakban való bemutatása, s feladata nem lehet az igazat elferdíteni, hanem ellenkezőleg tisztítani, hirdetni.

Az eszményítés csak eszköz az "igaz cél" elérésére, nem pedig maga a fődolog.

Ha tény az — s ebben ki kétkelne — hogy a szépirodalomnak nagy és nemes céljai vannak, akkor miért kívánjuk, hogy a legnagyobbat s legnemesebbet az élet igazságait ne tárják a maguk teljességében előnkbe?

Hogy miként tárja előnkbe az író, az adja meg művének jelentőségét, s attól függ: az irodalomnak melyik célját követi: a gyönyörködtetőt, az érdekelőt, vagy a szórakoztatót. (Igen szóalkotót) tisztelt szerzőnő, mert ez is egyik fő-célja az írónak.) Szoros határvonalat húzni e faktorok között nem lehet, mert egymást elősegítik, sőt feltételezik, de azért az egyik mindig túlságban van, s meghatározza a műfajt. — Mindegyik az emberi érzelmek roppant skálájának más burlját pengeli, s együttesen adják az összhangot: az igazat.

Azt kívánja H. M. az írótól, hogy szépségen, viszont azon nézetének is kifejezést ad, hogy nincs kiváltságos író, aki végig nem ment volna a csalódások sorozatán. S egy olyan ember, aki csalódott, midőn rossz uton kereste az igazságot, — tekintse feladatának az igazat leplezni, midőn már megtalálta?

És eme fordulónál állíthatunk a cikk második irányzatára.

Igy nyilatkozik: "Szerintem a legboldogabb ember az, akinek illúziói vannak; majd tovább: "minek tartani a rideg valót", mert — ugymond — jobb, ha csalódásunkban megmaradunk, mint hogy a kijózanító valót megtudjunk.

Bizony, tisztelt írónő, a valót sohasem tudhatjuk meg elég korán, mert a csalódás fájdalommal legjobban mielőbb tudatunk; hisz ilyen értelemben mondja Arany:

"Fájdalom a boldogságnak egyik elvárt része"
És Ön a boldogságban látja (s ki nem?) főgyönyörét. Aki addig boldog, amíg a valóság iránt csalódásban van, nem sokra viszi az életben, — s tárgyunkra térve — azon író, aki kendőzi az igazságot, hogy ez "szébbnek" tessék, elveszti maga alól talaját, az életet.

On így szól: "Mondják, hogy az én ideálizmusom nem egészséges, hogy ez a század elején él még vagy legalább is az ötvenes éves romantikájában."

Pedig valójában csupán nőies, nem pedig beteges. Nőies a női lélek szubilitásával, a kevésbé mozgalmos női lélek konzervativizmusával, amely nem ör előre, mint a férfié, hanem saját belső életét éli és ragaszkodik hagyományaihoz. Nem sürdökli annyira az élet árjában, tehát nem is kopik le annyira zománca: a fiatalos fellengző hajlamának. Ezért is szeretné őt, ha az irodalomban hasonló irányok uralkodnának.

Pedig az irodalom nem maradhat el a rohanó lételettől, mert ebből táplálkozik.

Ime, itt vagyunk a cikk harmadik irányzatánál, mely annak tulajdonképeni szignatúráját megadja. Az eddigiek csak előzmények, magyarázó okok voltak, melyeken a tárgyról való nézetek alapul.

A századvégi irodalom On szerint kárhözvont, mert túlságosan realia. Példákat hoz fel; s e példák többnyire a regényirodalom s a rokon műfajok körébe tartoznak. Helyesen — mert a mai irodalom főműfaja a regény, miért? — nem nehez a magyarázati.

Manapság a társadalom a világ, nem pedig mint az ókorban a hősöké, a lovagok és a kényurak korában a főranguké. Ma nem kiváltságos osztály a népeknek az, amely egyáltalán szellemi munkát végez, mert a tulajdoni többség szellemi kiképezést és fogékonyságot nyert a mai korban — ki többet, ki kevesebbet, de általános a szellem, nem pedig kiváltságos. A XIX. század mindében a nagy eszmék százada (az anyagiak más fejezetbe tartoznak.) Ha most már az irodalomnak a korral való haladását, vesztük tekintetbe, belátható, hogy századunk irodalma szintén ezen eszmék hatása alatt áll. Miután pedig egy műfaj sem oly alkalmas a társadalmi eszmék és a közszellem viselkedésére mint a regény, azért annak széleskörű művelése és elterjedése korunkban teljesen érthető. Közönsége sokkal nagyobb, mint bármely más irodalmi műfajé, mert benne a hozzánk legközelebbi élet tükröződik vissza. Ily értelemben nagy szerepük van korunk iránydrámaiaknak is.

Mindkettőre H. M. kimondja az anathemat, s az írónak szemükre veti, hogy elroinják a közönséget.

Pedig az okok nem az írókban, hanem a társadalomban, szűkebb értelemben a közönségben keresendők. Korunk széles társadalmi alapokon keleszik, tudományokban, művelődésben, fogalomban, találmányokban nagyot haladt s ép azért életmodja is más, mint az azelőtti koroké. Mélyebbre hatol az ismeret, tágabb körű az olvasóközönség. Az írónak sokkal több tárgya van mint azelőtt, midőn — mint említettük — kiváltságos osztályoké volt a világ. A társadalom számos rétege megnyitotta, s többet merithet belőle, mint azelőtt; az a számtalan társadalmi betegség, melyet szerzőnő említ, jobbra azelőtt is megvolt, csak hogy nem ismerték őket annyira, mert az írők nem használták fel műveikben. Manapság sokkal több eszközzel rendelkezik az író, mint a régebbi korszakokban és ezeken segítségével többet is nyújthat. Amit pl. a régiek úgy tüntettek fel, mint rosszat, azt a mai író minden oldaláról áaposan megvilágítva talán épen ellenkezőleg bírálja el, mert alkalposabb eszközökkel, tudással indul művéhez. Viszont amit azelőtt képmutatás leple alatt jónak hittünk, manapság felderítve kivonatván a homályból, rossznak ismerjük el — és csodálkozunk, ha teltevesünkben oly módon csalódtunk, sőt kárhözvontnak mondjuk a művet, mert felvilágosított bennünket! Így hiszi az írónő. — Azt véli, hogy a megismerés megéltet, s amit az író mint realia életet bemutat, az mind rossz, mert mi felületes tekintetünkkel sokkal jobbnak szeretjük hinni.

A hamis ideák lebontása erénye a mai írónak; helyébe nyújtották a kevésbé szép külszinnel bíró, de igazabb realia életet, s ez az ő érdemük. Azért ők még nem vitatják el a jót és nemeset, hanem ellenkezőleg jobban megbecsülik.

A sokat gáncsolt Zola, a félreismert művészi Maupassant, a rideg, de megrázó Ibsen nem megvetést, hanem habéti érdemelnek, mert ők a mai kornak valódi irodalmi apostolai. Az ő műveikből egykoron biztosan íthet a jövőendő nemzedék a mai életéről, erről az ezerformájú s bizarrnak mondott "századvégről", mint a történetirő művéből, ki vagy vonásokban, tehát nem oly behatóan fest.

A szívet, a kedélyt gyönyörködtessük a költészetben, a mely a látszat kultuszát űzi, de elmenket és ítéletünket gyarapítuk az irodalomban, mely a valót tárja előnk, és ez által hat nemesítőleg.

Aki pl. Zolában csak a pornografot látja, mert a maga társadalmát izekre boncolja, s nem kegyelem bűnnek, gonoszságnak sem, — az még nem emelkedett a mai társadalom színvonalára, amely folytonos erjedésben van. A kort kárhözvontni lehet, de hibáiból kivételzetni csak on-maga tudja magát. S kérdés, ha a mai kor-

szellem megváltozik, valóban az az "igazi világgóság" az a "megfújtott" nemzedék fog-e helyébe jönni, amelyet oly eszményiessé, minden rossztól mentek képzal a szerző? Ha az árnyékok a fénytől, az emberiséget a rossztól szét akarnak választani, nem átváltoztatni, de újáteremtene kellene a világot.

Korunk igaz, nem fényes korának, s az írónak nincs sok magasos tárgya, de csakis bővösen cselekszik, ha *wy adja a kort*, amint látja; a világ olvasni kíván, sokat, sokfélet, s újat meg újat. Az író belemarkol a társadalomba, és mindent feldolgoz, a mit kihoz, az emberek pedig pártolják azt az irodalmat, mely oly igaz képet ad nekik önmagukról. Felvilágosodott nemzedék felvilágosodott irodalmat követel, — tehát nem az írót "ronjták" el a közönséget.

A jó iránt nem "vesztettük el bizodalunkat, hitünket" azért mert megismertük a rosszat. Ennyire mégse "romlottunk" meg. Utalok e cikk elején levő citalumra.

Szóljunk most H. M. cikkének negyedik irányáról; szerzőnő meatek szeretné látni a magyar irodalmat a századvégi iránytól. Hias nagyjában véve ment is az emez iránytól, még pedig azért, mert a magyar társadalom nem olyan érett, mint a "századvégi" írótársadalma. Nálunk még nagy kelete van a bölcselkedés nélküli naivitásnak, (amely szintén nem megemvettendő írói qualias) lásd Mikszáth, Gárdonyi, a virtus, a magasbátörés költészetének lásd Herceg, vagy a kedélyesen kontempláló, de melység nélküli irodalomok — lásd a mai írónk jó részét. Jókai pl. nem századvégi, de az ő alakjai, tárgyai nem is a mai világe, s azért gyönyörködünk bennük, mert a korunknak megfelelően igazak.

A "nemzet Géniusza" is megváltozik az idők során, s ha a magyar akkor sem hagyja el őt, (amint hiszük is) úgy az irodalom is megéri a változást — és ez nem tesz, mint tán H. M. hiszi, annak kárára.

M-r B.

Tollfuttában.

Ilyen vigan még talán egyetlen farsangot sem táncolt keresztül a nagykanizsai közönség.

Valóságos bálozó lán szállta meg a várost. Egyik vialgom a másikat érte.

Nem csoda: kifüfőnő komiss termés volt. Az üzletek pangának.

Régi dolog, hogy sirva vialgod a magyar. Most hát a nagykanizsai közönség is vialgott sirva vagy mondjuk inkább, hogy, sirt vialgva.

Egyik ismerősöm, aki nagyon szereti vizagálni az emberek veséit, de főleg azért, hogy tisztában legyen az erszényükkel, — a napokban azt kérdezi tőlem:

— Mi ördög szállta meg ezt a mi közönségünket, hogy így neki ereszkedett a bálozásnak?

Nekem éppen jökevden lehetett ez (amint tudni méltoztatnak) jökevdeben csinálja az ember a legrosszabb vicceket. Egy rossz viccel feleletem:

— Ne csodálja kérem! Ebben a farsangban mi krétára mulattunk.

Azoknak kedvéért, akik talán a kritikus Kréta beigetére gondolnak, ki kell jelentenem, hogy a magyarnak van egy annál is kritikusabb krétája, amit törülközszett magyarsággal úgy is hívunk, hogy „aufschreiben.”

Akkor szoktuk kimondani ezt a végtelen szót, mikor az erszényünknek tele kellene lenni, de az makacsul üres; mi pedig mégis mulatni akarunk.

Ilyenkor az okos ember vagy otthon marad és vizet iszik vagy elmegy hazulról és iszik a más kontójára.

A magyarban azonban nagy a nemzeti virtus; azt fuja, hogy:

„Nem iszom én senki kontójára.”

És ezt betartja keményen. Ha vége van a vialgató sírásnak, nem fut el a kréta elől; az a nótája, hogy:

»Bőjja föl a rászkosom nyelre:

Hánj itca bort ittam én meg hitlere?

Isteom: hát nem is olyan veszedelmes virtus ez talán! Igaz, hogy eddig én is fétettem tőle nemzeletem; de nagy megnyugtalásomra szolgál, hogy a nagykanizsaiak is kezdenek beletanulni. Most már könnyen hajló vagyok azt hinni, hogy virtusnak is nagyon ártatlan, magyarának pedig éppenséggel gyenge lehet.

Már akárhogyan van, annyi bizonyos, hogy talán sohasem faszunk, sohajozunk pénz dolgában olyan alaposan, mint az idén és sohasem volt annyi sikerült bál Nagy-Kanizsán, mint az ideai farsangon.

Talán ebben egy kis kormányparti demonstráció is volt.

Nagy-Kanizsa tudniillik (radikális balpárti vidékének miatta) csak elvívte s akkor is véledelőni jut abba a kellemes helyzetbe, hogy politikai gustusa szerint választáshozon országgyűlési képviselőt. Tehát a város hangulata az országgyűlésen nem igen juthat kifejezésre.

Mivel pedig az ellenzék ajkáról leharsant a szálló ige, hogy „nem boldog a magyar”: — valamiképpen meg kellett rá adni a feleletet.

Megadtuk rá egy sereg bállal. Folyt a pénz, tombolt a jókedv és pompás kilátásokkal nyitott meg az ideai farsangon a..... Zalamegyei gazdasági takarékpénztár.

Hát nem boldog a magyar?! Hát nem uszunk mi nyakig a jólétben, boldogságban?! Ide nézzen az ország! Aztán mondja valaki, hogy nem boldog a magyar.

Boldogtalan nép így nem farsangolhat, mint mi. Jótékonyág, művészet, irodalom roskadoznak a piacon folytatott pártolástól.

Nagyuri passzióink vannak és nagyuri módon adjuk is.

Ha dalművészetre szomjazik lelkünk, helyünkbe hozhatunk egy nagynevű opera-énekesőt és egy este kiénekelhetünk a zsebünkől néhány száz forintot.

Szalkayt, a színészdirektort fölveti a pénz. Kövesi Albert, a kitűnő komikus, az európai béke biztosítása érdekében már komolyan azon gondolkodik, hogy a nagyhatalmakkal meg fog alkudni Kriétára. (Amilyen gonoszveszű ember, kitélik tőle, hogy a jegyzékváltásban kis, k-^o-val fogja írni.)

Ilyen európara-szólo jóléte, boldogsággal zártult nálunk a farsang.

Már a hagyományos héringlakomán is tulva-gyunk.

Itt volna a vezeklés ideje. De ki ördögnek jutna eszébe ilyen mezben, boldogságban uszó élet mellett hamut hinteni fejére?

Hát azt hiszem: legokosabb is lesz csak folytatni ezt a pezsgő-életet.

Mit nekünk pestis, háború!

Hisz mi nagykanizsaiak (amint az újságban olvassuk) kolera- és epidemia-mentesek vagyunk, talán az egy váltó-lát kivéve. Ez pedig igen ártatlan betegség addig, míg a beteg alól a párnát, meg a vánkost el nem viszik.

H I R E K .

— **Városi közgyűlés.** Március 3-án délután 3 órakor Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete közgyűlést tartott Vécsey Zsigmond polgármester előnölkete mellett. A közgyűlés lefolyását a következőkben adjuk: Elnöklő polgármester az ülést megnyitván, a tárgysorozat első pontja értelmében felolvastatta a Kazinczy-utcai iskola építése tárgyában megtartott árlejtés jegyzőkönyvét. Eből kitűnt, hogy összesen öt vállalkozó vett részt az árlejtésben és pedig: Morandini Román, Bachrach Gyula, Saller Lajos, Österreicher Samu és Hencz Antal. A legkedvezőbb ajánlatot Bachrach Gyula tette 18 és fél százalék árlejté-

gedéssel, utána pedig Saller Lajos 11¹/₂% árlejtéssel. E kettőre a névszerinti szavazás elrendelvétn, Bachrach ajánlatának elfogadására szavaztak a képviselők mind, egynek kivételével. Ezután a polgármester indítványára egy tizenöttagú építés-ellenőrző bizottság alakított. Ennek tagjai: Eperjesy Sándor, Hertelendy Béla, Saller Lajos, Morandini Román, Vidor Samu, dr. Trippammer Gyula, Unger Ullman Elek, Szommer Náthán, Id. Hegedűs László, Faics Lajos, Pálffy Alajos. A szerződés megkötésével a városi tanács megbízott. Ezután következett a városi tőkepénzek és gyampéztári pénzkészlet elhelyezése. Eddig a Nagykanizsai és Délzalai takarékpénztárakban voltak elhelyezve. Most Faics Lajosnak 20 százalékos bőséggel elfogadott indítványához képest egy évre a Nagykanizsai, Délzalai és Zalamegyei gazdasági takarékpénztárakban fognak három egyenlő összegben elhelyeztetni. — A képviselők lajstromában történt változásokat tudomásul véve, a tanács előterjesztését a kiegészítésre vonatkozólag elfogadták s egyuttal elhatározták, hogy a névjegyzék kinyomatva, a képviselők között ki fog osztatni. — Végül Eperjesy Sándor kérdést intézett a gymnáziumi építés tárgyában a városi tanácshoz, mire Vécsey polgármester ama kijelentését, hogy — amennyiben csak lehetséges — az építkezés még ez évben loganatosíttatni fog: ugy az interpelláló, mint a közgyűlés tudomásul vette.

— **Eljegyzés.** Neu Lajos az előnyösen ismert Neu-és Klein nagykanizsai fűszerkereskedő cég tagja február hó 28-án jegyet váltott Sonnenberg Lipót terménykereskedő leányával: Camilla kisasszonnyal Csáktornán.

— **Kossuth-tér.** Városunk mindegyik terének és utcájának van neve és pedig az egy Korona-herceg-utcát kivéve mindegyiknek meglehetősen ügyesen választott neve. Csupán a városi közkórház előtti tér, a régi vásártér áll teljesen névtelenül. Miután tudomásunk szerint az utca-nevek rendezése s az új utcák elnevezése mihamarabb napirendre kerül, városi tanácsunk és képviselőtestületünk szives figyelmébe ajánljuk, hogy nemzeti nagyjaink közül eddig csak Kossuth neve iránti kegyeletünk adóját nem róttuk le. Ha már van (az utcákát nem is említve) Deák-tér, Széchenyi-tér. Eötvös-tér: mért ne lehetne a névtelenül álló régi vásártér Kossuth-térnek nevezni? Ugy hisszük erre nézve legkisebb akadály sem fog fenforogni.

— **Zsur a kaszinóban.** Vasárnap délután-fényes megleltő napugarak rezegtek az utcák közeletén, de a kaszinó-diszterme azért mégis megtelt szufolással. Az izr. nöcsylet zurjait az édes tavasi időjárás ugyátszik nem igen zavarja meg. Az oszoonát mint rendszeren, ez alkalommal is élénk művészkedés egészítette ki. A vasárnap volt a legszebb a legsikerültebb. Pajor Emilia és Kövesi Albert egy-egy számmal gazdagították a fűtőgözt mlsort. Sterneck Zsigmond remek fűtőkoncertet tartott. Ledofszky Micike szépen énekel, Blau Jancsi zongorázott, Salgó Sándor szavalt. Az összes előadókát rokonszenyes ova-cióban részesítette a közönség, mely már érdekel várja a legközelebbi vasárnapit zurri.

— **Fáy Szeréna Nagy-Kanizsán.** A bécsi »Volkstheater« elsőrangú tagja, Fáy Szeréna, három estén fog vendégszerpelní Szalkay társulatánál. A kiváló művésznő, ki hosszú időn át a »Nemzeti színháznak« volt kedvelt tagja, szerdán »Debohra« játszotta. Ma csütörtökön a »Cigányban« fog fellépni, pénteken pedig egyik legremekebb szerepével »Julidával« fogunk megismerkedni.

— **Cimbalom-hangverseny.** Fejér Irén jőnevi cimbalomművészne e hó 2-án nagy közönség jelenlétében hangversenyzett a Központi kávéházban. A rokonszenyes megjelenésű kisasszony alafos későbbéggel játszik és a közönség szívesen hallgatja. Legközelebbi hangversenye a Korona szálloda éttermében lesz ma csütörtökön este.

— **Hangverseny és felolvasás.** A kereskedő ifjak önképző egyesületének szombati estelye volt a legsikerültebb az ideai farsangban. Ök semmit

sem kivétel, merészen, sok önbizalommal, mindig dicsőretremelőtlan állanak az estélyek rendezésében. Ez alkalommal Vasquez Molina grófnő, a magy. kir. operaház elsőrendű tagja és Heltai Jenő a »Magyar Figaro« szerkesztője működtek közre. Vasquez Molina grófnő művészetét közönségünk nagy része eddig csak hírből ismerte. Ezen művészi bírvény messze túlterjed a szük baba határain. Nem a miénk, idegen bajtás, ki az olasz kék ég-játszi színeből nyerte tán hangjának hatalmas szinompompáját, de teljes ragaszkodással simul hozzáunk magyarokhoz. Mindig csak díesérni lehet őt, mert hangjában az erő a kellemmel párosul s a hanglépészet minden fokán oly könnyedén röpköd, mint a himes pillangó, egyik szép virágról a másikra. Énekeit sok változatossággal, de mindig nemes finom izléssel színezi, minden hangjában a ragyogó költészet megkapó bensősége melegít. Minden énekszámát hatalmas tapshivár követte. A grófnőt Ollo Ernő az ő elismert precizitásával kísérte zongorán. Heltai Jenő ur ísmerte közönségünk ugyancsak az újságokból és hogy a bütyk közönség bizonyos izgatott kíváncsisággal különösen kívánta őt mielőbb látni, erre Szalay kollégának készítette elő a talaját a legutóbbi felolvasó estélyen, mikor elarulta, hogy »enadjig tartalékos tiszt« is egyuttal. Érdekes felolvasásának »A vasut kirdly« volt a címe, azonkívül még néhány sikertelt szép költeményt olvasott fel, miket a hallgatóság szívesen megtapsolt. — Ezután tánc következett, mely csak a hajnali órákban ért véget. A grófnő még az éjjel, Heltai azonban, ki kitűnően érezte magát körülünkben, csak hetlőn reggel utazott vissza a fővárosba.

— **Táncestély a Polgári-Együletben.** Farsangi vigalmaink hosszú és díszes sorozatát méltóan zárta be a Polgári Egyület huszagyó kedden rendezett családias jellegű táncestélye. A farsang ezen utolsó mulatsága a farsangi krónikában nem utolsó helyen áll, sőt bátran oda sorozhatjuk első mulatságaink közé, mert nagy és szép közönség volt egyutt, melynek kitűnő bangulatai a beköszöntő bójt sem volt képes megmontani. Az első négyest 58 pár táncolta. Jelenvoltak: asszonyok: Ajkay Miklósné, dr. Bentik Ferencné, Belloni Jánosné, Cérna Istvánné, Darás Gusztávné, Gyórfy Jánosné, Gözöny Sándorné, Goldarbeiter Emilné, Klein Kristófné, Haltrax Gyuláné, Haidekker Antalné, Jubász Györgyné, Janda Károlyné, Irmier Józsefné, Ihási Györgyné (Sárbogárd), Jemrics Istvánné, Köhn Adolfné, Krippel Józsefné, Kriszán Miklósné, Kereszmar Dénesné, özv. Kerehmáros Sándorné, Liechtenhein Pálné, Lukács Gyuláné, Lenkey Károlyné, Mair Józsefné, Mantuanó Józsefné, Manhartné, Nagy Valerné, Nyuli Györgyné, Pongrác Adolfné, Pikety Gusztávné, Paiko Zsigmondné, Poredus Antalné, Roth Mikályné, Reinitz Józsefné, Szommer Náthánné, Tóth Istvánné, dr. Tuboly Gyuláné, Veber Pálné, Valentinné, Vörös Józsefné, Unger Ullmann Elekné, Wnszt Lajosné, Weidner-Diesel Ernőné, Zrinyiné, Zsuboryné. Leányok: Ajkay Flóra, Bellou nővérek, Cérna Irén, Darás Tinka és Vilma, Farkas Vilma, Hein Rozsa, Hofriehter Emma, Jubász Emilia, Ihási Etelka (Sárbogárd), Irmier Juliska, Janda Margit, Krippel Camilla, Kondor Klára, Kriszán Szandika (Nagy-Lak), Lenkey Margit, Mantuanó Janka és Giza, Manhart Malvin, Mair Tinka és Hermio, Nyuli Gizella, Pongrác Malvin és Irén, Pikety nővérek, Schulz Emilia (Budapest), Szalay nővérek, Stein Irén, (Alsó-Lendva), Varga Gizella, Wnszt Mariska, Zringi Jolán és Zsubory Erzi.

— **Jelmezestély.** A szabómunkások szociálety febrúár hó 28-án megtartott jelmezestélye látogatottság tekintetében kitűnően sikerült. Jellemzetes volt azonban ezen jelmezestélyen az, hogy nagyon sokan voltak, kik valami szépet akartak látni, de igen kevesen azok, kik a látványosság-hoz hozzájárulva, maguk is beléptek volna a jelmezestély sorába. Kivétel csak a rendezők kért-nadrágban jelentek meg. A jelmezestély közül leginkább magára vonta a figyelmet Szendrői Anna a szép viráúrus leány, de azért a szépen festő Nánincz (Heisler Regina), szintén sok szemlélője akadt. Jelmezben voltak még a következők: Elási Erzi (vadrózsa), Goldfinger Gizella, Szank Fanni (ördögök) Steiner Sarolta (cigány-leány), Libeczeit Matild (testőnő) Locke Klára, Klapper Szidi (bucsujáró apácák), Nagy Irén (nelejtés) továbbá jelenvoltak: asszonyok:

Kaufmann Mórné, Weisz Bernátné, Hahn Sándorné, Mersits Edéné, Weisz Samuné I., Rosenberg Miksáné, Mondschein Imréné, Lenk Józsefné, Molnár Gaborné, Tölössy Péterné, Balingér Ferencné, Ritter Józsefné, Weissenstein Zsigmondné, Tóth Lajosné, Ernstein Adolfné, Hirschler Jakabné, Steiner Jakabné, Munkácsy Nándorné, Novák Nándorné, Metz Lajosné, Moger Ignácné, Szabó Ignácné, Király Sándorné, Locke Józsefné, Spitzer Lipótné, Nagy Jánosné, Weisz Samuné II. stb.
Leányok: Hencz Vilma, Liditt Emma, Blau Adél, Blau Riki, Blau Betti, Knauz Teréz, Kohn Roza, Rozs Mariska, Wellisch Berta, Goldberger Karolin, Sattler Flóra, Ofenbeck Rozina, Müller Mariska, Modrovics Juliska, Dukász Szidi, Horvath Mariska (Egerszeg) Grünbaum Katus, Halasi Mari, Hirschel Luiza, Rothmann Teréz, Csizmadia Teréz, Sabján Luiza, Sabján Julcsa, Sabján Terka, Stocker Juliska, Stocker Szidi, Stocker Mariska, Tasner Juliska, Koronczy Ilona, Hirschel Irma, Kollarits Roza, Steiner Regina, Beck Máli, Weisz Ilona, Rosenbaum Regina, Scherz Roza, Krausz Szidi, Krausz Juliska, Eichner Nettli, Tomán Juliska, Tomán Nina, Pfeiffer Gizella, Singer Irma, Kollarits Böske, Spitzer Janka, Vugrincsis Anna, stb.

A letenyei kaszinó közgyűlése. A letenyei kaszinó I. évi február hó 28-án tartotta évi rendes közgyűlést, mely alkalommal dr. Csempesz Kálmán ügyvéd, a kaszinó elnöke, igen szép szavakban esetelte a lefolyt év eredményét. A kaszinó könyvtára több mint 800 kötetből áll, ugy a kaszinó berendezése is 500 frtot képvisel.

Az elnöki jelentés után következett a tisztújítás a következő eredménnyel: elnök dr. Csempesz Kálmán; alelnök Zakal Gyula, háznyag Freytag Géza, titkár dr. Kerlész Arnold, pénztárnok Kovách Fülöp, könyvtárnok Wesel Manó. Választmányi rendes tagok: Merkly Antal, dr. Hajós Sándor, Majer István, Sólomy Tivadar és Aradi Alajos. Választmányi pöttagok: Kapossy Antal, Oszterreicher József. Számvizsgálókka Vajda Adolf és Szikossy Aladár választottak meg.

A keresk. betegsegélyző pénztár közgyűlése. Szokatlan nagy érdeklődés mellett folyt le feb. 28-án a nagykanizsai Kereskedelmi betegsegélyző pénztár évi rendes közgyűlése. Az érdeklődés azonban nem a munkaadók, hanem majdnem kizárólagosan a biztosított alkalmazottak részéről nyilvánult. A gyűlést Halphen Mór elnök nyitotta meg, ki a megjelentek üdvözlése után átadta a szót Rosenfeld Lajosnak, ki az igazgatóság nevében beszámolt a pénztár 1896. évi működéséről és egyáltalán különféle reform-terveket terjesztett a közgyűlés elé, mely utóbbiak alapján a pénztár prosperálását elérhetőnek véli. Többek hozzájárulása után a közgyűlés ugy az igazgatóság jelentését, valamint az előadó előterjesztéseit elfogadta. Ezen előterjesztések legfontosabbja, melyből egyszersmind a pénztár fenntartása függ, az, hogy a biztosításra kötelesek, tényleg biztosítva is legyenek. Ezen célból a jövő napokban minden egyes kereskedőhöz, kinek biztosításra köteles alkalmazottja van, levelbeli felszólítás fog intézteni, hogy az az egyidejűleg megküldendő bejelentési ívet töltsse ki, mely bejelentési íveket a munkaadóktól a pénztár kiküldöttjei fogják átvenni. Az esetben ha a munkaadók vonakodnának nem biztosított alkalmazottjaikról bejelentő ívet adni, ugy a pénztár kiküldöttjei által eszközözendő összeírás alapján a hatóság fogja a makacsodókat törvényes kötelezettségeik teljesítésére szorítani. — A betérjesztett zárszámadás szerint a pénztár mult évi kiadásai 603 frt 62 krra rugtak, mely fedezet nyert a mult évi 91 frt 22 kr. pénztármaradvány és 521 frt 12 kr. tagsági járulékból.

A felügyelő bizottság jelentése alapján a számadóknak a felmentvény megadott és Halphen Mór elnöknek, valamint Schwarz Gusztáv pénztárnoknak eddigi fáradozásukért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. — Az igazgatóságba választottak: Rothschild Samu, Guth Arnold, Weiss Tivadar, Fleischacker Jakab, Deutsch Mór, Fischer Antal, Rosenfeld Lajos és Berger Samu; a választott bíróságba Rosenfeld Lajos helyett Singer Jenő; a felügyelő bizottságba Spitzer Samu helyett Hirsch Adolf. — A közgyűlés után a választmány nyomban megtartá alakuló ülését és pénztári orvossá a közgyűlés egyöntú óhaja szerint dr. Stölzer Henriket, pénztárnokká Schwarz Gusztávot, ellenőrré Ledojszky Armiut és titkárrá Rosenfeld Lajost választotta meg.

Önszegélyző szövetekezeti közgyűlés. A délzalai takarékpénztárral egyesült önszegélyző szövetekezeti február hó 28-án Eperjessy Sándor, a délzalai takarékpénztár, mint anyaintézeti elnök, elnöklése alatt: tartotta évi rendes közgyűlést, melyen 22 részvényes 469 szavazattal volt képviselve. Az elnöki megnyitó kapcsán Eperjessy Sándor anyaintézeti elnök elismeréssel emlékezett meg Hirschel Ede kir. keresk. tanácsos szövetekezeti elnök érdemeiről, ki már 20 év óta teljes odaadással viseli a szövetekezeti elnöki tisztjét. A szövetekezeti prosperálás jó részt Hirschel Ede szövetekezeti elnök ügybuzgó tevékenységének és szakavatottságának eredménye, miért is a legnagyobb örömmel hozzájárult a közgyűlés az anyaintézeti elnök abbéli indítványához, hogy Hirschel Ede szövetekezeti elnöknek 20 évi sikerudm működése elismeréséül jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék. — Folyamatban volt december 31-én hat cyclus 43300 üzletreszszel a 10 kr. Az 1897. január 1-vel kezdődött új cyclusnak 652 tagja van 13404 üzletreszszel, mely eredmény a legmagasabb az intézet fennállása óta, mi a nagyközönség fokozott bizalmának teljeismerhetlen bizonyítéka. Az elért üzleteredmény a következő nyereséget tünteti fel 10 krajcáros üzletreszenként:

1891—1896	iki cyclus	6 évre	frt 6.31
1892—1897	"	5 "	" 4.39
1893—1898	"	4 "	" 2.83
1894—1899	"	3 "	" 1.62
1895—1900	"	2 "	" 74
1896—1901	"	1 "	" 20

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése helyeslöleg tudomásul vétettek és a felmentvény a számadóknak megadották. — Hivatatos közlönyll a „Zala” jelöltetett ki. — Választás alá esett az alelnök, 5 igazgatósági tag és a háromtagu felügyelő bizottság. A szavazás meg-ejtetvén, a részvényesek bizalma ismét a régiek felé fordult. — Megválasztottak: alelnökké Szegő Gyula, igazgatósági tagokká: Ledoinger Ignác, Thomka Endre, Miltényi Sándor, Ledojszky Armiu, Reichenfeld Sándor; igazgatósági pöttagokká: Muzikár Vince és Rosenberger Pál; a felügyelő bizottságba: Hirschler Odóu, dr. Tripammer Rezső, Strém Tivadar; pöttagá Lukács Gyula. A választás eredményének kihirdetése után elnök a gyűlést bezárta. A jegyzőkönyvet Lukács Gyula és Muzikár Vince hitelesítik.

Ritka szerencsében résztvett D. Julia szegény budapesti özvegy-asszony. Ezen asszony a bankgyűlési váltóüzletben (Budapest, V., Fürdő-utca 1) a 36157. számú részletiv alapján havi-részletfizetésre megvette a 2951. sorozatu és 9. számú bécavárosi sorsjegyet és azt már át is vette. E hó 26. án a fennemlített bank-üzletbe jött a sorsjegyhúzási jegyzékek átvizsgálása céljából. Ki írhatja le meglepetését, midőn tudtára adták, hogy ezen sorsjegye már 1895. november hó 2-án 200 000 frtot nyert. A szerencsés nyerő a nyeremény összegét mindjárt fel is vette. 82 1—1

Színészet.

A hatvanas évek egyik kedvelt darabjával „Quasimodóval” kezdtek a hetet. Vadregényes történet, olyan rémes, olyan félemlítően szép mese, minőket kicsi gyermekkorunkban szívesen hallgattunk a vén ránkcsopókú dadától, de a melynek befejeztével nem bírtuk alomra hajtani fejünket, mert egyre előttünk látnak a sok gyilkos, vért és tüllünkben csepett a haldoklók fájdalmas hörgése. A dadától ilyenkor felve meg azt is megkérdeztük, vajjon igaz volt a szép királyfi története, mert érelen gyermeklelkünk már akkor megértette a sok valószínűtlenséget. Egészen ilyen

„Quasimodó” is. Telve valószínűtlenségekkel. Eszmeralda tarka regéjét a mult század ábrándos betegecs levezetőből szivta magába Hugo Viktor, a nagy poeta, a francia romantikus iskola mestere. A szép regényből azonban egy avatatlan asszonyi kéz meglehetősen silány drámát faragott. Az előadás sikerült volt. Rubi Erzi (Eszmeralda) sok izléssel szeliditieni törekedett a borzalmas jelenetekben és nem az éktelen kiabálással kívánt hatni; a megható erő a bensőség kifejezésében keresie. Megrázón szép volt az a jelenet, midőn édes anyjával találkozik. Szirmaiban (Gervaise) itt kiűnő partnerére talál, ő egyébként már az első színenben is megérdemelt zajos tapsokat aratott. Szepesi (Quasimodó) eltalálta azt a hangot, mely egyenesen az ember lelkehez férközik és abból a szánalmas rut alakból egy nagy lelkü rokonszenves embert teremtett. Décsi (Phobusa) szintén sikerrel játszott.

Hétfőn: sikerült balt rendeztek színészeink. Ez este egészen megváltozott a színház képe és a színpadon nemcsak színészek voltak, de ex alkalommal külön pályolyokban az oldalfalnak között is nézők foglaltak helyet. A változatos programon jól mutatott a közönség. Külön dicsegni itt vajmi nehéz volna, mert szerep jutott a társulat összes tagjainak, kik egyaránt kiűnően betöltötték helyüket ugy a színpadon, mint a parketten.
 Kedden: Szünet.

NYILTTÉR.

Kitűnő minőségű
vetőmag, árpa, búkköny stb.

kapható:
 Grünhut Fülöp és fiai
 cégnél
NAGY-KANIZSÁN.

Felelős szerkesztő:
Dr. LÓKE EMIL.
 Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

kaphatók
 Nou és Klein cégnél
 Nagy-Kanizsán.
 Új Bodega cégekkel való folytonos elcsereítés a Continental szó figyelmebe vételével által elkerülhető.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici composit.

Ezen hírneves háziázer elcsentált az idő megpróbálásoknak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölőket alkalmaztatik közvényenél, csoszni, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendelitetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elcseszes alatt, nem titkos aszer, hanem igazi népszerű háziázer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegnémeti árban majdnem minden gyógyszerertárban kieszletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbörteku utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védőjegy és Richter czéggeljes nélkül mint nem valódi utalás visszaz.
Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállitók. Rüdölstadt (Thüringia).

ÉRTESÍTÉS!

Vann szerencsém a t. e. butorvá-

sárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy
**helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai
 kornak megfelelő**

ASZTALOS MŰHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi
 működésem tapasztalataimmal fogva, azon helyzetben
 vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek
 is megfelelhetek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

**Megrendelések tetszés szerinti
 kivitelben készíttetnek.**

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek

Szerkesztőség:

F. A. I. A. a Olasz-újság háza

Az intézkedés a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Az irattartó levelek csak ismert emberekkel fogadhatók el.

Külső iratok nem küldetnek vi. ana.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Ficskel Földművelésügyi könyvtárszobában.

KLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutanyossá emelhetők

Nyilatkozat pótlására 10 kr.

Külső iratok, valamint a hirdetések vonatkozásában Ficskel Földművelésügyi könyvtárszobában intézkedik.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és sörfőzde r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Társadalmi tevékenység

Nagy-Kanizsa, március 5.

(—n) Mikor annak idején az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület megalakult és nagy reményekre jogosító működését megkezdte, nem volt talán az egész országban egy hazafi sem, ki lelke mélyéből nem örült volna a magyar társadalom e nagyfontosságú akciójának oly helyen, a hol erre legnagyobb szükség volt — és van, ott azokon a nemzetiség laktavidékeken, hol a magyarságnak nem egy kis szigetét övezte el az idegen nemzetiség áradata, mely féltékeny nyelvére, s melynek féltékenységét folyton szitják a magyar nemzet s a magyar állameszmé ellenségei. És valóban az Emke tevékenysége áldásosnak is bizonyult. Kipróbált hazafiak álltak élen, kik szóval és tettel küzdöttek, a magyarság érdekeiért, s kik a magyar társadalom áldozatkészségéből nem egy intézményt létesítettek, hogy a magyarság megszilárduljon, hogy a magyar kultúra fejlődjék s zajtalan, békés úton tért foglaljon. Ezer és ezer szív áldotta azt a nagy alapítót, ki honszerető némas szívének hajlamait követve, a magyar kultúra oltárára áldozta fel vagyonát, s ki lelke mélyéből örült,

mikor látta, hogy áldozata nyomán áldás sarjadzik tel! És mindazok, a kik oly szíves örömet juttattak adományaikat e valóban szent és magas célu egyesületnek, mely hazafias örömmel kísérték áldásos tevékenységét!

Es mindennek vége legyen most? A magyar társadalom ellenségei előtt akarja demonstrálni, hogy nem tud megférti egymással?

Valóban nincs és nem lehet nagyobb veszedelem a magyar kultúrára nézve, mintha közművelődési egyesületeink vezetőségében felülkerekedik a pártérdek, ha pártkérdés fog dominálni ott is, a hol csak a tiszta hazafiság lángjának szabadna lobognia. A magyar kultúra ügye, mindnyájunknak legbensőbb érdeke, bármennyire is szétváljunk egymástól a politikai meggyőződés tekintetében. A magyar társadalomnak sohasem szabadna elfelednie, hogy egy nagy ellenséget kell leküzdenie, és hogy ez csak úgy sikerül, ha a legpéldásabb egyetértéssel működik és semmi más tekintet által az egyenes utról magát letéritteni nem hagyja. És a magyar kultúra megszilárdításának ügye méltó a fáradozásra, méltó a küdelemre, de méltó a legnagyobb áldozatokra is. De látjuk! Kultur-egyesületeink törekvései a nagy magyar

társadalomban korántsem találnak arra az általános pártolásra, a melyre méltán számíthatnak s — félve mondjuk ki — hogy a nagy magyar társadalom a maga egészében nincs annyira áthatva ama törekvések mélyreható fontosságától, hogy azt lehetne mondani, hogy a lelkesedés valóban általános.

Tudjuk azt jól, mire képes e társadalom akkor, mikor szükség van áldozatkészségére, ellentállására, mikor a veszedelem int vagy közeleg: de fájdalom, ugylátszik — hogy lelkesedése lelohad, mikor zajtalan, csendes munkálkodásnak kell megadnia a lehetőséget.

Miben tekszik a hiba, nem kívánjuk most kutatni, csak kifejezést adunk e sajnos jelenségnek felemlítésével annak, hogy ilyen eszközökkel Lssan, lassankint lépésenkint haladni fogunk valahogyan a cél felé, de nagyon sokáig fog tartani, míg vele célt érünk. Rámutatathatnánk a német Schulverein nagy vívmányaira majdnem oly súlyos, vagy talán még súlyosabb körülmények között, mint a mi egyesületeink.

Az egész társadalomnak fel kell ocsudnia lethargiájából s oly akcióra magát határozni, mely sikerrel biztat. Alkotmányos társadalom, mely az önkormányzat minden

A „ZALA” tárcája.

A szomorú időkből.

— Adatok az ötvenes évek történetéhez. —

— A „Z. A. I. A.” eredeti tárcája. —

Irta: Kallós István.

(Folytatás.)

(8)

Es Királyi képes volt beszédre hozni Tripót is. Tripo egykor tul a Cattaro di Bocchén esóna háztalta Arvay Sándort és Királyi Pált. Mikor már messze ben voltak a tengeren, azt mondja Királyi: „Most hagyj békén Tripo a csónakot, inkább diskuráljunk!” S kérdőzködött a kör nyekről s népeiről. Tripo pedig beszélt minden tartózkodás nélkül:

— „Az a sziklahegyragasztott ház valami Vranja családé, kinél hordóságra vannak elásva százasok óta összeharasztott kincsek és drágaságok.”

— „Vigy oda Tripo, hád nézünk meg!” mondja Királyi tréfásan. Tripo szó nélkül a part felé indított és Perragnotól jó messzire kikötött a Vranja-ház irányában.

A meredek partról a házig egy zeg-zogosan épített ut-folyosó vezetett, mely két sor falból állott. Szemmel láthatólag azért építették így, hogy támadások esetén megvédelmezhesse a házat egy-két ember egész sereg ellen.

A régi ház vas ajtóival és vastablás kicsi ablakjaival yárhoz hasonlított, s tések gyanánt függött a sziklahegy oldalán. A vastablák egész

nap zárva tartják részint rablók iránti bizalmatlanságból, részint avégett, hogy a nagy melegtől hűvösen tartsák a szobákat.

Tripo dörömbölt a bezárt ajtón, melyet némi pövedálás után megnyitottak. És ök bementek a házba, hova magyar ember bizonyosan nem lépett be soha.

Csibukjával kezében jött eléjük egy magas szikár dalmata, övében késekkel és pisztolyal. A dalmata mindig magával hordozza kedves fegyverét és csibukját, s csakis addig válik meg tőlük, míg templomban van. Ekkor a csibuk és püska a templom falához támaszva, kin maradnak, de a pisztolyt és kést a mise alatt is övükben hagyják.

Tripo hamarjában megmagyarázta a gazdának, hogy vendégei olyan rablófélek, kiket a császár büntetésből tesz katonává. E magyarázat örömmel töltötte el a bizalmatlankodó gazdát, alig tudta mikép járjon látogatói kedvében.

Előparancsolta feleségét is, kinek viharedzett formája arról tanusodott, hogy nemcsak: templomba tud járni a nyugalmas öszvérháton, de meg nem ijed rablótamadástól sem.

A gazda dohányt és rakét hozatott elő. A vendégek ittak és csibukrá gyujtottak, aztán kívánságukra Vranja megmutatta egész házat.

A nagykn látszó házban csakis két szoba volt, de akkorák, hogy civilizált népeknél beillenek nagy termeknek.

Az első szoba különben a kényelemszülte butoroknak mélységes megvetéséről tanusodott. Egy deszka-asztal, pár fa-szék, és egy pricsforma

ágyon kívül csakis uehány gyékény volt. Hát ez volna a kincses Vranja háza?

Hanem annál meglepőbb volt a másik terem, melynek hossza lehetett legalább 16, magassága pedig 6 meter. Mindanegy falán köröskörül csupa ödöklő szerszám volt felaggasztva, egymás fölé állított kettős sorban.

Voltak itt legújabb szerkesztő fegyvereken kívül kovás pisztolyok ezüsttel kivert aggyal, régi puskák damaskusi acél csövel, masokj pedig hosszú széles tölcsérforma csövekkel, aranyosnyelű kések, ezüst töltenytaskák, hajló-pengejű görbe kardok, bárdok és fejszék.

Mintha az ósrégi Vranja-család minden nemzedéke csak egyetlen céllal élt volna: hogy tökéletessé tegyék családí arzenáljukat. A szem nem tudott pihenést találni a szokatlan gyűjteményben, annyi sok különös darabja volt. Isten tudja hányféle néptől és mitéle korból szedték össze.

Királyi gyönyörködött a ritka gyűjteményben, szívesen beszélgetett az önézetes gazdával.

— „Hát ennek veszitek-e hasznát?” kérdi szokás szerint tegere a gazdát, s rámutatott egy széles tölcsérű régi puskára.

— „Oh most már nem használjuk, de előbbi időkben, ha már beértük a hajót, ez volt legjobb fegyverünk. Sok golyót lehetett belerakni és sokat megbeszített a másik hajó embereiről!”

T. i. a becsülletes gazda pirata (tengeri kalóz) volt valamikor, amiként kilórok valának Szepai s minden rakonai, és kalórok voltak a Cattaro di Bocché lakonai kívül az egész Földközi tenger összes partiakól.

feltételével és kellékével bir, ne várjon mindent az államtól. Ezzel csak kiskorúságának adja bizonyítékát

A balatoni halászati társulat közgyűlése.

A balatoni halászati társulat március hó 2-án tartotta Keszthelyen rendez évi közgyűlését a város háza tanácstermében. Jelenvoltak:

Gróf Széchenyi Imre előnök, Bertalan Alajos alelnök, Hannel Károly igazgató, báró Puthéany Géza, Nagy Aladár, (gróf Esterházy Miklós képviselőtében.) Tomcsányi Lajos (a közalapítványi uradalmak megbízottja) Kiefer Antal, (gróf Hunyady megbízottja) Lendler Adolf, (új. Sváb Sándor képviselőtében,) dr. Haudek Ágoston, (a zalavári apátság megbízottja), Rónay Lajos, (gr. Jankovich Tivadar képviselőtében.) dr. Dezsényi (Feszlach Tassilló gróf képv.) dr. Kőszeghy József (veszprémi káptalan), s Landgraff János, (földm. minisztérium képviselőtében); helyből megjelentek: Kis József gazd. inézeti tanár, Dunsz Ferenc apát, Takács Imre szolga biró.

Elnökül gróf Széchenyi Imre megnyitván az ülést, üdvözölte a jelenvöltoket és határozatképesnek nyilvánította a közgyűlést. A jegyzőkönyv vezetésére Hannel Károly igazgatót kérte fel, annak hitelesítésére pedig dr. Dezsényi Árpádot és Bertalan Alajost.

Hannel Károly igazgató ezután felolvassa az évi jelentést, amelyet örökeltésénél fogva egész terjedelmében közölt:

"Az elmúlt 1896-ik év nem számítható amaz évek közé, melyek a Balaton halállományának az emelkedésére kedvező befolyást gyakorolt volna. Tavasszal az ivás idejében kedvezőtlen hűvös idő volt, általános fürdés, ivás nem is volt, 1-1 napi előjártás után ismét kénytelen volt a hal a beállott hűvös idő folytán megakartani az ivás, a mely kibuzódott egész július végéig és alig észrevehető módon folyt le.

De megszorodott a hal-ellenség is a B.-ban, a halászok rége ideje, hogy annyi csukát kerítették halóba, mint jelenleg, a mi intelvűl szolgál a Társulatnak arra, hogy az évek óta háborítlan kis Balatonban nagyon is felszaporodott csuka irtásával végre komolyan foglalkozzék.

Ehhez járult egynehány bérlónek tulkapása, üzemtervünk ignorálása, a kik halász gazdákat szándékosan nem ellenőrizvén, azokat ez által a méreten alóli háló alkalmazásának elkövetett visszaéléseire mintegy felhaborították, sőt midőn a bérlo egyik halász gazdáját ily kihágásért büntetve lett, a másik gazdáját még csak nem is figyelmeztette, hogy méreten alóli háló alkalmazásért lett feljelentve. A törvény hézagosságát felismerték és hasznukra fordították.

Azonban javult az általános helyzet a nagymts. Belügyminiszter ur rendelete folytán, mely a csendőrségnek köteletségévé tette az orvhalászat ellenőrzését és szaporította e célból az őrsök

legénységét. Hogy az orvhalászat a minimumra csökkent, azt a kedvezőtlen ivás mellett, főleg a csendőrség szepeplésének köszönhetjük. A helyzet általános misériát megéreztek a bérloé is, rosz évük volt, egynehány majdnem ráfizetett, ugylátszik az 1896. év és a törvénynek a memorandumban vázolt hiányosságának ez a következménye. Jó volna, ha e felelős téves lenne.

A közgyűlés és választmány határozatai szerint a földm. min. ur kegyessége folytán Wittingauból szállított 1 millió süllő-ikra Tihany és Világos aitt kosarakban lett elhelyezve, ezekből egy szállitmány, mely 5 napig volt uton, elromlott. A világosi költőből ez évben 80.000 ponty-poronyi lett a Balatonba elhelyezve. A somogyi parton lévő 5 csatornában elhelyeztettek a halrostelyok, de a hiányos kezelés kétesé teszi az eredményt.

Ha a Bozót-társulat területén az ivás idején az 1888. XIX. t. c. 18 §-ban foglalt tilalmak betartása nem lesz ellenőrizve és pedig legatékonyabban a csendőrség által, ugy ez évben az után is jelentékeny kárt szenved a Balaton halállománya.

A csendőrséggel szervezett és azok felügyelete alá beosztott partőrök elég jó szolgálatot teljesítettek egyes területeken, de azért a legtöbbje épen nem működött, s így az alkalmazott 49 partőr közül csak 22 lett jutalmazva."

A jelentés előzékeny közti tudomásul vétetett. Igazgató bejelentés ezután a választmány márc. 1-én tartott ülésében hozott következő határozatait: A rabló halak irtására intézkedés történt a melylyel dr. Dezsényi Árpád lett megbízva, kiknek rendelkezése a halászat azonnal megkezdik; 2. a büntetett halászok csak azon esetben maradnak alkalmazásban, ha be tudják bizonyítani, hogy jogaibanul lettek elítéltek; 3. a csendőrség száma a halászati területen szaporítandó; 4. farostelyokat nem állíthatnak fel. Ezután felszólalt Kis József keszthelyi gazd. tanácsizeti tanár, a ki a csukák irtási tervének megvalósítását sürgette, továbbá a Balaton hal állományának emelésére, illetőleg utánpótlására a mesterséges ivarszási telepek létesítést ajánlotta.

Elnök köszönettel vette a tanár felszólalását s felkérte, hogy rendez tanácskozáson és választmányi üléseken ezután is sziveskedjék megjelenni; továbbá köszönetet szavaz Hannel igazgatónak fáradságáért és tevékenységéért, melyet a társulat érdekében mindenkor kifejtett.

A számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelenté, hogy a számadásokat rendben találta, mire pénztárosnak a felmentvény megadtott.

A tárgysorozat III. pontja szerint az elnök, alelnök, igazgató és 12 választmányi tag megválasztása következett. — Elnök lemondott rendkívüli elfoglaltsága miatt, de Landgraf János őrsz. halászati felügyelő felszólalása után, — a ki gyönyörűen esztelte az elnök buzgóosságát és szorgalmát — visszavonta azt, ha jegyzőkönyvvetetik, miszerént csak egy évig kötelese elnökölni a a közgyűlés addig gondoskodni fog más elnökről. Igazgató szintén be akarta adni lemond-

dását, mivel az utolsó 3 év szerinte nagyon próbára fogja tenni a társulatot, azonban visszavonta s is lemondását Landgraf János felszólalása után, a ki biztositotta az igazgatót, hogy ha bármi történések is, arról nem ő lesz felelős. Elnök felmentti a birtokosok indolentiáját a védekezésre hívja fel a tagokat, mert ugy mondá — ha ezt el tudják hártani, oly mesés jövődelmet lehet elérni, hogy a földbirtokosok is irigy szemmel néznek a vízi birtokosokra.

Elnök végre köszönetet szavaz az őrsz. halászi felügyelőnek és elrendelte a választmány megalakítását. Megválasztottak: báró Puthéany Géza, Boros Mihály Hunyady Imre gróf, Nagy Aladár, Rónay Lajos, dr. Dezsényi Árpád, dr. Kőszeghy József, dr. Haudek Ágoston, új. Sváb Sándor, Tomcsányi Lajos, Höchreiter Kornel és Nedeczky Jenő. A költésvelés következett ez után, a melyet elfogadtak, ugyszintén az üzemterv módó itását is. A közgyűlés utolsó pontja letárgyalatva, dr. Kőszeghy József azt az indítványt tette, hogy ne Keszthelyen, hanem másutt is tartassék meg a közgyűlés p. d. Siofokon, ahova a letrövidebb idő alatt eljuthatni. A gyűlés elfogadta az indítványt, mire az elnök életese közt a gyűlés berekesztetett.

H I R E K.

— **Méhészkör Nagy-Kanizsán.** Örömmel értesülünk, hogy a Nagy-Kanizsa és Vidéke Méhészköre megalakultnak tekintetű, a mennyiben ez már 28 tagot számlál. A kör megalakulása iránt neves-ak méhészettel foglalkozók, de olyanok is érdeklődnek, kik méhészettel nem foglalkoznak, hanem csupán a kör, a maga elé tűzött cél elérésében önjaják támogatni. — Az alapszabály szerint a körnek tagja lehet mindenki, ha aláírásával magát kötelezi a körnek 5 évi tagja lenni. — Evi tagdíj 150 kr. a mely összeg fejében a kör tagjai az Erdélyrézsi Méhészegylet szakközlönyét kapják, a mely havonként egy füzetben jelenik meg és nem méhészek részére is kellemes olvasmányul szolgál. A kör tagjai eddig a következők: Róth Miksa, Hékány István, Tripammer Gyula, Bartos Géza, Dietrich Mór, Konrad Ágoston, Tóth István, Hüter Lajos, Thomka Endre, Wuskies János, Günsberger Odón, Sereglő Dezso, dr. Plossner István, Faics Lajos, Kuartzer György, Dezsényi Odón, Hódics István, Posch B-nő, Kovácsics József, Heine Keresztély, Babics József, Weinovics Odón, Weiszberger Kálmán, dr. Hauser János, Csanyi János, Pálffy Alajos és Brandthoffer Antal, dr. Szizethy Károly urak. — A kör valószínűleg március hóban megtartja alakuló közgyűlését, a melyre az „Erdélyrézsi Méhészegylet" főtitkárát *Wieder József* urat, irodalmilag igen jeles méhész, küldte ki, hogy a kör megalakulása körül utbaigazítsa-al szolgáljon. Belépésre a kör ideiglenes titkárnál, Bartos Géza urnál, iskola-utca 494. sz. jelentkezhetni írásban vagy személyesen.

— **Felolvasó estély Keszthelyen.** Hock János országgyűlési képviselő, Keszthelyen február 27-én az ottani kath. legényegylet pénztára javára felolvasást tartott az Amazon nagytermében, melyet a város és vidék distingvált közönsége és az iparos osztály a szufelősig megtöltött. A felolvasást megelőzőleg a kath. Legényegylet kebelében alakult dalárda az alkalmi éneket és a Hymnusot kellő összhangzatban adta elő. A felolvasó gyönyörű bevezetéssel ismertette a *A nőkről* c. felolvasását, melylyel a közönséget a szó szoros értelmében elragadta és annak befejezése után szűnni nem akaró tapsal adókat és ünnepeit érfűnek. A felolvasás után társasvacsoza volt, amikor *Magasházy Antal* dr. egy magaróptű felköszöntőben köszönetet mondott Hocknak, hogy szives volt az egylet érdekében Keszthelyre járni. Hock emelkedett szellemben tartott felköszöntőben válaszolva, kijelenté, hogy a szépoélu egylet érdekében szolgálatait bármikor felajánlja. Az illusztris társaság a késő éjjeli órákig együtt maradt, de ekkor többen ösiettek a tanácsorombé és gyönyörködtek a táncra perdült iljuságban, mely rózsás kedvben járt a reggeli órákig. Hock febr. 28-án reggel 6 órakor visszautazott a fővárosba, a honnan még aznap Győrbe utazott, a hol ugyancsak felolvasást tartott.

— **Jutalomjáték.** A szintársulati jutalomjátékok sorozata kedden venni kezdetű. Az első jutalomjáték *Dombai*, a társulatnak ezen érdemes

kihozta a lelőtt meggyfát, melyet Királyinak nyujtott.

Az ujnyi vastag meggyfát, mintha éles késsel vágta volna le a száráról. "Nem volna tanácsos ellenséges lábón állni azzal, ki így tud a puskával bánni;" mondta társának *Királyi* s Vranjától elbucszván, magával vitte a meggyfát emlékül és belőle csibukszarat csináltatott.

— "Szívesen fogadlak benneteket és megvédelek még a császártól is, csak jöjjetek házambhoz bátran akármikor!" mondta nekik a válsakor Vranja és önézetes hangjából kiérzett, hogy ígéretére oly bizonyosan lehet számítani, mint a halálra. Persze, Vranja ősei függetlenek voltak mind a török mind a velencei uralom alatt, s tehát miért ne merne kikötni az osztrák császárall.

A kincsekről egészen megelégedtek kirándulóink, de visszautazás közben azt mondja *Királyi*: "Hát a kincsek hol vannak Tripo?" — "Azok elásva vannak a sziklák alatt colonello!" felelte Tripo komoly meggyőződéssel, mely kijelentését embereink is valószínűnek tartották, a tapasztaltak után.

(Vég. következik.)

A kirándulók figyelmesen vizsgálgatták a kiváló darabokat, míg egy feltűnő hosszu csővel ellátott puskát *Királyi* kezébe vett és azt mondá: "Gondolom hogy jól tudsz bánni fegyverrel; lehetne-e találni ilyen puskával?"

— „Jertek velem, majd megmutatom," szól Vranja röviden.

Megtöltötték a puskát egyetlen golyóra és kimentek a házból. Egy darabig járkáltak a sziklák között. De sehol sem akadnak valamire, melyet meglőni lehetne, — mintha csak teljesen kihalt volna itt a természet. Egyszerre Vranja megáll.

— „Látjátok azt a fát itt a fejük felett?"

Csak némi magyarázgatás után fedezték fel magyarjaink fejk felett mintegy száz méter magasban egy kis török meggyfát, melyre Vranja felhívta figyelmüket. A merdek sziklák között ült fél magánoson, egy teljesen hozzáférhetetlen helyen.

— „Ezt a fát lehozom puskámmal!" szól Vranja s a hosszu csövet felemelve, céloz. A fegyver előrdül, a hegyek tizszeresen visszaverik durranását, és a meggyfa — mint a meglőtt nyul szokott, — egyet fölélel ugrik a levegőbe, aztán lehull a mélységbe.

Ilyen lövést sohasem láttak embereink. Vranja eltűnt s a sziklák közül csakhamar

tagjái les. Színe körül: „A századévi leányok” nagy színielőadást kéltett színi. A jutalmazandókat ajánljuk közönségünk érdeklődő figyelmébe.

— **Estély a keszthelyi Társaságban.** Keszthelyen a Társaság húsbabó hétfőn tartott estélye, régi jó híréhez híven pompásan sikerült. Szép számban vettek részt az estélyen a kör tagjai családjaikkal és vendégeikkel, kiknek ugyan nem volt okuk megbánni elővetelüket, mert a jelenlevő szép asszonyok és sikkes leányok olyan rózsás hangulatot varázsoltak elő, hogy még a hadastyánok is táncra perdültek, s oly kedvvel, hogy még a reggeli órákban is hangosították: „Hogy volli!”

— **A keszthelyi kölcsönös segélyező szövetkezet** február 28-án tartott közgyűlésén számolt be múlt évi működéséről. Hogy az ifjú intézet máris fényes sikert mutat fel, kétségtelen; hogy a szövetkezet tagjai az eredményeivel meg vannak elégedve, még kétségtelenebb, és ez Hoffmann Soma vezérigazgató érdeme. Nem is dicserjük őt, hanem dicserjük a színek, melyek fényes tanujelét adják, hogy a tagok száma évről-évre emelkedik és így a bizalom fokozottabb mértékben nyilvánul. A tárgysorozat első pontja szerint betérjezetett az igazgatóság jelentése, mely szerint a szövetkezet fenntartása óta 1896. december 31-ig öt évtársulatról 241. 641 ftt 59 kr. fizetett be a tagok által törlesztettekben, mely összeg az 1895. év végéig teljesített befizetésekkel szemben 67550 ftt emelkedést mutat. Kölcsönökben a szövetkezet fenntartása óta 258,507 ftt 50 kr. adatot ki. A jelentés tudatja a többiek közt azt, hogy az 1892-ik évtársulat 71 tagjának 22865 ftt az 1893. évtársulat 18 tagjának 4124 ftt 82 kr. az 1894. évtársulat 42 tagjának 10157 ftt az 1895. évtársulat 38 tagjának 10681 ftt, az 1896. évtársulat 63 tagjának 29094 ftt kölcsön fizetett ki. A jelentés örömdeljes tudomással vétett. Felolvasatott a felügyelő bizottság jelentése, melyben javasolja, hogy az első évtársulat javára 9752 ftt 77 kr. a második évtársulat javára 1640 ftt 23 kr. a harmadik évtársulat javára 1765 ftt 71 kr. a negyedik évtársulat javára 1125 ftt 98 kr. az ötödik évtársulat javára 384 ftt 15 kr. irassék. A kisorolt 6 igazgatósági tag, névszerint Mérei Ignác, Ullmann Vencel, Mandl Pál, Leodvay József, Böhm Mihály, Lenárd Ernő újból megválasztottak; pótlagokul választottak: Hochstädter, Breyer Arnold, Gyarmati Lajos, Regensberger Ferenc, Schadt János. A felügyelő bizottsági tagok, névszerint Buchberger Fülöp, Hoffmann Mór, Prager Tivadár újból megválasztottak. Az 1892. évtársulat lezárolásához Schwarz Zsigmond dr. Bónyay Károly, Hoffmann Miksa választottak. A tárgysorozat 6. pontja szerint a tisztviselők fizetése állapítottat meg. Indítvány nem történt, az ülés véget ért.

— **Felülfizetések kimutatása.** A Kereskedő ifjak önképző egylete február 27-én tartott estélyen felülfizettek: Unger Ullman Elek 10 ftt, Vécsey Zsigmond 4 ftt, Grünbaum Hugó 1 ftt; Ledófsky Ernő 70 krt.; Reiniz József, Schulhof Albert, Pollák Ernő, Rosenberg Benő és Fischer N. 20–20 krt. A szíves felülfizetők fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **Nyilvános nyugtázás.** A színielőadások szakgyűlése által február 28-án tartott jelmezestélyi alkalmával felülfizettek: gróf Zichy Aladár, Lusztig József 5–5 ftt, Kaufmann Mór 6 ftt, Reinics Lajos 8.50, Fehér Pál 2.50, Dobrovics Milán, Gerócs József, Tivolt János, Általános munkásképző, Weisz Bernát és Hán Sándor 2–2 ftt, Móger Károly 2.10, Müller József 1.70, Pavelkovic János, Kohn L. Lajos, Focht Jakab, Szépe Boldizsár, Kirschner Jaques és Mondschein Lajos 1.50–1.50 krt. Kasztl Testvérek dr. Bród Tivadár, dr. Ungár Miksa, Fischel Lajos, Rothmann Károly, Imrey Ferenc, Kovács Mihály, Locke József, Tóth Lajos, Sőtörtörös Géza, Halwax Frigyes, Dregley Károly, Tausz Ignác 1–1 ftt, Egyed Sándor 60 kr., Szabó Ignác, Csóka Nándor, Polin Péter, Tölösi Péter, Richter József, Singer Sándor, Móger Ignác, Sztórer János, Mezei N., Récei Pál, Brüll N., Keleti Albert, Hefer Gyula, Laczkovics István, Csillag N., Horváth Gyula, Szegető Mátyas, Berlik Adolf, Tóth István, Kumánovics Pál, Mercics Ede, Keller Mátyas, Strém Tódor, Zaplató Ignác 50–50 kr. Ilés Dénes 80 kr., Kochberger László, Hofar Károly 30–30 kr., Novák Nándorné, Weinstein László, Németh József, Günzberger N. Hencsics József, Liditt Miksa, Fitos Imre, Weiszstein N., Gottfried N., Klein Alberi, Buksz

Ignác, Scheiner Márton 20–20 kr. Németh Gyula 10 kr. Felülfizetésekből befolyt 72 forint 20 kr. Összes berétel 243 ftt 10 kr. Összes kiadás 153 ftt 88 kr. tiszta maradvány 89 ftt 12 kr. A szíves felülfizetőknek hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **A csizmadia ipartársulat mulatsága.** A nagykanizsai csizmadia ipartársulat: folyó évi február hó 27-én Pinter Sándor vendéglőjében jótkönyvetű tánc vigalma szép sikerrel járt. A négyeseket 30 pár táncolta. Felülfizettek a következők: Kaposi Jenő 2 ftt; Nagy Ferenc, Kovács Mihály, Tivolt János, Szeidl János 1 ftt 50 kr. Sarec György, Viola Kálmán, Hein Mihály, Weisz Izidor, Kripác Ignác egy ftt, Dreven Antal, Stessel Dávid, Murakózi Lajos, Németh Ferenc, Háj Samu József, Sárzetz Ignác, Csóka Nándor, Csillag N. N., Pap József, Busovszki Kálmán, Turek Gyula, Szivariacs István, Weber Ferenc, Kécsk József, Szigetzi Imre, Franz Lajos 50 krt., öreg Samu József, 70 kr., Szabó Károly 90 kr., Hodics Ferenc 30 kr., Brenner János, Zolner József, Turek Géza, Háj Polgár János 30–30 kr., Kovács Mihályné 10 kr. A nemes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja a segélyezett özegek nevében a rendezőség.

— **Nemrég alkalmunk volt,** a budapesti magyar királyi állami vetőmag-vizsgáló állomás utolsó évi hivatalos jelentését megismerni, a mely a gazdalközönségre rendkívül tanulságos. Különösen érdekes a magvizsgálatok és olomzárólasokra vonatkozó egyes adatok, a hol egy budapesti magnagykereskedő cég, névleg *Haldek Ignác*, különösen kiválik, mely annak dacára, hogy magáról keveset beszélt, annyira vitte, hogy oly cikknel, amely a legtöbb bizalmat igényli, mint például a lucernamag, valamennyi versenytársát tulszárnyalta. A fent említett évi jelentés szerint ugyanis olomzárólatok: Haldek 1644, Mauthner 927, Frommer 571, a Mezőgazdák 560, gróf Teleki 55, más 14 cég összesen 1089 métermáza lucernamagot. A Haldek cégnek ily, csaknem hihetetlen gyors föllendülését egy gazda barátunk a következőképp magyarázta: „Azelőtt a magcégek két osztályba voltak sorozhatók, az egyik, a melyek jól, de drágán, a másik, a melyek olcsón, de rosszul szolgálták ki a gazdalközönséget. Haldek azonban olyan alapra lektette üzletét, hogy nemcsak jól szolgál ki, hanem olcsó is és ezáltal érte el, hogy üzlete tekintve, aránylag rövid fennállását, oly példátlanul gyorsan föllendült.”

— **A legjobb hajfestő** és arcszépítő szereket készíti a jó hírnévnek örönd *Anton J. Czerny* cég Bécs. XVIII. Carl Ludwigstrasse 6, és I. Wallfischgasse 5, mely már számos arany- és ezüst éremmel lett kiüntetve. A jól ismert „Tanningene” és a hölgyektől nagyon kedvelt keleti rózsatej különösen megemlíendő. Prospectusokat az összes készítményekről a cég kívánatra ingyen és bérmentve küld.

— **Tejgazdaság.** Minden gazda tapasztalja, hogy télen az istállóban való etetés folytán teheneknél úgy a tej jóságba mint a tejelőképesség csökken. Ezért nem mulaszthatjuk el a gazdalkodó urakat, a 40 év óta legjobb sikerrel használt Kwizdale ferne korneuburgi márhátápra — melyet Kwizda Ferenc János cs. és kir. osztrák és a román kir. udvari veterinar preparatum szállítója Korneuburgban készít — figyelmeztetni, mely mint eleséggpótlék teheneknél a tejet javítja és a tejelőképességet fokozza.

Színészet.

Szalkay szinigazgató közönségünk magas igényeivel számolt vetve *Fáy Szeréna* asszonyt, a „Nemzeti Színháznak” sajnos csak egy művésznőjét három estére társulatához meghívta, amiért neki öszinte köszönettel tartozunk.

Első ízben 3-án Mesenthal „Dorobah”-jában játszotta a címszerepet. Ere kissé porlepte színművet az ő alakítása miatt érdemes volt színterhozni. — Megkapó volt megjelenésében, klasszikus és festői állásaiban, művészi modurlataiban. S a játék, a belső, igaz meleg hangok a megvetett zsidónál felbuzgó faldalma, kilőző szerelmének lelkesedő, szinte átszellemült hangjai teljesen rávalottak művészi egyéniségére.

A többi szereplő öszhangba igyekezett magát hozni a címszereplő kimagasló egyéniségével, de sajna, nem teljes sikerrel! Deesi Úgyesen, de nem elég romáinnal alakítá az elkaptott sze-

relmet. Szepessy néhány szép benső természetesen accentuszt juttatott érvényre, bár inkább szalonapa mint falusi „Biedermeier”-ként fogta fel szerepét. Erekövi papjában csak gondolkodó-bárgytonja volt; kenetlejes. Maros Adél hol hagyta lelkét? A falusi aranyzívű lányokban sokkal több szokott lenni a természetességből. Alig ismertünk rá ezen este: nagyon is megláztatott rajta, hogy csak az utolsó órában vette át a szerepet a berekedt Rubi Erzsiól. Hetényi Erdés „Iskolamester”. Dombai erővel teljes misztikus prófétaszzerű alak volt. Az angyalféjű kicsi Debóra, Fekete Rózsika, a társulat nem egy tagját taníthatná közvetlenségre, színpadi biztoságra. A nagy Debórah mellett határozatlan 5 tetazott legjobban.

A szépségünk közönség számára lelkesült kihívással jutalmazta a művésznőt, kiket játéká egész lebilincselte a házat.

Caütörtökön: „A cigány” Szilgietti nagyhatású népszínműve adott alkalmat a vendégművésznőnek fényes drámai tehetsége bemutatására. A falusi Oféliának, a szépséges cigány-Rózsának önfeladózó, mélyeséges, őriji szerepét, azt a tragikus fejleményt, melyet a természet lányának lelkében a mindenható szerelem kifest: oly erővel, szívig-vérig ható drámai szenvedéllyel játszotta meg, hogy a közönséget a legmagasabb ekstázisba ragadta. Fáy Szeréna „örülési jelenete” a drámai alakítás fenséges remeke volt.

A többi szereplő közül csak Szepessy „vén cigány”-áról szólhatsz ostatlan elismeréssel. Nem vallotta csúfját „teledjeim” öregapának! Deesi („Peti”) jó misztikus lehet, de rosszul játszik. Gyuri (Erekövi) bejre legyeny volt, de bizony nem hódítana meg ezzel a szerepével sok falusi lányzót. Nagyon sikerült patlogó asszonynevet látnunk Tolnainában, jó karrikatura volt férje ura Dunsai, kissé peckes „Mokány Bercsikéső” nagygazda: Szalkay és pacsirtahangu Evi: Pajor E.

Vendégszereplő művésznőnek gyönyörű virág önmányokat nyújtottak át, közülük az Irodalmi és ijeszeti kör remek virágcsokrát.

Pénteken Fáy Szeréna „Romeo és Juliában” ragyogtatja művészetét.

A boldogtalan fiatal szerelmesek örök mintaképét, kinek ajkáról a mindenható szerelem — valamint sziklából lorrást a hívős vessző — a legmagasabb igéket fakasztja, Fáy oly fényes művészettel alakítja, hogy tán még Shakespeare is felnevelt sírjából..... Ahogy ábrándozott, kétség között viaskodott a kegyetlen szerelmi dilemmával s magát a legszebb hial karjai közé vetette: mindez az ihletett művészet erejével hatott az elragadtatott, elbűvölt közönségre.

Romeo Deelében fiatal és szép, de sajnos gyenge, ingatag személyiségre talált. Mindazonáltal némely szerencsés mozzanata által meggyőzőt hennünk, hogy tanulmányjal még jó Romeo válhatik belőle.

A többi szereplő közül legjobban tetszett Szalkay Mercutio epizód szerepében; másokról csak közpesszerű ítélet mondhatnánk.

A művésznő elragadtatásuk jelelül több kanizsai nő újból gyönyörű virágcsokrál tisztelete meg.

A lelkesült közönség valóságos tüntetést rendezett a művésznőnek. Derekeasan rászolgált.

IRODALOM.

— „Ilyen még nem volt.” Ez a régi szó, a mely meghasadtolja Babfi Akiba ösmereles mondását, hogy „Semmi sem új a nap alatt”, ismét be igazságot. Egyszer mind behízonyosodott, hogy hasánkban sok térsz ép oly jellest tudnak alkotni, mint Nyugat-Európa. Ki hitte volna például, hogy egy év oly szép illusztrált folyóirat adhatnak ki Budapesten, mint Londonban, Párisban, Berlinben és Stuttgartban. Pedig mégis olyan az „Ezeréves Magyarország” című családi folyóirat, a melyet Budapesten (V. Váci-kört 78) a jól ismert Laurencie Gyula igazgató ad ki. A kétheti folyóirat technikai kivétel a magyar nyomdászat és rajzművészet valóságos diadala. Helyi imponáns, fényes külső — talán nákkal állíthatjuk — egyetlen más európai lap sem mutatná föl. Az egészen eredeti és új képek — az első füzetben számszerint 35 van — minden műbarát örömet képesít, a háromnyelvű szöveg nemzeti tendenciája minden hasznát örömmel tölti el. A három nyelvű szöveg előnyeit nem kell külön kiemelni, mert hiszen nyilvánvalók. A mi az egyes képeket és cikkeket illeti, azt mondhatjuk, hogy aki sokat köss, mindenkinek ad valamit. Fontos cikkeket találunk benne Galléri Mórtól, melynek címe „Magyarország az 1900-ik évi párisi világkiállítás” érdekében csevegés a bécsi magyarokról (Grass Károlytól), „Magyarország és a külföld.” (Kácer Főtől). A magyar tudományos akadémiáról (Heinrich Gusztáv egyetemi tanártól). Az illusztrációk közül egyet sem emeltek ki, mert az nehéz feladat. Csak azt jegyezzük meg, hogy az olvasó

különbözően lesz megjelölve. Dícséretet érdemel még a pom-pa, sines jutalom-malléklet id. Vastagh Györgytől, amely maga megéri a fűzet nevével egyenlő árat. Ennyi előny mellett az egyes szám ára 40 kr., az előfizetés negyedévre 1 frt 80 kr., amely 6 számot tartalmaz. Ha ezt a nagyszerű folyóiratot megvásárolják, önkéntelenül a közönség címe jut eszükbe, hogy „Ilyen még nem volt.”

— A magyar szellem önműködése. Napjainkban, midőn költőink és íróink túlyomó részt külföldi irányokat utánoznak, színházaink tömegesen hozták be az idegen lehaságot tudóaink a külföldi tudományt szolgáló műszojók és ollóznak, a magyar nemzet eredeti szelleme semmi téren sem érvényesülhet: — Palágyi Menyhért heti szemléje a „Jelenkor” mely immár a második évfolyamába lépett, célul tűzte ki magának, hogy állandó szellemi harcot folytasson az idegen számadvái lehaságot ellen az irodalom, művészet és tudomány terén. Fejvállalása óta a „Jelenkor” máris számos nagyfontosságú kérdésben vitte a közvélemény szerepét és aratott sikert. A „Jelenkor” kezdeményezte az új nyelvtisztítási mozgalmat, mely a magyar nyelvből az idegen kifejezések kiküszöbölésére törekszik.

Szépüléseink sok pályázót vett részt a beérkezett magyar szók közül máris sok ment át a közhasználatba.

A „Jelenkor” vitte a verszeropet a léha-zimnűvek becsüldése ellen; számos értékesében és tanulmányban az önálló magyar bölcsészet, széptan, államtudomány alapjait vetette meg. Szépirodalmi munkái közül említjük „Az ember tragédiája” halhatatlan szerzőjének Madách Imrének eddig kiadatlan munkáit, melyek Madách ismeretlen remekesnek egész sorozatával lepték meg az irodalmi világot. Az eddig megjelenteken kívül a „Jelenkor” még egész sorozatát fogja közzéadni Madách remekesnek. Megemlítjük, hogy a boldogult költő Vajda János utolsó művei is a Jelenkorban láttak napvilágot. Elő költőink és íróink javarésze munkatársai a Jelenkornak. A lap szerkesztősége és kiadó-hivatala: Budapest, József-körút 60. előfizetési ára negyedévesként 2 frt.

— Verne Gyula újabb munkáiból most jelent meg az 56–52. füzet. Az első háromban befejeződik a Robinsonok iskolája, a többiekben az Utazás a föld központja felé kezdődik. Verne a világirodalom egyik legérdekesebb regényírója. Munkái a legnagyobb fantázia szülemései, de ebben a szerzővel való elkalandosásban észrevétlenül tanulunk, tudásunk gyarapodik. Mert bármennyire véltünk is a tiszta képzelet alkotásának, mindenkor megvan regényeinek tudomány alapja is. Új világok, új emberek tarulnak föl előttünk; a modern technika hatalmas haladásának egész történetét megismerjük bennök. S történetei bármennyire is álljanak a tudomány realis alapján, nuntatókka sohasem válnak. A magyar fordítás sem külső kiállításban, sem eredeti szindus stílusában nem marad mögötte az eredeti nek. A tarka cselekvényt kitérő francia mesterek illusztrációi színesítik ki; hogy pedig a fordítás tökéletességére milyen gondot fordít a kiadó-társulat, bizonyítja az, hogy a régebbi fordításokat, melyek az új irodalmi nyelv fejlődésében elavultak, újakkal az eredeti stílusbeli szépségeit is visszaadókka cserélt föl. A hozzáférhetős munkáját pedig megkönnyíti a füzetes kiadás; egy-egy regény 7–10 füzetben befejeződik s így olcsón — füzetje 20 kr. kiki hozzájuthat a teljes Vernéhez. Mert Jules Vernének egyetlen könyvtárból nem szabad hiányoznia. A füzetek akár magánai a kiadó Franklin-Társulatnál, vagy akár helyi könyvkereskedésben is megrendelhetők.

— Gaal Mészáros: Berni Detre, az Amelungok hőse

Gaal a magyar irodalom egyik legjobb mesemondója. Tízta erőteljes magyarságában a népmesék naiv bája hat ránk, az az őserő, mely a magyar nép meséit fajunk tükörévé teszi. Az Amelung-monda a Nibelungokkal együtt a németek leg-szebb nemzeti mondája. Hatalmas, nagy hőök tettei, melyek nemcsak a fiatal szíveket vonzzák, hanem a nagyok lelkét is fölfrissítik. Tavaly ugyancsak töle jelent meg a Nibelung-éposz átdolgozása s most a hozzánk közelebb eső Berni Detréről szóló mondat alakította igaz művészettel át. Itt már összevesződnek a hua-magyar mondat szálai a germán mondával a pogány lovagvilág legrokonszenvesebb hőse körül. Kusza, szövevényes szálai a mondatnak itt egyezése képekké szövődnek a szépséges epizódok során, melyek mellett csinos képek teszik szívesebbé az olvasó képzelmet. Érdekes e könyvecské nemcsak meséje szépségeért; de haszonnal forgatható minden művelt embernek különösen ma-napok, mikor a Wagner-operák divatja a germán lovagi-lág ismeretét is szükségessé teszi. A Franklin-Társulat nyomdájából kikerült könyv a Vasárnapi Könyvtár tozse-tős alakjában jelent meg és ára 20 kr.

— Eötvösöknek, az európai hír szinpadokat uraló spanyol drámaíróknak nálunk is szinre került hatásos drá-máját Marianát hozza az Olcsó Könyvtár legújabb (372.) száma. A dráma nagy költői értékét már szinre kerültekor is elismerték kritikusi. A szenvedély hatalmas ereje szóllal meg alakjaiban, érdekesen, szinte izgatón lefolyó jelenetei-ben. Az érzések ellenállhatlanul ragadnak magukkal s nem tudjuk mit csodáljunk jobban: a nagy drámai erőt, mely-lyel az író fölépítette cselekvényét, vagy párbeszédeinek finom, kifejező voltát-e? A modern társadalom nagy problé-mái mozgató alakjai az 5 drámáinak egy-egy hatalmas szenvedély megragadó rajában. S ha a szinpadon látva el-lenállhatlan erővel vonzanak, olvasván, még jobban élvez-szük. Teljes lesz a mű értéke előttünk akkor, ha mielőtt szinpadon látjuk, elolvassuk. A magyar fordítás, mely Szalai Emil munkája, teljesen rászolgál a dícséretre. Jól folyó magyarságában igaz értékökben érvényesülnek a mű költői szépségei. A csinos formájú könyv ára 30 kr.

Szerkesztői üzenetek.

— V. E. helyben A vers elég ügyes technikával van írva; de nem méltatja egész epochalis len-ségében azt a nagy napot, mely hazánkban az új-idők hajnal-hasadása volt. Ódai szárnyalás éppenséggel nincs benne.

— „A latin nyelv haszna” nem közölhető.

— Langviz. Igen szívesen. Már a levél vétele előtt így határoztuk el.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

NYILTÉR.

Hamisított fekete selyem. Égesünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett se-lyem az elégetésnél nyomban összepödörődik és csak-hamar kiállszik, maga után csekély barna hamut hagyván! addig a hamisított selyem (mely szíros színt szallónas lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telített-tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörődik, csak megröbül. Ha valódi selyem hamu-ját összenyomjuk elporrik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyem-gyára Zürichben, hához szállítva, postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyhöz való egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan el-intéztetnek. (5)

Nyilatkozat.

Alulírott Brückler István kir. törvsz. aljegyző — vonatkozással a f. 1897. évi március hó 6-ikára ellenem becsületsértés és könnyű testi-sértés vétsége miatt kiűzött tárgyalásra, — mely alkalommal Salgó Sándor hírlapíró ur becses személye ellen méltánytalan felháborodásomban elkövetett jogtalan sérelemért a kir. járásbírósdg előtt nyilvánosan bocsánatot kértem és legnagyobb sajnálkozásomat fejeztem ki a történtek lelett. — Ezen nyilatkozatnak a helybeli lapok egyikeben való közzétételel annál is inkább óhajtom, mert sértő cselekményeimet, nyilvános helyen, kávé-házban követtem el.

Nagy-Kanizsa, 1897. március hó 6-án.

Brückler István.

Hirdetések:

Kapható a Lazsnaki vendéglőben.

5 kg doboz Czukor 1 frt 95

Nagy raktár likőr, cognac és rum.

Magánfél nyilt helyekről 25 literen aluli mennyiségben hozat sört italadót fizetni nem köteles 1894. évi 40368. szám pénzügy min. hat.

Fél liter sör 10 kr., 3 decis pohár sör 6 kr.

Nagy süveg czukor 38 kr.

Kapható a Lazsnaki vendéglőben.

Kapható a Lazsnaki vendéglőben.

Kapható a Lazsnaki vendéglőben.

Palinka törköly literje 40—50 kr. Szilva palinka literje 80 kr. Rum literje 80 kr.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 2/3 egész 12 lóerőig, szalma-kaszalók, huro-csépők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és arató-gépek, szénagyűjtők.

„COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, boronák, szecsavágók, répvágók, kukoricemorzsolók, darálók, ériő-malmok, egre-tomos acélekék, két- és háromvad-ékák és min-den egyéb gazdasági gépek.

Rámetes árjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentés küldetnek.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Legjobb és

MARTON JÓZSEF

Budapest, VII. Károly-körút 9.

187.30-1 **Rum, Tea**

Francia Cognae, Pezsgő,
Tekaji és Spanyol bor

különlegességek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

bevásárlási

Dus mellékkeresetet

nyújtunk mindazoknak, kik törvényesen engedélyezett sorajgyak részletkéntére való előadásával foglalkozni kívánának.

Némi tevékenység mellett havonként 150-200 forint kőszáraz megkereshető.

Ajánlatok csinosodók

May, Eifer és Adler.

bank- és váltó-tulaj

10 10-1 **Budapest.**

143/k. 897. január 15-én 87 1-1

Póthirdetmény.

A letenyei kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság közbirre teszi, miszerint a muraközi takarékpénztár végrehajtónak Molnár Lászlóné szül. Zakal Mónó csaktornyai lakos végrehajtat szerződő elleni 97 forint a jár. iránti végrehajtási ügyben 3634/ta. 96. sz. a kibocsátott árverési hírdetésében a vöröskői 62. sz. tjkvben A + 64. brsz. a. ingatlan 168 forint kiktalási árban

1897 évi március hó 15-ik napján d. e. 10 órakor

a c-örnyelőldi 425 sz. tjkvben A + 231 brsz. a. ingatlan 615 forint kiktalási árban

1897. évi március hó 15-ik napján d. n. 3 óra jara

kilözött árverés az 1881. LX. t. c. 167. §-a alapján Remete Geza nagykanizsai lakos végrehajtató érdekében 44 forint töké követelése járuléka kiégítésé végett meg aratni fog.

A letenyei kir. járásbíró-ság mint tkvi hatóság 1897. évi jánár hó 18-án.

NUNKOVITS
kir. aj. bíró.

KLYTHIA a bőr ápolására

Puder

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER.

— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.

Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari tollette-aszappan és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wellseilg.

Kapható a legtöbb illatszer-gyógykereskedésben és gyógyszer-tárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknel.

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajcár.

Utánvétellel vagy az

összeg előleges beküldése után küldetik.

MEGHIVÓ.

A letenyei

önsegélyző-egylet-szövetkezet

1897. évi március hó 25-én d. u. 2 órakor

Intézeti helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart,

melyre a t. tagok ezennel meghivatnak,

Tárgysorozat.

1. Az 1896-ik fizetvény mérlegének előterjesztése, a mérleg jóváhagyása; az igazgatóság és felügyelőség részére a felmentvény megadása.
2. Felügyelőbizottság megválasztása.
3. Határozat hozatal a fölött, vajjon a tolyó évben befejezendő cyclus lejártával új cyclus nyitassék-e, vagy az egylet végleg feloszlatassék? utóbbi esetben egy 5 tagú végelszámoló bizottság választása.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.
5. Jegyzőkönyv hitelesítésére 2 egyleti tag kiküldése.

86 1-1

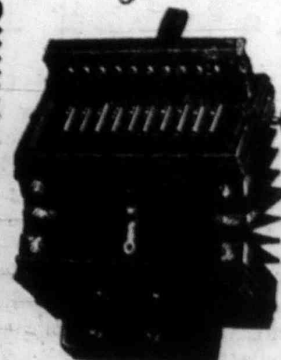
Az igazgatóság.

Magyar épület és műlakatosgyár részv. társ

Iroda: **Budapest** Gyár: V. Váci ut 104. sz. m.

Elvállal mindennemű épület és műlakatos munkát, vastető szerkezeteket, hullámlemez építkezéseket (raktárak, kapus és pályasírbódék, vízeldek, stb.)
Külön gyártmányok: Mezei és iparvasutak, a srükséges kocsiakkal, téglakocsik és szabadalmazott téglaminizások, továbbá minden rendszerű kézi és villamos személy és tehertelvonók, valamint zajtalan gördülő acéllemezredőnyők és napellenzők.

44. 18-1

„Little Lord Fauntleroy

a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May” elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adottott el. — Ezen legkisebb hangszer agraolyan hangot ad, mint a legnagyobb Harmonika és csaknem olyan kistály, hogy a szobban is hordható. — Ezen majdnem minden népdal, chorál, indulótámadarab stb. játszható és különösen alkalmas ajándék tárgy egy kistály mint nagyok részére.

A hangszer aját bronco hanggal var ellátva, mely jó bánás mód mellett elismartható. Ára egy dobozzal jól alcsmagolva, dírmentes kiltámmel válla vétel mellest, vagy a plus előleges bektáldésével 10 Márka — 6 forint.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten-Fabrik (Hangszerkivámlólat)
Marekneukirehen Sachsen.

Szerkesztőség:

F. A. S. T. C. S. A. Ollop-féle háza.

Ide intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bé westellen levelek csak ismeri kenek.

bál fogadtatnak el.

Külsőre nem küldetnek vi. sz.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár. A „nagy-kanizsai malátagyár és serfőzde r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két szer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városháza-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

KLÓFIZETESI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr
Félévre 6 korona (3 frt — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Hirdetések jutányosan számítottak

Nyilvántartási díj 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetőknak vonatkozóan Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Iskola és élet.

Nagy-Kanizsa, márczius 10.

(—n) A közoktatásügyi miniszter költségvetése a társadalom figyelmét ismét nagyobb mértékben terelte az isk. lára, s mindazon külső és belső ügyekre, a melyek arra vonatkoznak. Megelégedéssel konstatáljuk, hogy az általános tárgyalás elég magas nívón mozgott, s nem egy életre való eszmét vetett felszínre. A felszólaló képviselők is bizonyosságot tettek arról, hogy most már behatódóan foglalkoznak a tanügyet érintő összes kérdésekkel, s ennek követ. kéntében több értelemmel és nagyobb alapos. sággal is szólnak az egyes részletekhez, s az is tagadhatatlan, hogy felszólalásaikban a tanügyi munkáskoról sem feledkeznek meg, s úgy szólván pártkülönbség nélkül óhajják az eddiginél jobb és kielégítőbb dotatiójukat. Kétségtelen, hogy e felszólalások nem maradhatnak hatás nélkül az ország közvéleményénél sem; hogy nagyobb mértékben keltik fel az érdeklődést, sok termékeny eszmét hozva forgalomba, melyek csakis javára lehetnek a tanügy fejlődésének.

Tanügyünk biztos és sikeres haladására nézve pedig éppenséggel biztató magának a miniszternek alapos és körültekintő tel-

szóllalása, melylyel bebizonyította, hogy egyenlő gonddal öleli fel a tanügy egész egész körét, egyenlő figyelemben részesíti annak minden ágát, s hogy nagyszabású tanügypolitikai akciója az egész tanügynek nemzeti alapon való fejlesztését célozza.

És erre van nekünk nagy szükségünk.

Egy nagy keret, melybe a tanügy minden ága szervezen beilleszthető legyen, s a melyből a magyar nép szellemi és erkölcsi biztos fejlődésének lehetősége domborodjék ki. Meg vagyunk győződve róla, hogy a nagybuzgalmu miniszter e törekvésének annál is inkább meglesz a kellő fogantatja, mert a tanügyi körök véleményét szivesen meghallgatva, tevékenysége nem pusztá. experimentáció, hanem biztos haladás a cél felé. Valóban nem lehet eléggé örvendeni annak, hogy éppen ezen átmeneti időben, amikor annyi függőben levő tanügyi és tanügypolitikai kérdés vár megoldásra, oly kiváló szakember vezeti a tanügyi tárcát, kinek elég mély belátása is van arra, hogy nemcsak — amennyireezsükséges, — új és termékeny eszméket vessen el, hanem akarattal és eréllyel is bír, hogy a meg. levő fejlesztse és virágoztassa. Kétszeri nagy. érdeklő felszólalásának nem egy helyén adja bizonyosságát annak, hogy tanügyünknek az újabb alkotmányos korszakban történt foko-

zatos fejlődése minden fázisát, de egyszersmind annak hiányait, fogyatkozásait, gyógyításra szoruló sebeit alaposan ismeri.

Azért reméljük mi biztossan, hogy a tantervek célba vett revisiója, az osztatlan népiskolák tanterve, a polgári iskola revisiója csakhamar közelebb fogják hozni az iskolát az élthez; hogy meg fogják szüntetni azt a meddőséget, mely népoktatás. ügyünk intenzív fejlesztését akadályozza, s hogy az iskola nagyobb ügyet vetve a testi és szellemi nevelésre is, meg fogja találni az összhangot ezek között és az ismeretek közlése között, anélkül, hogy az egyiknek, vagy másiknak rovására lesz, és így a magyar ifjúságban hathatós alapját fogja lerakni a magyar nemzeti kultúra továbbfejlesztésének.

Nincs melegebb óhajásunk, minthogy a buzgó miniszter a megkezdett munkát be is fejezhesse, s munkája gyümölcseit is élvezhesse. Csak azok legyenek mindig helyen, a kik hozzá közel, őt ebben a a nemzetet boldogító munkában, nemes céljait megértve, és felismerve, támogat. hatják. Es maga a társadalom is, minden egyes rétege abban a szerény körben, a hová a gondviselés helyezte, ne kicsinyelje a tanügyet, hanem inkább legyen istápo-

A „ZALA” tárcája.

A szomorú időkből.

— Adatok az évtizedes évek történetéhez. —

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá: Halls István.

(Folytatás és vége)

(9)

A volt honvédeknek szökésre több ízben tettek ajánlatot.

Perzagnóban egy kirándulás alkalmával egyszer csak megszólították Királyt az utcan franczia nyelven. Királyi csodálkozva beszélgetett az idegen férfival, és beszéd közben kiderül, hogy a meg. szólító egy gazdag hajó-fuvaros, kinek a hajói Perzagnóból, — hol hajótelepe van, — a világ minden részébe járnak szünet nélkül.

Ez az idegen azt mondja többek közt Királyinak: „Akármely időben készen állók a magyarokat elszökettetni és hajómon elszállítani teljesen ingyen. Még elelmesem is őket szivesen. Kezeskedem teljes biztonságukért, ha idáig a hajótelepemig szökni képesek lesznek, mert akár éjjel, akár nappal jönnek, rögtön tengerre indítom egyik hajómat és elviszem őket akárhová, ahova menni akarnak, ha mindjárt Amerikába is.”

Ilyen csábító ajánlatok dacára sem szökött meg azután senki. Részint mert belátták annak hiabavalóságát, részint pedig, mert a lakósktól nyert hírek folytán reménytelen kezdették, hogy a katonaságtól hazabocsátatnak.

Ez ugyan nem történt meg, mert a hír teljesen hamis volt, — de időközben Árvaynak megengedtek sok utánjárásra, hogy két évi szolgálat után 1200 forintot magát kiválthassa a katonas. kodas alól és hazamehessen.

Királyi nagyon érkekenyen bucsuzott el a házába induló boldog Árvaytól, hisz a besorozott volt honvédek között Árvay állott legközelebb szívéhez, mert mindketten Zalamegyéből valók voltak.

Bucsuzáskor azt mondta Királyi: „Azt izenem, hogy odahaza ne láradozzanak az én kiváltásom, mert még nagyobb bajba hoznak, ha küldni találna, hogy *Henzyt* én fogtam el Péterváradon.

Ha pedig találkozol pesti jóakaróimmal, hát mond meg nekik, hogy még most is viselem a *szűzmaris* amulettet, melyet emlékebe adtak.”

Árvay hazamenetele után sokszor járkált Királyi egyesegyedől mindenfelé.

Egy alkalommal Antonió, a korcsmáros, behívta magához Királyit és nagy titkolódva mondtta, hogy menjen Tripóval csónakázni. Sugdozás közben Antonió mimikával mutatja, hogy valami meglepetés készül.

Királyi csónakra szállt és mikor messze benn volt a tengeren, akkor Tripo ünnepélyesen egy levelet ad kezébe.

Királyi érzi, hogy ez a titokteljes levél valami hírt hoz az elhagyott hazából. Mely megindulással bontja fel és olvasni kezdi.

A levél csakugyan az édes hazából hozott tudósítás.

Megirták benne, hogy a magyarnak nincs ha-

zaja, hogy fiai üzött vad gyanánt barangolnak szerte a világban. Hogy *Noszlopy Gáspár* és *Márk barát*, — Királyi jó ismerősei — gatyában és irhasbúndában bujdosnak a *Bakony* renetegeiben sok száz volt honvéddel együtt. (Márk barát igazi neve: *Gáspárics*) Márk, ki franciscanus szerzetes letére honvéd őrnagy lett s ezert később — 1853. szeptember 8-an Pozsonyban felakasztották. Ugy. szinten felakasztották *Nozlopy Gáspár* volt somogy megyei kormánybiztost is.) Hogy a nép hite szerint *Kossuth Lajos* is velük van a *Bakonyban*, és új lorradaiomra készülnek, hogy *V. Belát* (Viktória angol királynő másodszüllött fiát, kinek nevében érmet is vertek Londonban, *V. Béla* Magyarország királyi trónjára.

Tudósították továbbá, hogy földijét *Pataki* (Piringer) *Mihály* honvédkapitányt Bécsben felakasztották. Mikor pedig a Piringer család requeimel mondatott a kivégzett leiki üdvösségeért, *Dalmányos György* kanizsai piaristává, akkor a piaristák csak az a körülmev mentette meg a bírósúttól, hogy a vizsgálatnál kiderült, mikép a misét nem hazafiságból, hanem pénzért mondtta.

Megirták a levélben, hogy általános státárium van, hogy urat és paraszotot zsandárok zaklatnak, s hogy az akasztások napirenden vannak az egész Magyar hazában. Nincs irgalom!

Királyi megrendülve olvasta a borzasztó híreket. Söhajta letette arcát kezébe és sokáig ült némán, kétségbeesetten. „Nincs irgalom!” Bár-

lőja, őre neki, és bizonyos, hogy fellendülésének, örömet adó virágzásának nem fogja útját állani semmi.

A közigazgatási bizottság évi jelentése.

A közigazgatási bizottság február havi ülésében tárgyalta a szakelődők előterjesztési alapján az egyes miniszterekhez intézendő évi jelentést, amely egybefoglalva, teljességgel egyuttal a miniszterelnökhöz is.

Az évi jelentés külön pontban foglalkozik ama kérdés megvitásával, hogy a fennálló törvények és a kormány által kiadott szabályrendeletek módosítása mely irányban mutatkozik szükségessé?

A pénzügyminiszter ügyekre tárgyában a közigazgatási bizottság Gerény László pénzügyigazgatójának, mint szakelődőnek javaslatához képest egyes törvények és a kormány által kiadott szabályrendeletek módosítása tárgyában előterjesztette, — amit, minthogy a közönséget közvetlenül érdeklí — lapunk utján ismertetünk.

A fennálló törvény és szabályrendelet módosítása szükségessé mutatkozik arra az eljárásra nézve, amely a bor- és ásványvíz, a szeszitalmérés adó, valamint a hús- és cukor-fogyasztási adóknak közlegekkénti biztosítása tekintetéből követeltik azonos adatok alapján, amelyek a pénzügyminiszter által még 1892-ben kiadott körrendelet szerint a megelőző év június 1-től a folyó év június 30-ig terjedő egy évi fogyasztásról gyűjendők.

Es intézkedés, melynek következtében a bizottsági tárgyalások rendszerint csak szeptember vagy októberben, az összegyűjtött adatok feldolgozása után, veszik kezdetüket, lehetetlenné teszi a tárgyalások azonos megtartását és kellő időben befejezését, különösen vármegyékben, ahol 602 adóközséggel kell a tárgyalást megtartani. A szeptembertől december végéig rendelkezésre álló időszak a legnagyobb erőmegtévesztés mellett is alig elégséges arra, hogy a megváltási egyezkedéseket, a bérbeadásra vonatkozó többszöri árveréseket s végül az esetleges ráutalásokat be lehessen fejezni.

Csak ezután vehetők tárgyalás alá azok a felbontások, amelyeket különösen a ráutalás ellen egyes közlegek beadtak, amelyek a bizottsági határidők számbavételével sok esetben csak júniusban nyerneek végleges elintézés. Addig azonban az illető közlegek, mivel a véglegesen megállapítandó tartozás nagyságáról biztos tudomással nem bírnak, meghatározott összegekre nézve egyes fogyasztókkal egyezsége nem léphetnek s alberletet sem köthetnek az esetleges vállalkozókkal, minek az a következménye, hogy

a kellő időben esetleg biztosítható adóösszegek behajthatatlannak válnak a tevézet hiányában a községi háziartás terhére esnek, mely viszszahelyzetbe számos község akkor is kerül, ha berleti ajánlatot csak december végével fogadtak ki el s így az idő rövidsége miatt az alberlet megkötése nehézséggel jár.

E nehézségeket és hátrányokat teljesen el lehetne háritani, ha a szoban forgo adók biztosítására vonatkozó eljárás alapjául szolgáló fogya-ztási adatok nem a januástól júliusig terjedő, hanem a tárgyalásokat megelőző év január hó 1-től december végéig terjedő egy évi időről vétetűenek számlálásba, mely esetben a tárgyalásokat már a tavaszi hónapokban meg lehetne kezdeni, a nyári hónapokban folytatni és őszig befejezni lehetne.

A pénzügyigazgatás egyes ágazatainak rendszer elátását logikább nehezítik azok a szervezeti hiányok, melyek a pénzügyi adminisztratív közegek hivatása és hatáskörének rendszertelen megállapításából erednek s különösen annak tulajdonságai, hogy oly ügyeket, amelyek természetűknél fogva az egyes járasok székhelyein lévő, az illető főszolgabírák, kir. járásbírók, mint telekkönyvi hatóságok s végre a községi közlegekkel folytonos s közvetlen érintkezésben álló kir. adóhivatalok sokkal könnyebben gyorsabban és alaposabban láthatók el, mint a megyei székhelyen lévő pénzügyigazgatók s mégis ez utóbbiaknak hatáskörébe tartoznak.

Számos ilyen, nagyrészt csak elsőfokú intézkedést igénylő ügyet a kir. pénzügyigazgatók rendszerint csak hosszas iratváltás mellett es legtöbbször az érdekelt községi közlegektől beszerzett egyoldalú információk alapján intézhetnek el, minek következménye, hogy ezek az elsőfokú elintézésre a valódi tényállásnak meg nem felelő, számos újabb felbontásra szolgálhatnak okot és alkuimat.

Elvitathatlan az a gyakorlat által beigazolt tény, hogy az adminisztratív közegek sikeres működése annál nehezebb, minél nagyobb az a kerület, melynek vezetését reájuk bízák s ez áll főleg a pénzügyi közigazgatási teendőkre nézve, mivel itt p. o. az adókiadás terén a helyi közgazdasági, üzleti és személyi viszonyok alapos ismerete, az adóbeajtás és ellenőrzés tekintetében pedig az egyes adókök és a községi közlegekkel való közvetlen és gyakori érintkezés — azokat a fő feltételeket képezik, melyek nélkül adminisztratív teendők alapos, és gyors ellátása nem képzelhető.

Elhibázottnak tekinthető tehát a pénzügyi közigazgatás jelenlegi szervezete azért; mert épen azok az ügyek, amelyeknek sikeres ellátása a tenébbiek szerint csakis a járási hivataloktól várható, a másodfokú hatóságok jellegével bíró megyei pénzügyigazgatók körébe lettek utalva.

Es a nehezkösen működő gépezet még a

személyzet szaporítása esetén sem képes hivatásának a feladatának megfelelni. Lényeges javaslat és javaslat, összhangzó szervei működés csak akkor várható, ha a megyei pénzügyigazgatók és a járási adóhivatalok működése és hatásköre a politikai közigazgatás, valamint a törvénykezés terén már is érvényesült elvek szerint s természetleg módosították és pedig oly irányban, mely lehetőlegesse fogja tenni az, hogy a megfelelően szervezendő járási kir. adóhivatalok, mint elsőfokú pénzügyi hivatalok, csakely kivétellel mindazokat a teendőket végezzék, amelyek az adókiadás terén és a községi adókezelés ellenőrzése tekintetében elsőfokú intézkedést vagy elintézés igényelnek, a megyei pénzügyigazgatók pedig az alsó rendű, de sokoldalú teendőktől — néhány fenntartott ügy kivételével — teljesen mentesülnek s főleg csak mint másodfokú hatáskörrel és a felbontási joggal felruházott pénzügyi hatóságok működhetnek.

A kir. adóhivataloknak ilyen irányban való új szervezésre némi személyzet-szaporítással könnyen kivihető abban az esetben, ha minden adóhivatal élére főnöki minőségben oly tisztviselő állítatik, aki a pénzügyi teendőktől felmentve, a kir. adóhivatal hatáskörébe utalódó felmentett és egyéb hasonló természetű ügyeknek elsőfokú elintézésével megbízhatnak.

Egy másik körülmény, amely a községi adókezelés rendszer ellátására hátrányos befolyást gyakorol és már is a múlt évben az állami adók behajtásában észlelt jelentékeny hátramaradást részben okozta, hogy a községi körjegyzők az anyakönyvvizelői teendőkkal megbízhatk és emiatt hosszabb időre a jeyzói székhelytől nem távozhatnak s így főleg oly körjegyzői kerületekben, amelyekhez 10—12 község tartozik, az illető körjegyző különösen ősi hónapokban, amikor egyes községekben a rendszer adószedés mellett napokon át számos záloglás és árverés fogantositattik — ezeket a teendőket rendszerint a kellő időben a kiterjedésben elégségni képtelen; mert a naponként teljesítendő anyakönyvvizelői teendők végét a székhelyre visszatérni kénytelen.

Ezen a viszszahelyzetben csak úgy lehetne segíteni, ha minden ily jogköröshöz állandóan egy segédjegyzői vagy községi végrehajtói állás rendezésintézetnek, vagy pedig ha az illető körjegyző az anyakönyvvizelői teendőket hetenként csak két meghatározott napon végezné.

A területi beosztás Zalavármegyében — eltekintve attól, hogy a 12 szolgabírói járás a 8 adóhivatali kerülettel összhangzásba nem hozható — létező csak abban az irányban igényelne egyelőre módosítást, hogy egy és ugyanazon körjegyzőséghez tartozó egyes községek két külön szolgabírói járásba beosztva ne legyenek. Ily hátrányos beosztás a zala-és-nyíregyházi, szent-andorjani és szécsi-azigeti körjegyzőségeknél tényleg még fennáll.

milyen rossznak képzelte honfiai sorsát, a valóságban iszonyuan rosszabb volt az.

— „Mi baj van colonello?” — kérdezte Tripo szomoruan.

Királyi nem szólt, de Tripo ismételt könyörgésére könnyített lelkén és elmondta hazájának letiprását, honfiai kínzását, a katonai hatalom brutalitását.

Tripo, a szelid Tripo, az elbeszélés alatt olyan lett mint valami bősüzlő állat. „Majd összetépek én néhányat a megszórt kutyák közül: majd boszút állok én a colonelloért, mintha testvére volnék!” kiabált magán kívül és szeméi villogtak a dühből.

Királyi csodálkozva nézte Tripot, mire ő haragjának magyarázatul elmondotta életrésztét. Indulatos káromkodások közt körülbelül a következőket beszélte el:

„Még kis gyerek voltam, mikor idegen legiók lepték el hazámat. Kevely franciák voltak, kik azt vésették pénzeikre: *Isten ősz a franciákat!* és gyalázatos bűn volt minden csekedetük.

Minden kicsiségért borzasztóan erőszakoskodtak a francia katonák. A Bocche környékére nagy adót vetettek s behajtottak irtalom nélkül. Ki csak tehette, elszökött az elviselhetlen garázdaság elől Montenegroba, vagy a török basa egyéb tartományába, mert ott sokkal jobb sorsú volt.

En mint gyerek a katonák elleni gyűlöletben nőttem fel.

Asszony és leány ki nem léphetett a házból, ha megőrizni akarta tisztaságát a franciáktól. Mint a dögöket, úgy vitték ki a kaszárnyákból

reggelenkint azon asszonyokat, kiket éjszakánként agyonkínáltak, — és beledobálták őket a tengerbe. Elve nem bocsájították ki a szerencsétlen nőket, nehogy föllátsanak a lakókat.

Hét esztendő alatt 386 nőt-emésztettek így el a Dalmát partokon.

E szomorú sors érte két németet is, kiket a tengerparton ruhamosás közben megleptek és magukkal hurcoltak a katonák.

Családaink és szomszédaink egész éjjel keresték őket, de hasztalan. Hajnalban megtalálták végre egyik kaszárnya lala mellett: egyiket holtan, másikat még élve ugyan, de összevisszatört tagokkal. A katonák félholtra verték s azután el nem mondták gyalázatosságokkal illetvén, reggel kidobálták őket a kaszárnya emeletéről, hogy a szemetes kordéval majd a tengerhez vihessék. Azt hitték halott mindakettő.

Hazavittök szerencsétlen némeim roconsait. Gyszünk jelelő bezártuk kapunkat, ablakainkat és azokat tekerére festettük. Nagyobb szerencsétlenség érte házunkat a lányok gyalázatával, mint ha a család feje halt volna meg.

Ettől fogva még inkább gyűlöltem a katonákat. Irtózatoss bajunkról rögtön értesítettük komainkat és ismerőseinket. Egyik meghatározott éjjelen aztán elmentünk templomba *probatum* esküre. (A *probatum*: testvéri irigykötés vérbozsura.)

Ekkor mint 12 éves fiú én is ott voltam az egy mecsecel alig világozott templomban, hol már egész csapat férfiu volt egybegyűlekezve.

Hallgatam ajámfiatnak halk imádkozását s mikor a pap odanyújtotta eléjük a szent kereszt-

et: én is megcsókoltam a fölfeszített Jézust és én is megcsókoltam, hogy boszút állok.

Gyerek voltomnál fogva magam nem ölhettem, de honfiamat nyomra vezettem, ha valahol egy egy magános katonát láttam kóborolni. S testvéreim, földieim, már többet megöltek a franciák közül, mikor végre a hegyromokon fellángolt az általános felkelésre jeltadó tűz. A következő nap sok francia vért látott kiömleni. Elfoglaltunk 4 hajót és a legénységből megöltünk ahányat csak tudtunk. Kivertük teljesen az istentelen népet.

De még ezután is lesújtott reám egy nagy csapás. Mikor már több év óta feleséges ember voltam, egy kutya osztrák tisztet szurkáltam agyon, kit a feleségemnél találtam. Az átkozott asszony kimenekült kezem közül és ijedlőben világra futott, s azóta én is itt bujdosom a hegyek között, nehogy megcsipjenek!

És azóta mindig eltog a düh, ha aranyos katonát látok, akár osztrákot, akár franciát. Gyönyörűség lesz nekem ismét gyilkolni! Gyönyörűség lesz testvéreimért, feleségemért, hazámért boszút állani!”

Királyi elképedt a dühös kitérésen, és szegény Tripo sorsa fölött sokáig eltépelődött magában. Eszébejutottak *Berchet János* olasz költő lángoló szavai:

*Maladetta chi d'italo ampresso
Il tedesco soldato bo!*

(Átkozott vagy olasz leány,
Ki az osztrák szoldost megöli!)

Tollfuttában.

Nem vagyok barátja annak, hogy tollforgató emberek agyon dicserjék egymást. Annál inkább se, mert tudom, hogy ez az ayzondicserés egyik másik atyámfiajának nem csak *fejtorést*, de *tollragást* is okoz. A dolog pedig csak úgy van rendben, ha az író-emberek a *stilusa* másoknak irlik és maga nem ragódik rajta.

Ami engemet illet, nem is tudnám ráadni fajemet arra, hogy egy tollforgató atyámfiaóri irjak olyanképpen, hogy aldozatul essek fél-tollazáram, nem olyanképpen, hogy a szememzedett trázisoktól dagadó dicseretbe ő hajjon bele a szegény.

De szívem, lelkem egész odaadásával, tollszereletem őszinte közretlenységével tudok írni arról, aki igazán beletalált az én lelkembe és akivel szemben érzem, hogy nem ő szorult rá szerényke kis tollamra, hanem az én tollamat ragadja fejébe az a leküzdhetetlen erő, mely minden áron kifejezést keres az őszinte elismerésnek.

Egy ilyen írói vénával megáldott *szürke ember* száll most az én szerény tollam.

Duplán *szürke*, mert író is, meg pedagógus is. Ha megmondom, hogy neve: *Körmendy Pál*: úgy fognak vele járni, mint vagy nyolc-tíz esztendővel ezelőtt én jártam, azt fogják kérdezni: „Ki ez a Körmendy Pál? — C-ak hogy én már akkor azért kérdeztem, mert fölismertem; önök pedig még most is azért fogják kérdezni, mert nem ismerik.

Már évekkkel ezelőtt többször találkoztam a *Zalai Közlöny* tárcs-rovatában ezzel a névvel egy-egy csinosan, meglepő közvetlenséggel megírt költemény a'att.

Boldogul jó Bátorfi-barátomtól tudtam meg, hogy valahol Göcsejben imádkozik a pedagógia minden napi kenyeréért.

Hogy nem imádkozott rosszul, bizonyítja az, hogy vitézül kiállottak: ő is, meg a Pegazusa is a koplálás. De azt hiszem, mikor néhány év előtt kiburokolodott Göcsejből, nem is kerülhetett sokba burcolódása, mert aligha hozott mást, mint magát és Pegazusát!

Langvizen választották meg. Itt telepedett le.

Bolondul szatirikus ujj-mutatása a sorsnak. „Lange Wiese.“ (Langviz!)

Legeltesd szegény poéta a Pegazusodat!

Körmendy Pál szemébe kacagott a sorsnak.

Szabadra eresztette Pegazusát. Csak néha-néha kapott fel rá és el-elnyargalt Kis-Kanizsára, meg a szerdahelyi csárdába.

Hanem észbe jutott, hogy hozott ő magával egy egész rakás kincset a fejében. A göcseji

Visszautazás közben csak alig volt képes Királyi megígertetni Tripóval annyit, hogy legalább addig nem gyilkol, míg ő erre utasítást nem ad Királynak később jobb sorsra-lón. Egy jószívű parancsnoka akadott *Magner* ezredes személyében, ki hamar őrmesterré tette, vele barátságosan bánt, esténként magához hívta vacsorára, és vacsora után rendszeren vele sakkozott. Sőt mindenképp tisztet akart csinálni Királyból, de ez határozottan visszautasította.

Keserű hét-esztendő mulva bocsájtották haza Királyi Pált.

Ha igaz a dalmát néphit, hogy az arkangyalok Dalmátia meredek hegycsucsaírói figyelik az embereket, akkor ti égi lenyék! hét hosszú évig láttatok Királyit ott járni megörnyedve a honfői aggodalmak miatt, keserűséggel szívében, bozszuval agyában, szenvedve a száműzetés gyötrelmeit: míg végre, mikor már nem volt képes többé megtalálni apja sírját sem a kanizsai temetőben, mikor még az egész magyar haza csupa temető volt, — kegyelmesen elbocsájtották!

(Vége.)

nép nyelve, szokásai és eredeti gondolkodásmódja bőséges ismeretét.

Még Körmendy Pált csak költeményeiből ismertem, mikor egyszer csak érkezett a „Zala“ szerkesztő-egyébe egy langvizi levél, a melyben „Kala Pál ur“ × törülmetszett göcseji stílussal megkezde az ő „levelezését“ egy földig kacagialó „küszóllással“.

Ezután egymást-érték ezek a hatalmas humorral megírt göcseji levelek a Zalában.

No és most már azoknak, akik ezeket a „Göcseji levelezéseket“ olvasták, nem kell megmondanom, hogy ki az a Körmendy Pál?

Nem is kell róla dicserő szót mondanom. Föl se kell fedeznem, mert ezt már megtette helyettem nagyobb firma: *Szabó Endre*, az „Üstökös“ szerkesztője, aki fölkerie Körmendy Pált, a mi jó Kala Pál Urunkat, hogy vegye át „Csutora Bálint kurdior“ alakját.

Amde öbenné mokány a patriotizmus. Azt írja, hogy „Kala Pál Ur“ megmarad a Zalának; az Üstökösben majd más küszóllással beszél.

Ez a késégtelenül hatalmas humoru szürke ember most adta ki munkáját: „Göcsej-országból“ címen, tele kacagialó kalandokkal.

Egy koronáért meg lehet kapni; de aki olvassa, száz pöngő árát nevetni rajta, hogy milyen kalandokon ment át *Kala-Pál Ur* × a *küszaravott bakter*, akit különben az Uristen sokáig éltesse.

H I R E K.

— *Hymen Weisz* Malvin kisasszonyt, városunk egyik szépét, eljegyezte *Steiner József*, belovári kereskedő.

— *Jótekonyság.* Linzer Béla a nagykanizsai uradalom főbérője, dr. Neumann Edéne úrnőnek az *izr. jótekonny négyelet* céljaira 100 forintot küldött a következő levél kíséretében: „A nagykanizsai izraelita jótekonny négyelet emberbaráti nemes céljai teljes méltánylásaiban, van szerencsém száz forintot azon kérésrel elküldeni, kegyeskedjék ez összegből, 50 frtot mint a *Csillag Elek* ur alapítványát, 50 frtot mint az én alapítványomat az egyesület pénztárába beszozáltatni. Azon ígérettel, hogy az egyesület humánus céljait támogatni — csekély erőmhez képest — a jövőben is kötelességemnek fogom tartani, maradok stb. — Az *izr. jótekonny négyelet* e hó 6-án tartott ülésében nagy örömmel igattam b' ezen két legújabb alapító tagjat.

— *Ehrlich-Arnold* gyógyszerész eladva gyógy-szerárát, bucsut vett városunktól. Ehrlich csak néhány éven át volt városunknak lakója, de ezen idő alatt általános rokonszenvre tett szert. Jól ismert alakja volt társadalmunknak, mely egyik számottevő tagját veszíti az eltávozzottban, ki főleg kedélyességével élénkítette a társaságot. Ehrlich sohasem volt a jónak megrontója és úgy anyagilag, mint erkölcsileg szívesen támogatt minden szép és jó ügyet, de leginkább barátja volt a zsurkoknak, honnét soha sem szokott hiányozni. Tavoztat őszintén sajnáljuk.

— *Kath. hívők mozgalma* Már többször megemlékeztünk ama szép mozgalomról, mely a nagykanizsai rom. kath. hívők körében keletkezett s melynek célja a nagykanizsai felsőtemplomnak a moz-hívők számarányához mért átalakítása. E galomnak vezetői dr. *Pachinger* Alajos főgym. igazgató meghívására márc. 10-ikén délután 3 óraker érkezleletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a mozgalomnak szélesebb alapokra fektetése és tényleges fogantatba vétele céljából márc. 21 ikére a városház nagytermébe egy általános nagy értekezleletet hívnak egybe. Hisszük, hogy e nagy értekezleleten a rom. kath. hívők a cél magasztos és szent voltához mért lelkesedéssel fognak tömörülni.

— *A koshthely-vidéki takarékpénztár* rész-vénytársaság március 6-án tartotta III. évi rendes közgyűlést Neumark Béla dr. elnököl-

sével. Az igazgatósági jelentés hanguliyonja, hogy az ifju intézet üzemenek minden ágában lendületet nyert a hogy a közbizalom már is gyökereket vert. A felügyelő bizottság beterveztett javaslatához képest csatlakozott az igazgatóság azon indítványához, hogy a 6533 frt 18 kr. tiszta nyeresémből a részvényesek 8%-os osztalékra 4000 frt fordítsassék a tartalékállap-ból 1500 frt csatolassék, az igazgatási, ügyési felügyelőbizottsági juttatásra adandó 895 frt utánn fenmarado 138 frt 18 kr. a folyó 1897. évi nyereség és veszteség számlájára vitessék át. Miután az igazgatóság és felügyelő bizottság a közgyűlés a felmentrényt megadta, következett az igazgatósági elnök és alelnök választása, mely szerint elnökül Mandi Pál, alelnökül Reischl Vencel választottak. A kisorolt igazgatósági tagok helyébe Hencz Antal, Mészáros Mihály, Neumark Ignác, Stieder Kálmán, Siegmüller Ferenc, Veháp Ferenc, Hoffmann Béla rendes — Braun Pál, Lázár József és Hochstädter Mór igazgatósági pótagokká, Prajer Tivadar, Grohman Károly Csathó Alajos és Bányai Károly felügyelő bizottsági tagokká választottak. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy az intézet kibocsát 1000 drb. részvényi 100 lrt névértékkel, melyből 500 drb. a régi részvények kicserélésére 500 drb pedig a felmenté alaptőke megszerzésére fordítatik. Ezek után a közgyűlés véget ért.

— *Jutalomjáték.* Kövessy Albert, szintársulatunk jeles komklusának, a közönség kedvencének jutalomjátéka szombaton e hó 13-án lesz. Ugy hisszük, hogy az teljesen mindegy barátság dárabot választ Kövessy jutalomjátékul. Az bizonyos, hogy Kövessy ezen estén a szokottnál is jobban ki fog magáért tenni és remélhetőleg közönségünk is. — *Dombai* jutalomjátéka Tollai közbejött vendégszereplése miatt elmaradt.

— *A négyeleti zsurok.* Az *izr. jótekonny négyelet* vasárnapj okozonai iránt a folytonosságban nyújtott szellemi és egyéb élvezetek folytán az érdeklődés nemcsak hogy nem csappan, hanem hétről-hétre fokozódik. A ki kellemesen akar 1—2 órán át szórakozni, szívesen látogalja ezen zsurokat és szinte sajnálattal gondol a közönség arra, hogy a négyelet közel-jövőben a zsurókat bszünteti. Egyelőre azonban nincs még mit felteni, mert a négyelet választmánya legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy március hónap minden vasárnapján, megtartja még okozonait. — A mult vasárnapj zsuron *Plon* Lionka kisasszony Győről Ilosvai Hugó Férjhes menjek-e monológjával pompásan mulattatta a vendégeket, mely a műkedveliséget jóval felülmúló kiünő előadásért igen szívélyes ovációban részesítette a kisasszonyt, ki különben már több ízben is nagy sikerrel szerepelt a négyelet zsurjain. — Utána dr. *Rothschild* Samuél úrnő *Bischitzky* Miksa ur által kísért gyönyörű, érzelemtelni énekevel gyönyörködtette a halgatóságot. Végül pedig *Prager* Sarolta k. a. egy operette-aria kedves eléneklésével aratta a közönség zajos leiszénylívánitását.

— *Az izr. hitközség közgyűlése.* A nagykanizsai izr. hitközség március hó 21-én, vasárnap, d. u. 3 óraker a hitközség tanácstermében tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgyszorozattal: 1. Előjárósági jelentés az 1896. évről. 2. Az 1896. évi zárszámadosok előterjesztése. 3. Az 1897. évi költségvetés megállapítása. 4. Az előjáróság előterjesztése a templom megnagyobbítására nézve. 5. Netáni indítványok tárgyalása. 6. Elnök, 30 előjárósági- és 5 számvizsgáló bizottsági tag választása. Jegyzet. Az évi jelentés, zárszámadosok és költségvetés a hitközségi tag urak által a hitközségi irodában betekintheők. — A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek 3 nappal előbb írásban beadtak.

— *Pénztézeti közgyűlés.* A nagykanizsai *Kereskedelmi és Iparbank részvénytársaság* március hó 7-én gelsei *Gutmann* Vilmos igazgatósági elnök önöklete alati 22 részvényes jelenlétében, kik 331 részvényt és 196 szavazati képviseltek, tartá XXIX. rendes közgyűlést. Az 1896 üzleti-évi zármérleg előeresztetven, az erre vonatkozó igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések tudomásul vétele után, az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadott. Az 1896. évi osztalék részvényenkint 2 frt 50 krajcárban állapított meg. A társaság hivatalos közlönyéül a „Zala“ jelöltetett ki. A sorrend szerint kilépő gelsei *Gutmann* Vilmos elnök, *Blau* Pál, *Grünhut* Alfred, *Rapoch* Gyula

Continental
spaniol és portugál boro-
raktára

kaphatók
Nou és Klein céggel
Nagy-Kanizsán.

Uj Bodega czégekkel
való folytonos elcsere-
lés a Continental azó figyelme-
vétele által, elkerülhető.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsioi compos.

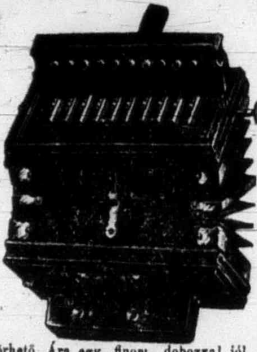
Ezen hírneves háziszer elbontált az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbítható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták külsővel, csizmái, tagzsárgatásánál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonként árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszeresnél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtok-üzem van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvar. szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában

Nagy-Kanizsán

„Little Lord Fauntleroy
a világ legkisebb harmonikája!

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May” elnevezés alatt Angol-országnak 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ad, mint a legnagyobb Harmonika és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden népdal-, chorál-, induló-, táncdarab stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyok részére.

A hangszer aját bronco hanggal van ellátva, mely jó hánás mód mellett eluom örhető. Ára egy finom dobozzal jól elcsomagolva, beímetes küldéssel után vétel mellett, vagy a pénz előleges beklüdesével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter
Musikinstrumenten Export (hangszerkivitelüzet)
Marckneukirchen Sachsen.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros 54, 12—1
ajánlja a

m. kir. államvasutak gözcséplőkészleteit,
továbbá a legujabb szerkezetű maganjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket (elrkulár) kör fűrészeket, malomberendezéseket, traktorokat, darálókat, a legjobb perenospora-fecskeördöket, szecsakavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetére.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁROS BUDAPEST, ÜLLŐI UT. 23.

Legjobb és legolcsóbb

MARTON JÓZSEF

Budapest, VII. Károly-körút 9.
318 80—1

Rum, Tea
Francia Cognac, Pozsgó,
Telaji és Spanyol bor
különlegességek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

bevásárlási

Leggett m. kir. Államvasuti cséplők kerekkel készpénzért beváltatnak, valamint régi gépek ujjakkal becsere-
reltetnek.

Cseplési időnyre revüimnek megbízható gépszekréül szívesen gondoskodom.
Képes árjegyzék kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve.

FEHÉR MIKLÓS, gépgyáros
Budapest, IX. Üllői ut, 23. sz. (a „Köztelek” mellett).

14672/95. 88 2—1

Árlejtési hirdetmény.

Nagy-Kanizsa r. tanácsu város képviselő testületének jogerős határozata alapján ezennel közhírré tétetik, hogy a Sipa dombon 32496 frt 84 kr. költségelóirányzattal egy v. közvágó hid fog építtetni.

Ezen építéssel járó munkálatok biztosítása tárgyában f. évi március hó 22-ik napjának d. e. 10 órájkor a városház tanácstermében szóbeli árlejtéssel összekötött zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Az árlejtésen résztvevők tartoznak 1624 frt. 84 kr. bántépézt készpénzben, helybeli takarékpénztári betétkönyvben vagy óvadékképes papírban, a szóbeli árlejtők az árlejtést vezető küldöttség kezéhez, a zárt ajánlattevők pedig ajánlatukhoz mellékelve letenni.

A zárt ajánlatok az árlejtési nap d. e. 10 órájáig, vagyis az árlejtés megkezdéseig a v. iktatóba beadandók, mert a később érkezők tárgyalás alapjául el nem fogadtnak.

A tervek, költségvetés, építés, leírás és árlejtési feltételek a városház tanácstermében a hivatalos órák alatt a v. irattárnoknál bármikor betekinthezők.

Miről a vállalkozni óhajtok értesíttetnek.
Nagy-Kanizsán 1897. február 6.

LENGYEL LAJOS főjegyző. **VÉCSEY** polgármester

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvá-

sárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy
**helyben, Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai
 kornak megfelelő**

ASZTALOS MŰHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi
 működésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben
 vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek
 is megfelelhettek.

Elveim :

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

**Megrendelések tetszés szerinti
 kivitelben készítettnek.**

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Hírekeskedés:

F. A. I. A. Olap-File hán.

Idéztendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Díjmentesen levelek csak ismert kassák.

ből fogadtatnak el.

Készítők nem küldetnek vi. szn.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kézművelési bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezeti és a letényi takarékpénztár, a „Nagy-Kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Küldőhivatal:

Városban-árpólat: Fischer Fülöp könyvtárszolgálat.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányosan mántattatnak.

Nyitltár pótítóra 10 kr.

Előfizetések, valamint a hirdetések vonatkozás Fischer Fülöp könyvtárszolgálatba istáztendők.

A szomszédból.

Nagy-Kanizsa, március 12.

Az 5. kuria választott e héten Bécsben s Alsó-Ausztriában de több más tartományban is. Nagyön tanulságosak ezek a választások; de különösen a bécsi. Hiszen az új választási rendszer alapján történtek, mely sok-sok ezer kis embernek adta meg a választási jogot. A liberálisok teljesen elűntek a küzdőtérrel, szemben állottak egymással az ugynevezett keresztény-szociálisok és a szociál-demokraták, kik oly hatalmas számban jelentek meg a választás küzdő terén, hogy evvel az elemmel immár a bécsi politikai intézőknek számolni kell, habár még most a keresztény-szociális párttól legyőzettek. És kiket választottak meg Bécsben? Lueger mellett 3 kereskedősegédet és egy pincért. Bizonyos, hogy a választók nagy része ezen a legszomorubb értelemben vett dii minorum gentium neveit sem ismerték, sőt az egyiknek egy sajátkezü levelét kolportálták, melyben maga beismerte hogy lopott egy riskontót, amelyre nyert is. Mindenesetre méltó társa lesz azoknak az embereknek az osztr. reixrathban, a kik nem sokkal jobbakk s nála. Az a nyilvánvaló tanulság tűnik ki ebből, hogy Lueger és társai voltaképen csak előfutárai Ausz-

triában a szociál-demokraták felforgató pártjának, s hogy az antisemitizmusnak tulajdonképen ez a be nem ismert végcélja. A második tanulság pedig az, hogy Alsó-Ausztriát sikerült ez embereknek teljesen retrográd irányba terelni. Az osztrák kormány feladata lesz ezen tisztán a legönzöbbsz nemzeti és felekezeti érdekek alapján összeverődött pártokat a parlamentáris keretbe foglalni.

Nézetünk szerint a választási jogosultság kiterjesztése nem hozta meg a várt gyümölcsöket. Nem a demokratia győzelmének tartjuk ezt, hanem a demagógia felülkerekedésének. Ezek az elemek nem valók egy ország tanácstermébe; nincsen intelligentiájuk, hogy önállóan gondolkozzanak, nincs belátásuk, hogy azokat a különféle kérdéseket megítélhessék, ott is tehát csak eszközeivé válna azoknak, a kik lármázni és kiabálni tudnak, a kik a mérsékelt elemeket terrorizálni bírják. Az a cél tehát, a melyért beválasztattak, el nem érhető, hogy t. i. a kis embert képviseljek, annak anyagi és szellemi érdekeit előmozdítsák. Az osztrák fővárosnak nemcsak liberális elemei, hanem a szociáldemokraták is, a kik e választásoktól sokat reméltek, keserűen csalatkoztak. Nincs az az ország, a hol a politikai éretlenség sőt ostobaságnak olyan

virágai tenyészhetnének mint Ausztriában. Itt esztendő elég volt arra, hogy a jobb érzelűeket teljesen elnémítsák, a liberálisokat megsemmisítsék s a talajt teljesen elkészítsék a parlamentáris lejáratására. A pártoknak elég tarka képét mutatja a porosz parlament is, de olyan, mint a minő a bécsi reixrath lesz, sehol sincsen: keresztény-szociálisok, német nemzetiek, szociáldemokraták, ó-rutén, román, szlovén-radikális, ifju-cseh, olasz-nemzeti, Schönerer-párti, német néppárt, antiszemita, cseh, cseh-kerikális, német-kerikális s talán ezekkel sincsen kimerítve a különböző pártok elnevezése.

Valóban, ez minden lehet, de nem az igazi demokratia, a mely sehohsem kívánja, hogy a tudatlanság, a gonoszság is alkosson törvényeket a népek, az tanácskozzék az állam fontos ügyeiről. Még csak sejtetni sem lehet, hogyan fog Badeni e felidézett szellemekkel birni, mikor már a lefolyt reixrath is a tanácskozási hang oly elvadásáról, a parlamentáris tanácskozás oly hanyatlásáról tett tanúságot.

Mindenesetre kíváncsiak lehetünk az osztr. reixrath küszöbön álló tanácskozáisaira. Ha lehet az előzményekből következtetést vonni, csak a bécsi községtanács s az alsó-ausztriai tartománygyűlés viselt

A „ZALA” tarcája.

Nagy idők emlékezete.

— „Z. A. I. A.” eredeti tarcája. —

Valahányszor március 15-ike hozzánk beköszön, a magyar nép az ő újászületésének emlékeit mindig a legteljesebb örömrézzel s a leg-hálásabb kegyelettel ünnepli.

És méltán. 49 évvel ezelőtt e napon zengett fel először Petőfinék „Talpra magyarja”, buzdító szózatával, egy dicső nemzetet ébresztvén fel százados álmaiból. Milliók ajka zengette e dal varázsszavait, mert hisz feltűnt immár a magyar szabadságnak pirkadó hajnala.

Egy mindenki magával ragadó hév, mely szabadságért langol, mely szegényt és gazdát egyaránt boldoggá tesz, dobogtatta meg e napon a honfi kebleket; egy magasztos, szent érzelm, a ledrágább kincse egy nemzetnek: a honszerelem.

A honszerelemnek köszönhetjük azt, hogy viharos multunkban, sok századéven, Hunnia mindig betölté fenséges hivatását — dicsőn és ragyogva — úgy is mint Európa védőbástyájává, dacolva a kun, tatár, török és labanc támadások pusztító viharaiival; s úgy is mint a függetlenség klasszikus földje, melyért mindenkor szívesen vérünket is ontjuk, ha kell, »hisz a nagy világban e kívül nincsen számunkra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt élünk, halunk kell.«

49 évvel ezelőtt ép március 15-én omlottak le nálunk a középkori intézményeket védő válaszfalak is, s ezzel nemzetünk belépett a nyugot-európai kultur népek nagy templomába.

Szabadság, egyenlőség és testvériség voltak most már azon varázs eszmék, melyekért a honfi szív leginkább hevült. Ki-ki edes testvérként ölelhetné im magához felebarátját, hisz egyik lőnek a boldogok a szenvedőkkel a hazaszeretben. A kedélyeket mintegy az örömnél szédítő mámorra fogta el: halálos ellenségek békültek ki e napon egymással, s mindenek szemében az örömnél könyve ült. A földnépe százados szolgaságának bilincseit vetette le; a sajtó is felszabadult, s nagyjaink neveit pedig imába szőtte a hálás nemzeti kegyelet. Így lőn március 15-ike az ilju Magyarország verőfényes szép tavasza s boldog ünnepe.

Nemsokára azonban sötét, vészteljes felhők tornyosultak felkelő napja elé az arany szabadságnak. Ugyanis a nemzetlő idegenkedő bécsi kormány, mely a szellemi önállóság pusztá gondolatától is irtózott, zsarnoki elfogultságot tanusított a magyarnak e lelkes mozgalommal szemben, s az általános örömnél közepette vérlázító önkénynevel igyekezett elfojtani millióknak életét elemét: a szabadszellemet.

Ekkor kezdődött meg aztán a nemzetnek önvédelmi harca. Az 1848/49. szabadságharc, melynek példátlanul álló dicső hőstettei méltó bámulaiba ejtették a művelt Európát, a magyarok harci dicsőségét örök időkre emlékeztetéssé tette a világtörténelmi könyvekben. „Az a ragyogó dicső-

ség, melyet ekkor főleg honvédeink szereztek: a nemzet hervadhatlan örök dicsősége, a legnagyobb nemzeti dicsőség és osztatlan dicsősége egy egész nemzetnek.”

A szabadság eszméjétől áthatva, boldog volt ekkor az, ki egyetlen meglevő ékkövét, vagy utolsó fillért áldozatul a haza oltárára tette; boldog ki a nemzeti trikolorot követve, a harci zőrej s az agyu dörej közt arathatta a hősi babért; de még boldogabb volt az, ki a csaták vérmezején életét áldozhatta imádott hazája üdvéért, mint Petőfi, ki hivatását betöltvén, fényes mezeorként hullott le és tűnt el aztán mind örökre a szabadságharc zajában. Ezután egy hosszú évtizeden át „gyászba borult az Hunniának”, s ki-ki csak titokban, s szűzültségnek bus magányában adhatott már kifejezést ama honfi bánatnak, melyet egy leigázott, s parbatiport nemzet néma szenvedése keltett. E kor sötét boruja szülte ama remek allegóriákat is, melyek elhatyolozva bár, de mégis eleggérthető célatossággal zengették meg a szebb jövőt, új erőt és új lelkesedést öntvén e már-már csüggedő szivekbe. Minő szép reményeket fakaszt pl. Tompa „A madár fiaihoz” című költeményében, midőn a költői ihletésű magas fokára emelt dalaiban költő társaihoz így szól:

„Hozzatok dalt emlékül a hajdan
Lomb, s virággal gazdag tájirul;
Zengjétek meg a jódot, ha majdan
E kopár föld újra felvirul
Dalotokra könnyebben derül tény,

7251. sz. 96.

96 1-1

Arverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Volf József szombathelyi lakos végrehajtónak Balogh István végrehajtási szüvedő díó-káli lakos ellen 100 forint tőke ennek 1894. évi április 6. -tól járó 6%, kamatai, 27 forint 70 krajczár, 8 forint 15 krajczár végrehajtási létszám, 9 forint 15 krajczár jelenlegi, a meg felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó, a palikonyai 305 forint tőkén 300 krajczár alatti felveti ingatlanok Balogh Istvánra illető 636 forintra becsült telérsége

1897. évi április hó 5-ik napján d. e. 10 órákor

Dióskál község házában dr. Schwarz Adólt felépítési ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megartandó nyilvános arveresen eladotni fog.

Kikiáltási ár a lennebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kikiáltást kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint 17. ki. hatóságánál, 1897. évi január hó 15. napján.

GOZONY, kir. széki albiró.

XXXX Legjobb és XXXX

MARTON JÓZSEF

Budapest, VII. Károly-körút 9.

818 30-1 **Rum**

Francia Cognac, Pozsgó,

Tokaji és Spanyol bor

különlegességek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

XXX bevásárlási XXXX

kaphatók

Neu és Klein cégnél Nagy-Kanizsán.

Új Bodega cégakkal való folytonos elcserezés a Continental szövegbevétele által sikarülhető.

Régi óhírű diatetikus-cosmetikai ször (dörmsölésre) az ember test idegeinek és izmainak erősség és rugókonyaság tételére
Ára: 1 palack 1 forint.
Kwizda-flé Fluid

A kigyó védjeggyel

Turista-fluid

Turisták, járműveken utazók és lovaglóknak kitűnő sikerrel használatos testük erősítésére és annak nagyobb utazások után való felírásására.
Ára: fél palack 60 krajczár.

Valódi csopán a fenti védjeggyel ellátott palackokban és kapható minden gyógyszerárban. — Főraktár: Körösi gyógyszerár, Korneuburg, Bécs mellett.

Hi iszik
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzátétele által elvész az idegizgató bakkávének általánosan ismert és rendszeres használatnál annyira egészségrontó hatása.

Mindenki a kinek egészségét valami megrontotta. Különösen ideg- és gyomorbántalmakban szenvedőknél sok esetben a legégszűségebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé.

Minden asszony és gyermek, a kinek gyöngye szervezete különösen jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy bakkávével keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletos és a mellett egészséges kávéitált mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakkávéval vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készült; a bakkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tört hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a bakkávé kellemes ízét és a malátakávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vizsgálni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**

Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

Örökös
fényt
csak a

SATURNUS

padlóház ad.
Mindenütt kapható.
Hochsinger Testv.
Budapest, VII. Almsási-tér 8

Egy doboz ára: 1 forint 20 krajczár.

Utánvétellel vagy az összeg előleges bekiadás után küldetik.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépítésére és finomítására
Puder

Legelőkelőbb stílértékű, hál és társalgó PUDER.
— Fehér, rózsaszín, és sárga —
vegyileg analízált és ajánlva Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Eltűnő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. udvari toletto-szappan és illatszertár-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

Kapható a legiöbbszillatzer-gyógyszerkereskedésben és gyógyszerárban. — Nagy-Kanizsán: Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégeknel.

VAGYON.

Mérleg 1896. évi december hó 31-ig.

TEHER.

		frt.	kr.			frt.	kr.
1	Pénztári maradvány 1896. decz 31-én			1	Nagy-Kanizsa város kölcsöne	600	—
	cheque	497 ²³ / ₁₀₀		2	Kiegyenlítettlen gyógyszerári számlák	159	54
	készpénz	133.881		3	Bizalmi férfiak tiszteletdíjai	56	59
2	Járuléki követelek		631	4	Orvosok tiszteletdíjai	141	54
3	Leltár rognak levonásával		2765	5	Nyomatványok számlájára	200	—
4	Nyomatványok és könyvek felhasználás arányuk szerint		230	6	2 havi házbér	30	—
5	Visszatartendő összegek s függő követelek.		191	7	Tartalék alap	1333	34
			191	8	25% leírás a hátralékból	691	45
			191		Egyenleg mint vagyon	798	83 ¹ / ₂
			4010			4010	69 ¹ / ₂

Nagy-Kanizsán, 1896. december 31-én.

Dobrovits Milán s. k. **Németh Imre** s. k. **Szalay Mihály** s. k. **Fitos Imre** s. k.
kp. ellenőr. elnök. igazgató. pénztárnok.

Ezen mérleg általunk a könyvekkel összehasonlítottván, minden tételben helyesnek találtatott

Mercics Ede s. k. **Reidinger Gyula** s. k. **Schermann József** s. k.
tel. h. 188. tel. b. 188. tel. b. 188.

Molnár Gábor s. k. **Wincze János** s. k.
igazg. tag. igazg. tag.

Betegségi és segélyezési kimutatás.

1895. évi augusztus hó 4-től 1896-ik évi december hó 31-ig.

Orvosi segélyben és gyógyszerben	Táppénzben				Gyógyszer				Kórházak				Gyermekágyi és szülési				Te- munka- és szülési		
	esetek száma	napok	frt.	kr.	esetek száma	napok	frt.	kr.	esetek száma	napok	frt.	kr.	esetek száma	napok	frt.	kr.	esetek száma	napok	
534	4 51	171	16	195	1850	663	97	175	92	41	739	539	47	—	—	—	—	—	—
692	90.01	998	57	442	5546 ¹ / ₂	2841	41 ¹ / ₂	1041	05	103	1482	1862	66	1	—	—	14350	84	60
916	94.84	1180	73	637	7096 ¹ / ₂	3204	38 ¹ / ₂	1916	98	144	2221	1802	12	1	—	14350	84	60	32

Nagy-Kanizsa, 1896. december 31-én.

Dobrovits Milán s. k. **Szalay Mihály** s. k. **Fitos Imre** s. k.
kp. ellenőr. igazgató. pénztárnok.

MEGHIVÓ.

**A Nagy-Kanizsai Kerületi Betegsegélyező-Pénztár
1-SŐ ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT**

1897. márczius 28-án vasárnap délután 3 órakor határozatképtelenség esetén április 4-én ugyancsak délután 3 órakor a nagy-kanizsai városi ház nagyertermében tartja meg, melyre a megválasztott közgyűlési kiküldöttek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése 1895. augusztus hó 4-től bezárólag 1896. évi december 31-ig.
2. Zárszámadások s pénztári kimutatások előterjesztése.
3. Alapszabályok módosítására és befizetések osztályozására vonatkozó igazgatósági javaslat tárgyalása.
4. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és választott bíróság tagjainak megválasztása.
5. Egyéb indítványok.*

Nagy-Kanizsán, 1897. február 15-én.

Az igazgatóság.

Száma a tagoknak 1895. és 1896 év folyamán 5105 egyén
A pénztár fennállása 1895. augusztus hó 4-től. 13.333.37
Összes bevételek 7768.11¹/₂
Kifizetett gyógykezelési költségek 798.23¹/₂
Vagyon mérleg 1896. december 31 én

Tagsági forgalmi és taglétszám.

a) Tagsági forgalom.

Taglétszám	1895. év december 31-ig	1896. év folyamán belépett	1896. év folyamán kilépett	1896. év folyamán meghalt	1896. év december hó 31-én	
Taglétszám	1972	120	2092	2172	601	2773
	2076	329	2405	16	04	20
	2052	388	2440			

Kelt Nagy-Kanizsán, 1896. december hó 31-én.

Dobrovits Milán s. k. **Szalay Mihály** s. k. **Fitos Imre** s. k.
kp. ellenőr. igazgató. pénztárnok.

* Esetleges indítványok csak úgy tárgyalhatók, ha a közgyűlési megelőzőleg 3 nappal előbb írásban benyújlatnak

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. Alkotmány-utca 31.

70 6-1

A világhírű

Bergdorfi tejgazdasági gépgyár

kizárólagos képvisellete Magyarországon eltalált tejjelgazdaságok és tejszövetkezetek munkatelepeinek szakszerű teljes felszerelését legelőnyösebb feltételek mellett; szállít lejutányosokban legkiválóbb

ALFA-LAVAL lefölözőgépek

továbbá vajköpülők, hűtők, vajgyurók, valamint más tejgazdasági gépeket és edényeket.

Árjegyzékek és előirányzatok kívánatra díjmentesen küldetnek.

Dus mellékkeresetet

nyujtnak mindazoknak, kik törvényesen engedélyezett sorajegyek részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

Némi tevékenység mellett havonként 150-200 frt könnyen megkereshető.

Ajándékok czimzandók:

May, Elfer és Adler.

bank- és váltó-üzlet

10 10-1 Budapest.

Czerny-féle

KELETI RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

oly melegségen üdö, tiszta,

fiatalos arczbört

szerkez, mely semmi más szer által el nem érhető; kitűnő hatású májfolt, szepő, pörpöcsök, bőrtarka (Mitesser) tulvörös arc s bőr minden tisztátalansága ellen, megszünteti a sárga vagy barna arczint s egyaránt alkalmas minden testrésze. Ára 1 frt.

Balszamszáppan hozzá 30 kr.

Czerny-féle

TANNINGENE

a legjobb kipróbált ártalmatlan

HAJFESTŐSZER

haj- és szakál, valamint szemöldök-festésre, melyek a leggyorsabb módon, már egyszeri használatnál is egészen biztosan visszanyerik azon kifogástalan, fényes, szőke, barna vagy fekete természetes színt, amelylyel megőrzés előtt bírtak s mely sem szappannal való mosásnál, sem a gökfürdőben meg nem fakul. Ára 2 frt 50 kr.)

Törvényesen védett, lelkiismeretesen megvizsgált és valódi minőségben kapható

ANTON J. CZERNY, Bécs

XVII. Carl Ludwigstrasse 6 (szájt ház), és Wallfischgasse 5.

Mezőküldés postai utánvétellel. Prospektus ingyen és bérmentve. Raktár a nagyobb gyógyszertárakban és illatszertüzletekben.

Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** és Egger A. fia gyógyszerezéséknél.

Főraktár Komáromban: Kirchner M. gyógyszerész. Kérvény: Kondrád Ceraj-Cerit gyógyszerész, Szenti-Elek: Graf Mihály. 81 10-1

Ajánlom az 1896. évi szept. 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen arany-, ezüst- és bronz-éremmel díjazott

egyetemes

aczel ekéimet,

melyek anyag, kivétel s olcsó árúknál fogva az összes eddigi konkurenciát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke- és talajmívelő eszközök gyára BUDAPEST, VI. Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatlan legjobb vetőgépe a jelenkorak a Melichar-féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichar Ferenc,

cs. és kir. szab. vetőgépgyára Budapest, VI. Nagymező-u. 68.

Raktár és képviselő:

77 Unger Ullmann Elek urnál Nagy-Kanizsán.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közszénel, császnál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment-olaj néven ismert, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéku utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvar szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

Mily elkerülhetetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek elérhetősére legjobbnak bizonyult **Mayfarth Ph. és társa**

89 10-1

szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA

szőlővessző

és növénypermetezője

mely az oldatot szivattyúzás nélkül önmozgókön a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ember van használatban és számos dicséret bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajtok és gyümölcs-értékesítési gépek részére.

Bécs, 11/1. Tabornstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismétlődő kívánatok.

„Little Lord Fautleroy

a világ legkisebb harmonikája!

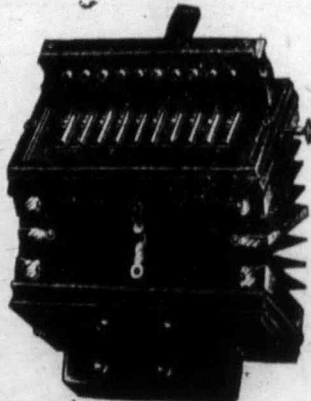
csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May” elnevezés alatt Angolországban 10,000 darab adatott el. — Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan hangot ad, mint a legnagyobb Harmonika és csaknem olyan kicsiny, hogy a zsebben is hordható. — Ezen majdnem minden népdal-, choral-, imnó-, táncdarab stb. játszható és különösen alkalmas ajándéktárgy ugy kicsinyek mint nagyk részére.

A hangszer aját bronccs hanggal van ellátva, mely jó bánás mód mellett olcsó elcsomagolva, bérmentes küldéssel utánvétel mellett, vagy a pénz előleges beutalásával 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszerkivitel-üzlet) Marckneukirchen Sachsen.

Bzerkesztőség:

F. S. a c x a Ollep-füle bna.

de intesendő a lap szellemi részére
ronatkos minden közlemény.

Bé-mentation levelek csak ismert kerek.

böl fogadtatnak el.

Készítetek nem káldotnak vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenvei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

**Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.**

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp
könyvkereskedés.

KLÓPIERTESI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt. — kr
Félévre 6 korona (3 frt. — kr
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr

Hirdetéseket jutányosan ajánlatunk

Nyilttór postiszora 10 kr.

Kiosztások, valamint a hirdetések
vontatások Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intesendők.

Hazafias ünnepek.

Nagy-Kanizsa, március 16.

Egy-egy nemzeti ünneppel nagy idők emléket újítjuk fel ezrek lelkében. Nemzetek életében erre mindig szükség van. Ne feledjük a multat a jelenért, különösen akkor nem, mikor erre a multa büszke önérettel tekinthetünk vissza, mikor ennek a multnak egy egy eseménye arany betűkkel van bevésve a nemzeti történet lapjaira, s mikor az korszakot alkotó mozzanat gyanánt fénylik időn és enyészeten át, — ne feledjük a multat a jelenért; ne feledjük azért, hogy tanulságot meríthessünk belőle a jövőre nézve. A nemzeti érzést s az ezen alapuló nemzeti erkölcsöt folyton ébren kell tartani a nemzet rétegeiben, hogy a rohanó idők folyamán meg ne lazuljon az a kapcsolat, mely a multat a jelenrel egybeköti.

Nagy idők emléket megújítani egy nemzetnek mindig kötelessége, különösen, ha a nemzeti életnek oly mozzanata fűződik hozzá, mely nagy változásokat hordott méhében. Ilyen volt a március 15-ike is, a szabadság érzésének hatalmas és gátakat keresztültörő fellendülésének napja is.

A magyar nemzet nagy zöme ösztönszerűleg érzi, hogy a honfi érzelem március

15-iki megnyilatkozása a szabadságért hervuló lelkek rég szunnyadó érzelmének kitörése volt. — Megnyilatkozásnak mondtuk, mert a mit az a nevezetes 12 pont tartalmazott, az ezrek és ezrekek lelke mélyében rejtező, de ki nem mondott forró óhajlás volt.

Ez a 12 pont és Petőfi nemzeti dala voltak a szabad sajtó első termékei: azon érzésről, mely 49 esztendő előtt a nemzetet áthatotta, mikor a szellem lenyűgöző bilincseit ott látta heverni lábai előtt, s a jós-költő lángoló szavaiban tetalálta azt a szózatot, mely irányt adott lelkesedésének, tápot adott vágyainak, s teljesülést ígért reményeinek.

Gyors és hirtelen volt a kitörés, de nem volt az készületlen. Már a harmincas-évek óta áthatotta a nemzetet az a jótékony melegség, mely hosszú alvástól elzibbadt és megmeredt tagjait felélesztette. Hiszen költői és írói folyton ostromolták, reámutattak hátramaradottságára, az avult intézmények felcserélésének szükségességére, a haladás követelményeire stb. Alig van példa rá a népek történetében, hogy egy nemzet oly hamar bele tudja magát élni a változott viszonyokba és szabadságát oly okosan tudja használni. Bizonyos, hogy ennek forrása szabadságunk azon ösztönszerű

szeretetében keresendő, mely a magyar emberben, mint egyénben is és a magyar nemzetben oly élénken működik. A nemzet lelke volt tehát az, mely a márciusi napokban az ország fővárosában megnyilatkozott, s azért fogták fel e megnyilatkozást mindenütt az ország határai között.

S a nemzet lelke az, mely szívesen viszközatekint a multa, s onnan buzdítást merít. S azért ünnepli a magyar nemzeti társadalom a történelemnek azon kiemelkedő mozzanatait, melyek fejlődésével, nemzetlétének gyarapodásával elválhatatlanul vannak egybekapcsolva.

S mentül távolabb tűnnek e nagy napok tőlünk a multa, annál szükségesebb, hogy azokat visszaidézzük, annál szükségesebb, hogy az utódok évenként visszatérő emlékünnepekben melegegjenek azok fényénél, melyet lelkes elődeik hazaszeretete kisugároz. S mentül inkább érezzük magunkat háborítatlan birtokában ama vívmányoknak, melyeket a hazafiaság meleg érzelmétől áthatott elődök lelkesedése kieszközölt: annál nagyobb hálával kell visszaemlékeznünk reájok, s az ő példájokból erőt merítenünk a haza üdve érdekében való folytonos és buzgó munkálkodásra.

Ne feledjük a multat a jelenért!

A „ZALA“ tárcája.

Szerelem.

— A „Z A L A“ eredeti tárcája. —

Írta: Balgó Bándor.

Minának hívták. Csunya volt az istenadta, azzal a sovány, szintelen, ragyás arccal, bárgyu, savószinű szemével, örökké kuszált, pemetes barna vörös hajával. De a kezei szépek, finom metszésűek voltak, mint valami madonnáé.

Ott nevelkedett a külváros ronda szűk sikátorai között, abban a piszkos, füledt levegőjű utcában, hol naphosszat rongyos szakadozott ijeszítő arcu alakok, éhgyomorra mohón isszák a butító szeszit, és köpködi a barna bagólet a nedves, töredezett padlóra.

Az anyja egy elhízott alacsony gömbölyű husztömeg volt csupán, és csak mankóra támaszkodva birt elmozdulni helyéről, ha felállt.

Naphosszat elült szótlanul az állvány mögött és pirulás nélkül hallgatta azoknak a felállatoknak ocsmány, undok beszédét, és csak akkor csillamlottak fel szemei, ha egyik-másik odajött hozzá és mormogva kérte, hogy töltse tele újból a kupát. Ha valamelyik szurtos nagy tenyerével, röhögő hízkelkedéssel megsimogatta az ő hófehér puha kezeit, vigyorgott ilyenkor és fakó arcát elfutotta a pir.

Huszonhat-huszonnyolc esztendő lehetett, de ezeken az ijeszítő képű embereken kívül alig látott még más valakit életében.

Egyik napról a másikra pontosan elvégezte dolgát. Reggel korán, már hajnalban kinyitotta a butikot, kiséperte szépen, megmosta az üvegeket, es este tíz óra felé maga be is zárt.

Ha néha egy-egy tehetetlen, részeg vendég a zár-ra idejében ott hevert szuszogva az asztal alatt, hagyta szépen nyugodni és nem vezette ki az utcára, sőt ha anyja aludt már, sokáig eltévedt mellette és lazás gyönyörrel szorongatta annak kezeit, olykor még — még is csókolta.

* * *

Január közepén volt. Sűrűn nehéz pelyhekben hullott a hó. A főváros nyomorultjainak ez a megváltás hajnala. Van munka. Szellős ruháikban naphosszat dideregve lépik el a hosszú körutakat. Kinek lapát, kinek nyirágseprő van kezében és tisztogatják szorgalmasan a villamos vágányait. A seprés szünetlenül folyik még éjjel is.

A jözsefvárosi kaszárnyában a takarodót fújták. Mina ép szent dobott a nagy vaskályhába, mikor recszenve benyílt az ajtó és egy alig husz huszonkét esztendő, erőteljes, rendes öltözötű fiatal ember lépett be azon.

Egy régi rozsdás tartóba egész szál fagygyertyát nyomott és oda tette a hosszú asztalra az idegen elé.

— Rosztöpsint kérek.

Mina egymásután töltögette a poharakat és az idegen szünet nélkül, folyton csak ivott.

— Igyék maga is édes, majd én fizetem, van még annyi, hogy kitejék.

Az elkopott ósdi ora esőrómpólve ütötte el a tizet.

A leány belülről elzárta az ajtót és oda ült vendége mellé.

Künn sipolva nyargalászott a szél, olykor-olykor megrázta a mozgó ablakramákat, mire Mina mindig megremegett.

— Rossz idő van ott künn.

— Maga pedig fel, édes.

A leány rámereszté tekintetét az ifjú halvány, sápadt arcára és tagadólag rázogatta lompos fejét.

— A maga egészségére kódvés.

Felhajtották a kupát és tenéig itták mindketten.

— Ugy-e jó?

— Olyan, mint a ki méri.

— Hát jónak tart engem?

— Tölem nem igen ártana, ha ugyan azt is mondanám, hogy nem.

— Miért?

— Onnan jövök, hova becsületes embert nem igen kísérnek.

— Honnan?

— Hát a börtönből.

— Szegény, igazán sajnálom.

— Miért?

— Lássá magának egész más formája van mint azoknak a torzonborz utálatos embereknek, kik egész nap itt ülnek. Maga nem is lehet olyan mint ők. Azok lássa mindig arról beszélnek, hogy ki hol, mit lopott és mint lopta, de azért mégis valamennyi csak cafrangos rongyokban

Márczius tizenötödike.

Nagy Kanizsa.

Nemzeti ünnepségünk nagy napjának emlékét méltó kegyelettel, hazafias lelkesedéssel ünnepelték városunkban.

Az egész város föl volt lobogóva. Dél-előtt is, délután is volt ünnepés.

A nagy-közönségnek az Irodalmi és Művészeti Kör délutáni ünnepsége volt szánva. El kell ismernünk, hogy közönségünk teljes mértékben felfogta a kör nemestörekvésését a érdeklődésével a szép ünnepség lefolyását igazán impozáns, lélekemelővé tette. Semmit sem nagyitunk, ha azt mondjuk, hogy a Polgári Egylet nagy- és kis terme zsufolásig megtelt közönséggel s mégis vagy háromszázan künn szorultak. Ezeket már lehetetlen volt elhelyezni.

Az ünnepségből azonban nemcsak a nagy-közönség, hanem a tanuló-ifjúság tekintélyesebb része is kivette a mag- részét. A főgymnásiumban és a felső kereskedelmi iskolában szintén tartottak hazafias ünnepet. Mindkét helyen olyan szellemben volt az rendezve, hogy a tanuló-ifjúság — melynek kezébe majdan a mi nemzeti nagy kincseink lesznek letéve — ebből a kegyeletos ünnepből a nemzetentartó haza- és szabadságszeretnek egész életre kiható fényes sugarát szívhatta lelkébe. Ebben a kozmopolita-szellemmel telített világban (mikor annyi megejtett lelkű ember előtt a haza csak egy darab föld, a nemzet csak egy csoport ember) nem róhatjuk le eléggé elismerésünk adóját magunk és az egész közvélemény nevében azok iránt a derék, lelkes tanférniak iránt, kik helyes pädagogiai felfogással és hazaszeretettel őszinte odaadásával megragadnak minden pillanatot, hogy az ifjúság szívét a mindennapiság légköréből az eszményibb érzés és gondolkodás tisztító magasába emeljék s így a mi nemzeti eszményeinknek is fölként apostolai legyenek.

Érezzük, látjuk, tudjuk, hogy az ifjúságnak nagy szüksége van lelkesítő hatásra egész Magyarországon. És e hatás szükségét alól eddigi tapasztalataink szerint a nagykanizsai tanintézetek egyikének ifjúságát sem vonhatjuk ki. Annál elszomorítóbbnak tartjuk, ha mégis vannak olyan tanintézetek, melyekben a hazafias gondolkodásnak erre a színvonalára még nem emelkedtek.

A márczius tizenötödiki ünnepségek lefolyásáról tudósítunk a következőkben számolnak be:

A főgymnásiumban.

A főgymnásium Gyakorló Iskolája (önképező köre) március 15-én d. e. feltizenegy órakor tartotta ünnepét a nagyteremben.

Ez alkalomra a természet szépen földisajított. Az emelvény fölött a falon Kossuth Lajos arcképe függött, zászlókkal és koszorúkkal körítve.

A közönség már tíz óra után gyülekezett. Az érkezőket nemzeti kokárdás fiatal tanulók fogadták és kísérték föl a nagyterembe, mely csakhamar megtelt díszes közönséggel.

Az ünnepély kevéssel feltizenegy után kezdődött meg. Az Ifjúsági Énekkar *Schüssler Albert* tanár vezetése mellett elénekelt a Nemzeti Hymnust *Belicai Gy. töl. Vajda Elemér* 8. oszt. tanuló lelkesen szavalta „Március Idusa” című, saját költeményét. *Kunfi Zsigmond* 8. oszt. tanuló csinos ünnepi beszédet mondott. *Várady Antal* „Petőfi Hortobágyon” című remek költeményét *Deutsch Mór* 7. o. tanuló szavalta sok érzéssel és szép közfeszítéssel. — *Platschek Manó* 8. oszt. tanuló „A szabadság napja” címen ügyesen, erős belformai érzékre valló tömörséggel írta meg és olvasta föl 1848. március 15-ikének eseményeit. — *Körmeny István* Tóth Edének „Cassius éneke” című költeményét szavalta el hatásosan. Az Ifjúsági Énekkar közben a „Talpra magyar” és „Rákóczy keseregője” című dalokat énekelte igen szépen, melyek közül az utóbbi különösen nagy tetszést aratott.

Mielőtt az ünnepség bezáródott volna, az emelvényre lépett *dr. Puchinger Alajos* főgymnásiumi igazgató és szólni kezdett, haszaszeretetének, lángoló lelkesedésének tüzevel lángra gyu-tva nemcsak az ifjúság, hanem az egész közönség lelkét. Mintha csak Erdősi (Poleszni) Imrénének, a branyiszközi hős-piaristának szellemé csókoltta volna homlokát; mintha csak egyik kezében a béke, a szeretet keresztjelvényével, másikkban a megalkuvást nem ismerő haza- és szabadságszeretet lángpallosával állott volna a lelkére bi-ott-ifjúság elé, hogy miként a branyiszközi piarista hős a hadsereget a hegy ormára: úgy vezesse őket az önzetlen hazafiság, az érdek nélküli honfitettek és áldozatok Táborhegyének megdicsőítő magasába.

Igazán jól esett mindenki lelkének az a gondolat, hogy tanuló-ifjúságunk a lángoló hazaszeretet ily magával ragadó nagyságának hatása alatt fejlődik és izmosodik meg a nemzeti küzdelmek jövője számára.

A kétszeresen fölként nevelő-apostolnak ódai szárnyalású beszédét, mit részben a közönséghez, részben az ifjúsághoz intézett, a jelen voltak lelkesen megjeleneztek.

Végül az Ifjúsági Énekkar az „Isten áldd meg a magyart” énekkel zárta be a lélekemelő ünnepséget, melynek rendezéséért az elismerés *dr. Kiss Ernő* tanárt, a Gyakorló Iskola jeles vezetőjét illeti meg.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában.

A felső kereskedelmi iskolának *Kárpáti Manó* tanár vezetése alatt álló-önképező köre a szabadság és testvériség ténlegesen napján diszülést tartott mely alkalommal *Guth Zsigmond* felső oszt. tanuló tartalmas megnyitó beszédében méltatta a nagy napot. *Krausz Zsigmond* felső oszt. tanuló Jakab dőn: „Szabadság napja” című ódáját szavalta el igen lendületesen. Majd *Kohn Ödön* f. o. t. „Március 15.” című felolvasásában szép tanulmányra valló gondos csoportosításban emlékezett meg a 49 év előtti eseményekről. *Vegül Herlinger Ernő* k. o. t. igen lelkesen és hatásosan elszavalta *Kozma Andor*: „Március 15.” című ódáját. Ezzel a diszülés véget ért.

Az „Irodalmi és Műv. Kör.”

A nagykanizsai Irodalmi és Műv. Kör délután 5 órakor tartotta ünnepségét a Polgári-Egylet nagytermében.

A közönség nem várta be a jelzett időt; már délután 4 órakor sűrűn hullámozott a Polgári-Egylet felé. Felőtör a terembé már nem lehetett senkit sem bebocsátani. Minden álló- és álló-hely s a karzat is teljesen betelt és a közönség még egyre tödült.

Ekkor rögtön megkérték a Polgári-Egylet jelenlét elnökét: *dr. Bentzik Ferencet*, hogy engedné meg felnyitni a kisebb terembe vezető két szárnyas ajtót; mit az készségesen meg is engedett.

Pár pillanat alatt mindakét terem zsufolásig megtelt s a közönség meg mindig tödült. Ekkor már a rendőrség kénytelen volt lenni a nagyajtókat elzárni, nehogy a tolongás folytán valami baleset történjen. Így körülbelül háromszázan meg künn szorultak. — Az ünnepélyt az „Irod. és Műv. Kör.” daloskara nyitotta meg, elénekelve a Hymnuszt, *Csolasz Jenő* karnagy vezetése mellett — *Utána dr. Kiss Ernő*, a kör alelnöke, lépett ki és emelkedett szellemű ünnepséget mondott. Minden szavából meleg érzés sugarzott s különösen nagy hatást keltett sajtó szabadság apostrofálásával és végszavaival, melyekben a béke és testvériség nemzetentartó erejét emelte ki. A minden lelkeséggel mellett is mérsékelt szellemben tartott beszédét riadó eljenzéssel fogadta a közönség és a szónokot ismételtén is kihívta. Erre a Daloskar a Kossuth-nótát énekelte, melynek gyönyörű előadása alatt bizony igen sok ezekben ragyogott a fájdalom lelkesesedése könyve. — Szalkai szintársulatának tagjai most előképet formáltak s *Delsi Petőfi*-jelmezben elszavalta a Talpra magyart. *Utána* a „Szigetvári vértanúk” első felvonása következett, melyet szintén Szalkai szintársulatának tagjai adtak elő. *Zrinyi szerepében: Dombai* és a gyászoló *Anna szerepében: Rubi Erzsébet* kiválóan nagy tetszést arattak.

Végül a Daloskör egy indulót énekel.

A Daloskör által előadott darabok mindgyökét zajosn megtapsolták és *Csolasz Jenő* karnagyot külön is megjeleneztek.

jár és az agyon tiport cipőből kilátszik mindnyájának meztelen lába. Neha egymással vesznek össze és akkor jár a kés a kézben, míg csak rendőrl nem jön értük. Ugy-e maga nem tett volna így?

— Egyszer tettem, de többet soha.

— Megbánta ugy-e?

— Meg én.

— De hát hogy esett?

— Régen volt, gyerek voltam még akkor, alig tízenyolc esztendőm. Künn a ligetben egy leány-nyúl ismerkedtem. A másik héten már egy kis ezszt karperecet vettem számára az öreg zsidónál. Ugy számítottam, hogy majd szombaton este a munka után elviszem hozzá. El is vittem volna, de mikor kerestem a lábamban, nem találtam sehol, eltűnt. Valami torontáli sváb legénynyel laktam együtt, ő rá esett mindjárt a gyanu. De azért nem szóltam otthon, hanem elmentem a leányhoz. Ahogy belépek hozzá, a karperecet ott látom már karján és nem is szólhattam még, mikor már hátulról valaki erősen szorongatta a nyakamat Dühömben kést rántok és szurtam. A másik percben bőrgöve hanyalék előttem a földre egy alak. Lakótársam volt, a torontáli sváb gyerek. En persze megijedtem és elszaladtam. No

de hamarosan megfogtak a váci határban a csendőrök.

Elitették öt esztendőre, ma telett ki az időm. A fiu oda támasztotta fejét tenyerére és elmélázott.

Mina egészen közel csuszott hozzá és szelíden simogatni kezdte homlokát.

— Ne busuljon azon, a mi már megtörtént.

Maga azért becsületes ember lesz még.

— Ha lehet, igyekezni fogok.

Aztán hosszú ideig hallgattak mindketlen. — A belső szobából kihallatszott az öreg asszony nyifakoló horkolása. Mina odament elfüggönyözte az ajtót és lassan vigyázva betette. Valami lorró melegség jarta át egész testét; fejében egyre erősebben kavargott a szesz mámoros göze. Könnyű bluzán végig nyitotta a gombokat. Nézte sokáig azt az erős, sápadt arcu fiut és úgy érezte mintha valami tüzes lava járna ereiben. Majd odalépe hozzá, rádőltestének egész súlyával és kéjjel babrált selymes puha hajában. Ajkai ide gesen rángatództak, még végre átölte őt és megcsókolta.

— Ugy-e nem haragszik rám?

— Mert megcsókolt? — nem nem ..

— De hát akkor ..

— Mit kíván?

— No, maga is.

— Hát üljön ide az ölembe.

— Nem nem, csak így.

— Ugy nem lehet.

— Csak próbálja.

A fiu elakarta fogni, de Mina egy szökéssel a kacerkodás ösztönétől üzve, odébb ugrott.

— Ugye hogy nem megy, mondogatta az asztal körül futkosva, s egyszerre csak megboltott a pad lábában, de a fiu még ideje korán fel-fogta.

— Most meg van, most az én rabom.

— De ha nem szorít jobban, megugrom.

— Próbálja csak.

A leány tehetetlenül vergődött a szorító karok között. Mindkettőjükön valami kéjes borzongás futott végig. A leány elernyedve lezárta pillait és a fiu lázasan nyomta rá ajkait.....

Ekkor lobbant utolsó a gyertya lángja.

A nagybátásu hazafias ünnepség csak 7 órá tájban ért véget.

Vidéken.

Vidéken is több helyen megünnepelték március tizenötödikét. Többek között alsó Domborúról írja levelezőnk:

A szabadság, egyenlőség, testvériség fenkölt eszmék proklamálásának ünnepét Alsó-Domború is megülte.

14-en este az olvasó kör szép műsorral egybekötött társasestélyt rendezett, mely a vidékből is számos jóismerőt kis körünkbe vonzott. A műsor minden pontja várákozáson felül sikerült. Különben álljon itt maga a program.

1. Klapka induló. Zongorán előadta: Szlamek Ida k. a.

3. Kossuth Lajos azt izente zongora kísérettel énekelte az egész társaság.

3. "Március 15." Történelmi visszapillantás. Felolvasta: dr. Oesterreicher S. Jenő orvos.

4. Erdei áhitat. Zongorán előadta: dr. Oesterreicher nérnő.

5. Temetné hívás. Szavalta: Bíró Mariska tanítónő k. a.

6. Il Trovatore. Zongorán előadta: dr. Oesterreicher nérnő, hegedűn kísérte: Gránicz Károly.

7. Az emberi boldogságról. Különtelevélekről. Humorisztikus essay. Felolvasta: Gránicz Károly.

Magyar népdal-ciklus. Hegedű kísérettel zongorán játszotta: Szlamek Ida k. a.

Utána feszelen mulatság és tánc következett, mely késő hajnali óráig tartott.

Az olvasókör kötelességet teljesít, midőn a szereplő hölgyeknek és uraknak itt is köszönetét nyilvánítja.

Az a domborui tüzoltó zenekar március 15-én kora reggel a község főterén szebbnél-szebb hazafias darabokkal lepte meg a közönséget. Tekintettel arra, hogy tagjainak nagy része tiszta horvátjaku, hazafiai jóindulatukért elismerés illeti meg őket.

A vármegye házából.

Megyei rendkívüli közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósága dr. gr. Jankovich László főispán ömeltóságának elnökle alatt f. hó 9-én rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnököl főispán ömeltósága üdvözölve a szép számmal megjelent bizottsági tagokat, jelenti, hogy több törvényhatósági tagnak indítványa folytán hívta egybe a rendkívüli közgyűlést.

Ezután felolvastott a bizottság több tagjának aláírásával elnököl főispán ömeltóságához rendkívüli közgyűlés egybehívása tárgyában intézett kérvény, továbbá az indítvány, melynek tárgyalása végett a rendkívüli közgyűlés egybehívását kérémezik.

A kérvény felolvasása után Haczky Kálmán törvényhatósági bizottsági tag indokolta meg a maga és társai nevében beadott indítványt a közgyűlés általános helyeslése között, kérve az indítvány elfogadását.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta, s így az elnököl főispán határozatilag ki mondotta, hogy Zalavármegye törvényhatósági bizottsága az 1896 ik évben felosztalt országgyűlés által kiküldött, ugynevezett quota bizottság által kifejtett és a hírlapok útján közzétett quota megállapítási javaslatot és azoknak indokolását magánév teszi s feliratilag megkeresi a törvényhozást, hogy az országgyűlési quota bizottság által terjedelmes indokollással ellátott elveket ezen quota megállapításánál magas figyelmére méltán kegyeskedjék vagyis a jelenleg megállapított járuléknál magasabb járulékokat megállapítani ne méltóztassék.

Az indítványnyal kapcsolatban elhatározta egyúttal a közgyűlés, hogy az országgyűléshez ez érdemben intézendő feliratát megküldi egyúttal a vármegye összes országgyűlési képviselőinek valamint szives hozzájárulás céljából az összes törvényhatóságoknak.

Egyéb tárgya a rendkívüli közgyűlésnek nem lévén, elnököl főispán ömeltósága az ülést bezárta.

A közigazgatási bizottság ülése.

A megyei közigazgatási bizottság március havi ülést dr. gróf Jankovich László főispán ömeltóságának elnökle alatt f. hó 9-én tartotta.

Elnököl főispán ömeltósága az ülést megnyitván, felolvastott és helyesléleg tudomásul vételt az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes agraiban február hóban előfordult eseményekről.

Az alispán havi jelentése kapcsán jelentette, hogy dr. Mangin Károly kir. tanácsos, vármegyei t. főorvos, a vármegyei szolgálatában eltöltött harminc évi működése után, megrongált egészségi állapotára való hivatkozással, f. 1897. é. áprilistól fogva nyugdíjaztatását kéri. A közigazgatási bizottság méltányolva azokat az elismerésre méltó szolgálatokat, amelyeket dr. Mangin Károly t. főorvos hosszas hivatali ügybuzgó működése alatt a vármegye közegészségügyének érdekében tett, neki jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését és köszönetét.

A belügyminiszter leküldte Sormás községnek közvetlenül beadott kérvényét, hogy az anya könyvi székely Eszteregnyei helyeztessék át és új ányakönyvvezető neveztessék ki a bizottság a folyamodványt szabályszerű tárgyalás s ennek alapján jelentéstétel végett kiadta a vármegye alispánjának.

A zala-szent-gróthi járásban a közigazgatási bizottság Szabó Károly törjei és Paál Viktor zala-szent-gróthi lakóspokt járási utbizottsági tagoknak kinevezte.

Olvaslatot a pécsi posta- és távirtd igazgatóság átiratta, melyben tudatja, hogy a langvizi postahivatal — a körjegyzői székelyre való tekintettel — újból felálltassék, nem tehet elegendő.

A közigazgatási bizottság a postahivatal felállítás érdemében felterjesztést intéz a miniszterhez.

Ilj. Rajky Lajos és társai kérvénye Gulács, Gyulakeszi és Tapolca közt levő postajárlatnak kedvezőbb berendezése tárgyában partolólag tétetik át a pécsi posta- és távirtd igazgatósághoz.

A pécsi posta- és távirtd igazgatóság átiratta, melyben tudatja, hogy a kereskedelmi miniszterium Ukk községbe a postahivatal fenntartásához kötelezett 60 frtoti hozzájárulás fizetésétől 1898. januártól kezdve 10 évre felmentést, hiteles másolatban érdekelt községnek megküldetik.

A vármegyében telefon hálózat létesítése tárgyában a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztést intéz.

Nován és Pacsán távirtd állomás létesíthetése végett az illető járási szolgabiroóságokat a közigazgatási bizottság felhívja, hogy a szabályszerű eljárást ez érdemben mind két helyen az érdekelttséggel tartásák meg, annak eredményét terjesztssék be, hogy annak alapján a közigazgatási bizottság a további lépéseket a kereskedelemügyi miniszternél megtehesse.

Kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadja, hogy a miniszter a balaton füredi Erzsébet szerezethazi kórházra és melléköpülete költségeire 4-230 frtot engedélyezett. Az építkezést a megkötött rendelt szerződés alapján már legközelebb eszközlik. — A miniszter ez időszakban a zala-egerszegi iparossegdek szakrajzlanfolyamának s az iparos tanonciskolának 600 frt, a keszthelyi kereskedő tanonciskolának 300 frt, a nagykanizsainak 250 frt, a keszthelyi iparos tanonciskolának 300 frt, a csáktornyainak 800 frt, a nagykanizsainak 400 frt, a perlaiknak 300 frt állam segélyt utalványozott. — A zala-egerszegi állami elemi fiú-iskolához a miniszter egy új tanerőt engedélyezett, a pályázat ki is iratott. — A tanítói nyugdíjügyek helyesbítése ügyében a vármegye területéről beérkezett kérvények a miniszterhez felterjesztettek. — Csabrendeken tanfésületi ülést tartott. Meglátogatta a káptalanfai, gypű kajáni, róm. kath., a hanyi róm. kath. és ág. ev. iskolát.

— Tanítói képesítő pótvizsgálatot tartott a csáktornyai áll. tanítóképezdénél; résztvevett az igazgató tanács ülése és tanári széken. — Meglátogatta a csáktornyai kisdudóvát; ülést tartott a csáktornyai áll. polgári iskola tanfésületével. — Járási szolgabíróval a dráva-szent-mihályi zugiskola elzaratása iránt a helyszínen intézkedett. Megtekintették még a nagy-lalusai áll. iskola elhelyezésére alkalmasnak látszó bérhelyiséget. — Ugyancsak Csáktornyai a vidékből áll. iskolák igazgatóival a gondnoksági ismétöl iskolák szervezése ügyében értekezett. — Ez időszakban a miniszterhez felterjesztett az 1891. évi 15. t. c. végrehajtásának ellenőrzése ügyében szerkesztett, a vármegye minden községének állami-egyes adóját, községi póllékát, törzsvagyonának értékét, kisdudóvársra utalt gyermekeinek számát, iskolának számát és jellegét-feltüntetöl terjedelmes munkalát. Zala Szent Gróth kérvényt intézett a

miniszterhez, h hogy addig is, míg az állam által kívánt új épületet a jövő évig előállthatja, az államosítás már 1897. szeptemberre kimondatnék, addig is a község bérhelyiségéről gondoskodott.

Nagy-Kanizsa város polgármestere tudatja, hogy a nagy kanizsai kisdudónevelöl egyesület által alkalmazott övönök 1897. január elejétöl kezdve a törvényben megállapított fizetéssel díjaztatnak; nevezett kisdudónevelöl egyesület áprilisi közgyűlésében hajtja végre az 1891. évi 15. t. c. alkalmazását is. A városi segélyt 1-600 frt emelték. A miniszterhez ez intézkedésről jelentés tétetik.

Kir. tanfelügyelő jelentése alapján a sárospatak. kath. iskolát tartató község felhívatik, hogy az iskola és tanítöl lakás új helyiségeinek felépítése iránt most már évek halogatása után azonnal intézkedjék s a munkalát kivételöl biztosított előjáról május 15-ig jelentést tegyen.

Bíró Mari okleveles alsó-domborui községi iskolai tanítónének megvalasztását a közigazgatási bizottság megerősítette.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett a felső-szemeyei r. k. iskola túltömöltségének tarthatatlan voltáról, melynek alapján az iskolát tartató község felhívatik, hogy a második tanítöl állás szervezése ügyében haladéktalanul intézkedjék s eljárásának eredményéről egy hó alatt jelentést tegyen.

A szentpéter-ur r. k. iskola második tanítöl állásának államsegélye ügyében beérkezett kérvény a szükséges pótlás végett a községnek visszaadatik.

Nagy József nagy-radai községi tanítöl kérvénye illetménye ügyében jelentést tétel végett kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

A miniszter rendelete az óvöl- és tanköteleseknek az 1897/8-ik tanévre leendő összeírása ügyében az összes községi előjáróságoknak megfeteöl utasítással kiadatik.

A murcsányi iskolavagyon 1894-ik, a dobri r. k. iskola 1890-95-ik, a hemasveci iskola alapvagyon 1894-iki, az opporvoei 1894-ik, a belicai 1895-ik, a zala-erdödi 1895-ik évi számadásokat a vármegyei számvveöl hivatal megvizsgálván, a vizsgálat eredményét feltölölöl számvveöl jelentések az illetöl községeknek kiadatik.

Az orosztonyi r. k. iskolához megvalasztott Pál Anna, a káptalanfai r. k. iskolához megvalasztott Zalaváry Karolin okleveles tanítölök megvalasztása megerősített végett a miniszterhez felterjesztetik.

A zala-koppányi községi iskolánál a második tanítöl állás javadalmának 400 frtra való kiegészítése végett, a nagy-récsi községi iskola kérvénye a második tanítöl állás államsegélye ügyében, a tagyoni és a nagy pécselyi r. k. iskolák kérvénye államsegélyért, A. Rajk község és a szalapai r. k. iskola, valamint a bakasai községi iskola kérvénye a tanítöl fizetésének 400 frtra való kiegészítése végett államsegélyért a miniszterhez felterjesztetik.

A miniszter a balaton kis-szöllösi ev. ref. iskolánál a tanítöl fizetésének a 1893. évi 26. t. c. alapján 400 frtra való kiegészítése végett évi 135 frtot, a rendesi r. k. iskolának évi 101 frt 78 krt, a hanyi ág. ev. iskolának évi 100 frtot, a dráva-szent-iváni r. k., a hosztöi r. k., a szentantalfai ev. ref. iskolának egyenként évi 100 frtot, a fityelházi községi iskolának évi 78 frtot, a senyei r. k. iskolának évi 196 frtot, a pótlököl községi iskolának évi 96 frt államsegélyt utalványozott; továbbá az alsó örsi ev. ref. iskolának ugyanerre a célra évi 126 frt a balatonkövesdi ev. ref. iskolának évi 50 frt, a pakodi községi iskolának évi 100 frt, a káptalanfai r. k. iskolánál a második tanítöl fizetésének 300 frtra kiegészítése végett évi 200 frt államsegélyt engedélyezett; a kis-vásárhely r. k. iskolánál a tanítöl fizetésének 300 frtig kiegészítése végett évi 172 frt államsegélyt utalványozott. — A miniszter rendelete nevezett községnek másolatban megküldetik.

A szécsi-szigeti r. k. iskola államsegély ügye jelentéstétel végett a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Fölhívás és kérelem

a nagykanizsai felsötéplom újrapépítése ügyében.

A nagykanizsai piac egyik legszebb pontján emelkedik egy sugártornyu, ügyes conceptölöjü kis templom, mely felöl róm. kath. templomnak ne-

vezetik, melyet jelenlegi elhagyott állapotában szégyen és pirulás nélkül tovább is magunkénak nem nevezhetünk, és melynek, legnagyobb fájdalmunkra, sem a városban, sem a gazdag Zalamegyében, sem egyházi, sem világi. patronusa nincsen. De ezen templomcska szanalomra méltó külseje és belsége valója mégis első sorban a mi lelkiismeretünket!

Kedves hitsorsosok! Ezen templomról, a neve napján mondatni szokott szem mire introitusában a pap igazán mondhatja: „Terribilis est locus iste.” — Rettenetes hely ez — és a további szavak olvasásánál: „Ilic locus Dei est, et porta coeli: et vocabitur aula Dei.” — Isten háza ez és a mennyország kapuja: és Isten csarnokának nevezetik, — egész valójában megrendül, ha gondol a gyászos valóságára. — A torony rozsdás és lyukas, a tető rozgant, a falak repedések és a vakolatlalt nagyjórészt megvedtetek, itt-ott már az alap is meg van támadva, a párkányzat lassan, de következetesen a földre ereszkedik, az ajtók disztelenek és repedezettek, az ablakramák az eléjük alkalmazott és inkább börtönrre illő sodronyháló dacára egészen korrhadtak, miért is a netaláni nagyobb bajok elkerülése végett roppant kímélésben részesülnek. A mindig szaporodó lyukas ablakok által gondoskodva van a friss, de telen nagyon is friss levegőről és arról, hogy a 300 róm. kath. gimnazistánuó buzó fohásza a magasba minden akadály nélkül szállhassanak. Mig a körüllevő privát házak környéke mindeonnap söpörtetik, addig a szegény kis templom hátulós részén uralkodó tisztátalanság senkit sem botránkoztat meg, stb. De tekintünk csak ezen sz. Refuzium belsejébe.

„Quam deserta (non dilecta) tabernacula tua, Domine virtutum.” — Mennyre elhagyottak (nem kedvesek) a Te hajlékaid, óh erények Ura! — Még a más vallásnak a lelke is gyászba borul, látván mindenütt a teljes elhagyatottság, a pusztulás nyomait, és megfoghatatlannak tartja a megszokottságot, a rezignációt: jitt halgatni a sz. misét, és szent vallásunk magas szertartásait itt végeztetni a pappal. Távol lakó szeretett hitsorsosok, szíveteiket a fájdalom alapjáig fölrepeztené, ha valaki képes volna az őseink buzó imái által felszentelt falaknak, a még be nem zuzott ablakoknak, a néhány oltárnak, a kevés egyházi ruhának és eszköznek szanalomra méltó állapotát leírni. Évezredek örök Ura, milyen hajlékod van Neked ezen templomban! Az embernek nem kell papnak lenni, nem róm. katolikuskának, nem is kereszténynek, akármely istentőlő szív is megindul, és mely fájdalmat kell hogy érezzen, egy, a város kellő közepén levő, és róm. kath. templomnak, ilyen botránys állapotú fölött. Kedves hitsorsosok, nem elég csak szóval dicsérni az Urat. Az Ur nevének dicsőítésére, sz. vallásunk külső lényének emelésére tenni is kell valamit. Bizonyára nem egy jómodú hitsorsosunk; saját házának építésénél, lakásának berendezésénél a legfinomabb ízlést, a legnagyobb lényűzést és eleganciát fejt ki, és az Ur házában ezen dezólat állapotú nem bántja lelkiismeretét? Főlölegéből nem tudna áldozni ezen szegényoltunk eltüntetésére? Hiszen izraelita polgártársaink is örömmel üdvözlik ezen, az ó vallásos érületöket is melyen sértő állapot megszüntetésére indított mozgalmat.

A nagyszámu lögymn. róm. kath. ifjúság számára, melynek lelkét és szívét is kell képezniük, itt tartatik az isteni tisztelet. Vasár- és ünnepeken a polgári osztály ezen kis templom minden zugát foglalja le, mert Nagy Kanizsán a róm. kath. hívók száma 17,000, és a helybeli sz. ferencrendi plébánia-templomba, mely különben a város végén is lekszik, legfőlebb csak 3000 ember fér. Nagy Kanizsán tehát a tefő róm. kath. templomra égető szükség van, mely szükségletnek úgy vélünk eleget tenni, hogy a szóban levőnek helyére, ha isten is úgy akarja, egy nagyobb és díszes emelni szándékozunk.

Azért szeretett hitsorsosok és polgártársak, jöllehet tudjuk, hogy szegények vagytok, vállaitok a most is számos, de azért még mindig szaporitandó és évről-évre mindig nagyobb és nagyobb igényeket támasztó iskola adójával annyira meg vannak terhelve, hogy a városi lakóknak u. sz. minden kényelmét kénytelenek vagytok nélkülözni, mégis sz. ügyünk és nemes célunk kivihetősége végett, első sorban hozzátok kell fordulnunk, azután pedig a megyében és szép hazánk minden részében levő hitsorsosainkhoz, — hiszen Nagy Kanizsának a kereszténység megvédése körül a multban ellejejtetlen érdemei vannak és hit-

buzósága napjainkban is páratlan, — nem különben mind azokhoz, kik oly boldogok, hogy bírnak oly templommal, mely lelköket és minden érületöket megragadja, és egész valójukat az Istenhez közelebb hozza, — végre szabadjon számítani a más vallásuakra is, kikben vallásos érület, hitbuzgalom, igazi szeretet és jölékooy szív lakozik, — járuljatok akármilyen csekélységgel és akármily módon szent tervünk kiviteléhez. „Et dixit, qui sedebat in throno: Ecce, nova facio omnia.” — „Es mondá, ki üle a trónuson: lme, mindent meg fogok újítani.” Joh. Apoc. Nagy-Kanizsán, 1897. március hó 10-én.

A. róm. kath. hívók nevében közrebocsátják:

Dr. Benczik Ferenc, városi ügyész.	Plihal Ferenc, kir. körjegyző.
Eperjesy Gábor, takarékpénztárnok	Sebestény Lajos, ügyvéd.
Dr. Fülöp Kázmér, ügyvéd.	Stirling Sándor, nyug. cs. és kir. őrnagy.
Halis István, városi tanácsos.	Szalay Lajos, ügyvéd.
Hertelendy Béla, ügyvéd.	Szalay Sándor, elemi isk. tanító.
Dr. Kiss Ernő, főgymn. tanár.	Dr. Szűcs Miklós, kir. jogv. bírő.
Knortzer György, takarékpénzt. vezértitkár.	Dr. Tripammer Rezső, ügyvéd.
Mikós Géza, kir. táblai bírő.	Dr. Tuboly Gyula, ügyvéd.
Nith Norbert sz. ferenc. tartom. főnök.	Varga Lajos, ügyvéd.
Dr. Pachinger Alajos, főgymn. igazgató.	Weber Vince, h. plébános.

Folyó hó 21-én, azaz vasárnap délután 3 órákor a városház nagytermében NAGYGYÜLEST tartunk. Szeretett hitsorsosok, jöljétek el minél nagyobb számmal!

A kegyes adományok hirlapilag fognak nyugtáztatni és tek. Eperjesy Gábor ur a Délzalai Takarékpénztár pénztárnokához intézendők.

H I R E K .

— **Szemle a honvédségnél.** Kránitz János tábornok, az Vik honvéd kerület parancsnoka, Székes-Fehérvárról, Zurna Károly tábornok a 82-ik honvéd-gyalogdandár parancsnoka Pécsről e hó 15- és 16-án városunkban időztek és szemlélt tartottak a honvéd-legénység és póttartalekosok felett.

— **Eljegyzés.** Hoch Janka kisasszonyt, Hoch Fülöp helybeli kovácsmester kedves leányát eljegyezte Lorsch Bernát serajevoi mészgyáros.

— **Halálözse.** Hegedűs László városi képviselőt, a kiskanizsaiak vezérérőfiat súlyos vesztesség érte. 24 éves jogászfi: László, hosszú, sorvasztó betegség után e hó 16-án reggel kisznevett. Temetése szerdán délután nagy részvét mellett ment végbe.

— **A városi sétatény.** Hogy valamikor a városban sétatérünk legyen, arról úgy hisszük, a helyi viszonyoknál fogva örökre lemondhatunk, de szerény sétatányunk — amint az előlejek mutatják — már a közeljövőben lesz. Ezt pedig a Szépitő-Egyesület fogja létesíteni a Csengery-utca és a kath. temető közti téren. Kedden délután a városi tanács Vécsey Zsigmond polgármesterrel az élén, a Szépitő-Egyesület elnökségével helyszíni szemlélt tartott és már a közelnapokban megkezdik a sétatányul kijelölt hely felásítását.

— **Építkezés.** Városunk a közeljövőben egy szép épülettel fog gazdagodni. A Sugár-ut és Koronaherceg-utca sarkán levő Löwinger-fele telek és a szomszédos Knortzer-fele telek egy részét Kohn Emil és ennek nővére Blumenschein Vilmosné megvásárolták és oda egy szép magán házat fognak építtetni. A munkálatokat már megkezdtek.

— **Uj levélgűjtő-szekrények** alkalmaztattak városunk területén, melyek előnye első sorban az, hogy a leveleket nem kell a postaszolgának a gyűjtés alkalmával kimarkolni, hanem ezek minden érintés nélkül a gyűjtőátáskába esnek, mely a postahivatalban nyitattik ki. Nem kis előnye továbbá az, az szekrényeknek az, hogy — vízmentesek, mert noha a régiek is ilyen anyagból készívték, az idő vasfoga annyira megrongálta már őket, hogy nem ritkán a legszárzabb levél is — a behatolt eső folytán nedvesen került ki. Az új szekrények igen csinosak és díszítik azon utca sarkokat, hol elhelyezést nyertek.

— **Tűz.** Galambokon e hó 9 és 10. kösti éjjel nagy tűzvész pusztított. Noha a lakosság nagy erőmegfeszítéssel dolgozott a tűz lokalizálásán, 9 lakóház, számos meléképű ettel a tűz martaléka lett. A kár, mely mintegy 4000 forint, his-tosíva volt.

— **Hiányos mértékek.** A nagykanizsai mérték-hitelesítő hivatal a következő átiratot intézte a városi rendőrkapitányi hivatalhoz: „Hivatalosra a Nmeltóságú ker. ügyi m. kir. miniszternek 1897. évi január hó 18-án 80608/VI. 96. sz. alatt kelt rendeletére, hogy midőn a különféle mértékek, súlyok és mérlegek, nem különben a hordók javitást igényelvény, az illető iparosok által kijavíttatnak, helyességükben változás áll be. Tapasztaltatván, hogy az illető iparosok nem hogy a 20689/877. számú miniszteri rendeletnek megfelelően a rajtuk levő hitelesítési bélyeget, a hordóknál a köbtartalmat jelző számokat megsemmisítetik, azt ellenkezőleg rajta hagyják; és így ezen mértékek hiányokkal jönnek ismét forgalomba, mert nem hitelesítettnek. Tisztelettel kérem a Tekintetes kapitányi hivatalt, legyen szives az illető iparosokat figyelmeztetni, hogy mindannyiszor, valahányszor valamely hitelesített mértéket vagy hordót javítás végett tulajdonosától átvesszenek, a rajta levő hitelesítési bélyeget azonnal semmisítsék meg és csakis ennek megtörtént után lozjanak azok javításához, mert ellenkező esetben az 1879. évi XI. t. cikk 136. §-ában megállapított büntetést vonnak maguk után. Tisztelettel Komlósy Kálmán mért. h. tiszt.” Ezen átiratra a rendőrkapitány végzésileg felhívja a város területén levő borkereskedők, kadárok továbbá valamennyi súly-, hossz- és őrmértékeket használó kereskedők, iparosok és szatócsok figyelmét azzal, hogy az ezt figyelmen kívül hagyók a kih. btk. 136. §-a értelmében 100 forint terjedhető pénzbüntetéssel lesznek sújtandók.

Szinészet.

— **Szombaton:** Kövessi napja volt. A közönség csak úgy tolongott a színházba, melynek minden zege zuga annyira megtelt közönséggel, mint meg szinielőadás alkalmával soha nem. A jutalomjáték tehát fényesen sikerült; a „nagykanizsai varrőleányok”-kal (ez volt címe az előadott bohózatnak) Kövessi nagyon, de nagyon megelégedve lehetett, a közönség pedig elég jól mulatott, tehát szintén nem volt oka a panaszára és midőn ezen tényt konstátáljuk, egyuttal be is számoltunk a darabról.

— **Vasárnap** délután félhétárrakkal, de teljesen elfogadható előadásban a „Falu rossza” került színre.

Este szintén népszimű volt a műsor. „A betyár kendője” alkalmat adott Erckönszernek, hogy Ragyás futó betyár szerepében gyönyörű szép énekével érdemet tegyen magának a közönség sűrű tapsaira. Kövessiné (Zsófi) temperamentumos játékával villanyozta fel a közönséget, mely teljes elismeréssel volt Szirmai Jozefin alakítása iránt is, ki teljesen belelelte magát Őrszi szerepbe, érzelmes, jól átgondolt játékaival tünt ki.

— **Március 15-én,** a cenzura eltörölésének napján szinmulatunk nem adhatott alkalmasabb darabot „Bánk-bánról,” a legjobb magyar tragédiánál, melyet a cenzura Katona életében a szinpadra nem eresztett, minek folytán a nagy költő marcangolt szívével, megölt becvágyával kénytelen volt elmenni Kecskemétre, hogy ott „becsülettel eltemetkezék.”

Szinészeink sok jó igyekezettel iparkodtak nehéz feladatuknak megfelelni és az adott körülményekhez képest egyik-másik meg is állta tisztességében helyét. Így a hölgyek közül Szirmai Jozefin, ha Gertrudisnak roppant szellemmel megalkotott végtelenségeit teljesen nem euellte is érvényre, kifogastalan volt alakban, megjelenésben és modorban. Dombainé (Melinda) mint szerető és szeretett hitves, mely érzéssel és közéletiséggel játszott, értelmes felleogással, tudással és ízléssel. Dombai Bánkja rokon léleknek mutatkozott ugyan Hamlettel és e tekintetben fölőtte is állt számos vidéki Bánk-bánnak, de már az előkelő elméjű, nemes loyag-méltóságos alakját nem volt képes kifejezésre juttatni. Sok helyen szerepének hiányos tudása is gátolta abban, hogy nagyot nyujthasson. Az ételen, a lellegeig felkorbácsolt indulatok kirajzolására fizikuma gyenge, de siralma Melinda holléteste felett megindító volt Szepessy elég jellemzetesen ábrázolta Tiborcot. Petur bánban (Dési) nem ismertük

tel a békétlen és elégedetlen magyarnak emez-
ősi típusát. Ezen szerep betöltésére nem ele-
gendő a szép szinpadí alak, ehhez tudás és te-
hetség szükséges. *Leczkői* a léha Ottó szerepét
elég ügyesen játszotta. *Hétényi* Biberachja sok
tanulmányra valló kitűnő alakítás volt. A közön-
ség egészen megtöltötte a színházat és élénk
tapssal adózott a kiválóbb előadónak.

— Kedden *Marósi Adél* és *Mányai Aranka*
jutalomjátékul „*Csalj meg édes*” — Bisson és
Sylvane társzerzők legújabb bohózatát adták,
melyet Fái Béla fordított ugyanarra. A jutalma-
zandók kaptak sok virágot és tapsot, a közönség
pedig egy olyan darabot, minőt csak a század-
veg produkálhat. Hogy Montbizot ügyvéd (Dombó-
cselédjét (Mányai), ki véletlenül az ügyvéd tör-
vénytelen leánya, mindjárt belépésénél az ügy-
véd irodavezetője, ki elég csinos feleséggel bir,
nemkülönb a látogatába jövő házi orvos (Hétényi)
össze-vissza csokolja, ez a darabnak még a leg-
ártatlanabb része. Általában az, a mit a szin-
padon látunk és hallunk, — csak féltreírhetlen
magyarazata annak, mi nem latunk, mert a cse-
lekmények — mi szinte váratlan e darabnál —
mégis félreeső helyen zárt ajtók mögött törté-
nek. Montbizotné (*Marósi Adél*) azon hiszben,
hogy őt férje megcsalta, megcsalja férjét és hogy
férje ne tehessen neki szemrehányást, szövekezik
férje barátjával, hogy bírjak férjét rá, hogy ő
színtén megcsalassék. Montbizot el is megy egy
félválagi hölgyhöz, ott marad egy óráig — de nem
tesz egyebet, mint annyit, hogy hölgyét — az
őlebe ülteti. A férj artatlansága kétségbe ejti az
asszonyt és így megy ez tovább 3 felvonáson
keresztül. A darab különben elég szellem-s, de
nagyon trivól; a frivolitás pedig nem a kétértel-
mőség utján, hanem nagyon is kézzelgoható
módon jut kifejezésre. Az előadás egyébrezt
összevágó, jó volt. — A felvonások közt *Mányai*
Aranka ragyogtatta szép tehetségét az ének-
művészet terén. Közönség csak középszámban jelent
meg, minek oka leginkább azon körülmény,
hogy a színházlátogató közönség tul van halmozva
előrevett bérletjegyekkel és így nincsen kedve
ujabb meg újabb áldozatot hozni a színészetnek,
még akkor sem, ha a társulat két rokonszenves
tagja nevét írják a szinlapra. Az igazgató által-
ban igen kevés figyelemmel van a bérlokre. A
mult heten alig volt egy előadás, mely nem
bérletszűnetben adatott volna, már pedig a
bérlok azért adták ki pénzüket, mert színházba
akarnak járni. A bérlok joggal elvárhatják hogy
legalább 3 előadás legyen hetenkint bérletlo-
lyamban.
Szerden „A bányamester” adatott zóna-elő-
adásban.

és eddig összesen 38 frt 34 kr. perköltés köve-
telés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
alkalmával bíróilag letöltölt és 315 frtra becsült
murai malom össze felszereléssel, egy piros
szőrü kanca ló, egy vistenhelyes szekér és ló-
szerszámából #16 ingó-ágok dr. Csemesz Kálmán
felp. ügyvéd közbejöttével nyilvános árverés utján
eladának.

Mely árverésnek a 394/97. sz. kiküldetés-
rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis
a mura folyónál és e-éleg alperes lakásánál
leendő eszközésére

**1897. március hó 26-ik napjának
d. e. 10 órája**

határidőül kitűzetik és ahöz a venni szándéko-
zók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az
1881. évi LX. t. c. 107. § értelmében a leg-
többet ígérőnek bec-áron alul is eladtni fognak.

Az árverezendő ingóságok vétel ára az 1881.
évi LX. t. c. 108. § ban megállapított feltételek
szerint le-z kifejtendő.

Kelt Letenyen 1897. évi március hó 11-én.

SCHMIDT JANOS
kir. bírósági végrehajtó.

Legjobb és
MARTON JÓZSEF
Budapest, VII. Károly-körut 9.
318 30-1 Rum, Thea
**Francia Cognae, Pozsgó,
Fekaji és Spanyol bor**
különlegességek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
bevásárlási

7302 tk. 96.

96 1-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvszék leekönyvi osz-
tálya részéről közhírré tételik, hogy a délszalai
lakarekpenztar végrehajtónak Pest Janos veg-
rehajtást szenvedő Nemet-szentmiklósi lakos elleni
700 frt tőke, ennek 1594. november 5-től járó
8% kamatai, és ennek 8% késedelmi kamatai
10 frt, végrehajtás kérelmi 10 frt 55 kr. korábbi
6 frt 30 kr., újabb végrehajtás kérelmi, s a még
felmerülő költségek iránti végrehajtási ügy-
ben a leut nevezett kir. törvényszék területehez
tartozó a szentmiklósi 31. sz. tjkben II 1. 4.
13.—17. sorszám ala t felvett s 1168 frtra becsült
ingatlanok

**1897 évi aprilis hó 3-ik
napján d. e. 10 órakor**

Nemet-Szent-Miklós község házánál Repoch
Gyula telpere-i ügyvéd vagy helyettese közbe-
jöttével megtartandó nyilvános árverésen el-
adtni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%,-át
kézpénzben vagy óvadékképes papirban a ki-
kültött késehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi-
hatóságánál, 1897. évi januar hó 15. napján.

GÓZONY,
kir. tiszéki albiró.

**spaniol
és portugál borok
raktára**

kaphatók
Nen és Klein cégnél
Nagy-K anizsán

Uj Bodega cégekkel
való folytonos elcserelés
a "Continental" szó figyelembe
vétele által, elkarúlható.

Szerkesztői üzenetek.

Magy. Asztaltársaság A beküldött közlemény
valahol heverhetett, mert csak március 14-én
kaptuk meg. E szerint lehetetlen volt közölni.

Tihanyi. A küldöttéket megkaptuk. Az említett
kézirat már nincs meg. A regényre nem reflek-
tálunk.

Felőlös szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

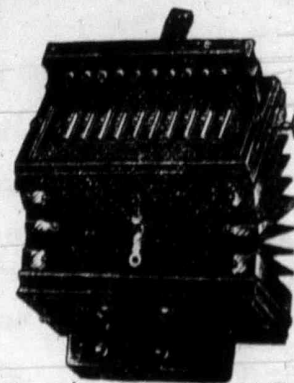
43/1897. szám.

98 1-1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a letenyi kir. járásbíró-ág 1039/96.
számu végzése által Bak István, Balassa Andor,
Ács József, Franciscs István és Franciscs Andor
polai lakos végrehajtató javára Pető János lete-
nyei lakos ellen 350 frt tőke, ennek 1894. év
október hó 27. napjától számla andó 8% kamatai

**„Little Lord Fautleroy
a világ legkisebb harmonikája!**

csak 22 cm. magas és 11 cm. széles

„Princess May” elnevezés alatt Angol-
országban 10,000 darab adatott el. —
Ezen legkisebb hangszer ugyanolyan
hangot ad, mint a legnagyobb Harmo-
nika és csaknem olyan kicsiny, hogy
a zsebben is hordható. — Ezen majdnem
minden népdal-, choral-, indulo-
táncdarab stb. játszható és különösen
alkalmas ajándék tárgy ugy kicsinyek
mint nagyok részére.

A hangszer aját bronce hanggal van
ellátva, mely jó bánás mód mellett alom-
törhető. Ára egy finom dobozzal jól alcsomagolva, bérmentes küldéssel után
vétel mellett, vagy a pénz előleges bektüldésével 10 Márka — 6 frt.

Dölling és Winter

Musikinstrumenten Export (hangszerkereskedés)
Marckneukirchen Sachsen.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.**

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható,
fájdalomcsillapító bedörzsöléséket alkalmazták közvényesül, osztráki, tagazagattásnál és meghűlésoknál
és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-
Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi
népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
üvegekenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török
József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert
több kiabertéku utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint sem valódi utatitasa vissza.
Richter F. Ad. és társa, oszák. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a t. c. butorvá-
sárló közönségnek tisztelettel tudomásul hozni, hogy
**helyben Német-utca Zerkovitz-féle házban a mai
kornak megfelelő**

ASZTALOS MÜHELYT

gépekkel felszerelve gyárilag berendeztem.

Az első budapesti és bécsi butorgyáraknál több évi
működésem tapasztalataimnál fogva, azon helyzetben
vagyok, hogy ezen téren a legmagasabb igényeknek
is megfelelhettek. **Elveim:**

Szilárd és izléses munka!

Kis haszon, nagy forgalom!

**Megrendelések tetszés szerinti
kivitelben készítettnek.**

kiváló tisztelettel **Friedmann Károly.**

Tanonczok felvétetnek.

Szerkesztőség:

F. S. a c s a Ollopp-féle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bevétel nélküli levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kánizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kánizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár. A „nagy-kánizsai malatágyár és serfőződe r. l.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet, a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kánizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — 4 kr)
Félévre 6 korona (3 frt — 4 kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr)

Hirdetések jutányos számítottat.

Nyitlőttér petítésora 10 kr.

Előfizetőknek, valamint a hirdetőknak vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Korrupcio.

Nagy-Kánizsa, március 19.

Nagy betegnek mondják az emberiséget, a társadalmat. Állják is körül az orvosok, s nem fogynak ki a gyógyszerek ajánlásából. De bizony, a folytonos panaszokból, az elégedetlenségől ítélve, de még a betegség szünni nem akaró tünetiből is ítélve, nem igen fognak a gyógyszerek. Nagyon nehéz megítélni sokszor a beteg állapotából, vajjon a javulás útján van-e, vagy pedig még csak a krízis felé közeledik. A társadalom betegsége hosszabb lefolyású, a szervezet átalakuló processusa hosszabb ideig tart, míg olyan megállapodottságra jut ismét, hogy gyógyulására lehessen következtetni.

A társadalom-tudomány művelői általában azon nézetben vannak, hogy a társadalom betegségének forrása a vallás-erkölcsi élet hiánya, a hitbuzgalom lankadása. — Ugyancsak e nézetnek adott kifejezést Magyarország illustis hercegprímása, Vaszary Kolos, a szt. István-társulat e hó 18-án tartott közgyűlésén tartott megnyitó beszédjében. Mások meg abban a nézetben vannak, hogy inkább az önzés az, mely minden társadalmi bajnak kuforrása. Az egoizmus az, mely oly sivárrá teszi a

kort, s mindenütt az egyén javát helyezvén előtérbe, az altruizmus nem tud mélyebb gyökeret verni a szélesebb rétegekben. Abban a nézetben vannak, hogy az altruizmus az a gyógyító szer, a mely a társadalom kóros állapotát meg fogja szüntetni.

Van igazság mindakét nézetben.

A gyors meggazdagodás vágya bizonybizon legtöbbször elhallgattatja a lelkiismeret szavát; ez felkölti a szegényebb néposztály éhségét, elégedetlenné teszi saját szerény állapotával, s megutáltatja vele a nehéz munkát, melyvel csak alig képes legszükségesebb igényeit kielégíteni.

Pedig igényei nagyobbak, mint voltak valamikor, az általánosan terjedő fényűzés őt is elkápráztatja, magával ragadja, s mivel szerény keresményével nem tudja igényeit kielégíteni, elégedetlenné lesz, és utópistikus vágyak karjaiba veti magát, socialistává lesz. Ha ez csak annyit jelentene, hogy rossz állapotán segíteni akar, hogy szívesen dolgozik, ha munkájával emberhez méltó állapotot teremthet magának; akkor ez korántsem baj. De a mint a jelek mutatják, ez egyebet is jelent: a hihetlenséget és hazátlanságot is. Természetes ezze mellett elhanyagolt nevelésben részvétel, nem tartult, s így elmaradhatatlanul téves irányba kellett jutnia. Ez a nagy

baj! Valóban, a társadalom önmaga ellen követ el nagy bűnt, ha nem figyeli meg a kor intő jeleit s oly rendszabályokat nem fogantat, melyek által a nagyobb bajnak elejét veheti.

Nem hisszük, hogy a vallástalanság nagyobb volna, mint bármely más időszakban. Van most is hitbuzgóság, van vallásosság. De a társadalom betegségét kutatva, ezt hiszik a legelőkelőbb oknak, mert legközelebb fekszik. De a mult bizonyítja, hogy a társadalom azelőtt is, máskor is beteg volt, s ha nem csalódnunk, mindig a vallás-hiányát okolták. Hát hiszen akkor sohasem lett volna igazi vallásosság.

Abban azonban a társadalom-tudományával foglalkozóknak igazuk van, hogy az egyszerű erények mindinkább fogynak; az egyoldalú realizmus elődje az idealizmusnak, s hogy az igazán ideális gondolkodás ma oly ritka. De azért bátran állítjuk, hogy ez ki-nem veszett; sok ideális gondolkodású ember van még; csakhogy figyelembe kell venni, hogy nagyon változtak a viszonyok; a viszonyok változtatásával pedig az életfelfogás módja is változik.

Az az elégedetlenség, melyet a jelenkorral szemben, sokan oly mélyen éreznek, s mely sokakat majdnem pessimistává tesz,

A „ZALA” tárcája.

Cincinnatus.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Irtá: **Tihanyi Károly.**

Pitymallott. Róma utcáin és téerein csend honolt; a capitólium felől lágy, hűs levegő áradt az utcákon végig. Egy-egy utcasarkon álmosan dülöngött egy római rendőr.

A szénaterre nyíló egyik sikátorból vig társaság bukkant elő.

Tekintélyes polgárokból állott a csapat, mely széles léptekkel vigan pletykázva haladt az aréna terére.

Drága szöveti tógákban két patricius ment karöltve, majd egy rendkívül nagy, izmos és férfias szépségű polgár lépdet, kinek büszke járása, majdnem ellentétben állott puritán egyszerűségű tógájával, és azt a benyomást kellette a szemlélőben, mintha hordozója ezzel fejedelmi méltóságot takarna.

E férfi után egy legiobeli kapitány haladt, kinek biborvörös tunikája kopottas vala. Széles rövid, egyenes kardját vállra vetve hordá, és sóhajtozva bandukolt az előbb említett három férfitól.

A légión után még három patricius botorkált. Az egyik törpe uri ember, majd oly kövér, mint magas, egész kopasz fejével, és rubin színű orral, azután még két cimborá, kik hűségesen felváltották egymást a csuklásban.

— Hé? Tarquinius! — kiáltá a törpe emberke — Jupiterre mondom, katonatiszt létedre akkorákat sóhajtasz, mint egy elaggott orgona.

— Ne bantsd Pomponius! — mondá visszatekintve a férfias járású polgár, — abban az átkozott makáoban egész havi zsoldját vesztette el Tarquinius, azért sóhajtozik. Fajdalmasan gondolkodva talnói itálára, melyről egy egész hónapra le kell mondania.

— Én ne bántsam? ez csinos töled Cincinnatus, mondhatom. Te főzöd le az egész kompártját, — besepersz nyolcezer tallert, és most azt mondog, hogy én ne bántsam Tarquiniust!

— Csend polgárok! — mondá egyik a két csukló közül, fölemelvény elejtett napernyőjét. — Csend! mon-do-do—do—do! Cin—cin—cinnatus—huk! fizet te nálad behűtött cognacot, mert erre nagy szük—szükségünk van huk!..... különben is ideje lesz, ha kinyitod gyógyszerterádat, kis ember.

Odaérték az aréna átellenében álló nagy bérpalotához, melynek sarkán Pomponius gyógyszerterá volt. Miután a kis ember kinyitá a bolt ajtaját, a társaság belépett.

Pomponius meggyujtá a légszeszt, azután a patikából a provizor szobájába ment, azt felkötendő, ki pár pillanat múlva ki is jött.

Szánalmasan halvány arc, kancsal szemekkel, melyek fölött teljesen hiányzottak a szemöldökök.

Sietésében tunikáját fordítva ölté fel, mely körülmény hangos bahotára indította az éjszakát átvirrasztott kompániát.

Azonban már töltve állottak a cognacos pohárkák, s ekkor Cincinnatus egy pohárkát leiragadva, Pomponiushoz fordult s így szólt:

— Köszönöm, derek Pomponius, és nektek barátim, hogy társaságokba lölvevétek. Nem vagyok patricius, csak egyszerű szántóvető ember és mégis ti, mint barátokkal bantatok velem. Megengeditek tehát, ha ezen barátságot részemről föntartani óhajtanó, aldömásként e pohárka tartalmát ez új barátságára íriteni bátorkodom, egyszersmind kérek benneteket, vegyétek vissza a töletek elnyert 8 ezer tallert, miután a pénzt most már nem tarthatom meg. Azt barátaitólt nyertem el. És mert végre, égető, sietős munka van reám a szántó földön, tehát a viszontlátásig! S ezzel tunikája alatti övöböl egy nagy halom arany és ezüst pénzt markolászott ki az asztalra. — Jupiter veletek!

Ezzel Cincinnatus fölhörpintvén cognac-ját, ki ment a gyógyszerterárból, mielőtt a visszamaradtak egy szót is szólhattak volna.

— Gondolhattam volna! — szólt elsőnek Tarquinius, ilyen volt ez teljes életében. Nagy-lelkű, bölcs és igazságos. Jupiter a tanum, nemesebb ember még nem fogta Itáliában az ekaszarvát.

— Aeskulápra! ez ember derekasan meg-széggyentit engem! De mondjátok csak: ki ismeri ezt a Cincinnatus bővebben?

— Én ismerem Pomponius! hisz az én révémen került asztalotokhoz, midőn előbb a „meleg dugóhuzó”-ban boroztunk és így végig lumpolta velünk az egész éjszaka.

Flóra kisasszonyt, **Bányász Albert** nagybirtokos, Szatmármegyei törvényhatósági bizottsága tagjának leányát.

— **Anyakönyvezető helyettesek kinevezése.** A helyőrzés Zala vármegyében, a katori anyakönyvi kerületbe **Medred Lajos**, a dekanoviciba **Feisz Imre**, a muravidébe **Szemő Zsigmond**, a mihálytaiba **Nagy Kálmán** jegyőirrokot anyakönyvezető-helyetteseké kinevezte.

— **Kegezet.** Nehai **Unterberger Ferenc** Keszthely város szegény iparosai-segélyezésére 22000 forintos alapítványt tett annak idején. A keszthelyi iparosok megemlékezvén jövőkürről, a múlt héten **Unterberger hálála** napjának évfordulóján, megjelentek a boldogult lelki üdvéért rendezett gyászisteniztetésen, március 13-án pedig társasízejövetelt rendeztek, melyen **Puly Ferenc dr.**, **Braun Rudolf** ipartestületi elnök és **Riersch József** aljárásbíró kegeletes szavakban méltatták a bőkezű és fenkölt gondolkodásu emberbarát emlékezetét.

— **Ováció.** Keszthelyről írja levelezőnk: **Sándor-napján Lorassy Sándor** dr. gazd. intézeti tanárt, a Keszthelyi Hirlap-szerkesztőjét, az intézet hallgatósága szerenaddal lepte meg lakásán, hol **Wahrmann Sándor** a hallgatóság szeretetét és ragaszkodását tolmácsolta. **Lorassy** a szeretet eme megnyilvánításáért szép szavakban mondott köszönetet. — **József-napján** pedig **Bontz József** segédlelkész „Keszthely monografiája” tudas szerzőjét számos tisztelője és barátja kereste fel szíves udvöklivanatokkal arasztotta el. Az iskolák növendékei is megjelentek előtte és udvözlőkapszán szép emléktárgyat nyújtottak át neki.

— **A méhészeti kör** Nagy-Kanizsán e hó 20-án délután a város ház nagy terméber **Wieder József** az Erdélyi méhészeti Egyesület főtitkáranak közbejöttével megtartá alakuló gyűlését. A gyűlés lefolyásáról csak lapunk jövő számában számolhatunk be érdemlegesen.

— **Befejezett tanfolyam.** A posta- és táviró-segédtségi tanfolyamot Nagy-Kanizsán befejezték. A vizsgálatot március 15. 16. és 17-én tartották meg **Opris Péter** kerületi posta- és táviró-igazgató elnöke mellett. A vizsgáló bizottság tagjai voltak: **Braun N.** posta- és táviró-titkár, **Szommer Nádán**, felügyelő; **Acs Vendel**, főtiszt, a távirói szak tanára; **Posch Benő**, tiszt, a postai szak tanára. A tanfolyamot összesen hatan hallgatták. Ezek közül négyen jeles, ketten pedig jó középítést nyertek.

— **Jelmez estély a Kaszinóban.** Legalább a kiküldött meghívók szerint ennek kellett volna lenni a Kaszinóban e hó 18-án, de megtörtént az, mi alig történhetik meg más városban, hogy a jelmez-domino estélyen senki sem jelent meg jelmezben. A jelmezestély ellenzői tehát fényes győzelmet arattak; de nem helyesen járt el a rendezőség akkor, midőn teljesen figyelmen kívül hagyta a tervezett mulatság jellegét, nem foglalt határozott állást a mellett, hogy az estély oly formában, mint azt a meghívó jelezte, megtartassék. Lehet, hogy a mulatság nem sikerült volna jobban, mint ahogy így is sikerült, de azt a

rendezőseg reputációja megkövetelte volna, hogy az általa kibocsátott meghívó legalább lényegében érvényre jusson. — Száz, meg száz kíváncsi tolongott 9 óra tájban a Casinó előtt, hogy megláthassák a felvonuló fényes jelmezeket, de bizjelmez helyett csak bál ruhá volt látható. Azokon kívül, kik elkészítették dominójukat, bizonyára az utca volt az, mely leginkább boszankodott, hogy a jelmezestélyből csak egyszerű táncestély lett, melyen csakhamar-elsimultak az ellentétek és mindenki azon volt: mentül jobban mulatni. mi az egyöntetű akarat folytán fényesen sikerült is. A vígalm csak reggeli 6 órakor ért véget. Az első-négyest 32 pár táncolta. Jelenvoltak: **Blummschein Vilmosné, Deusch Jözsefné, Ebenspanger Lipótné, Engländer Ottóné, dr. Engel Sándorné, Goldarbeiter Emilné, Grünhut Henrikné, Goldhammer Károlyné, Heimler Jözsefné, Kohn Adolné, Kohn Emilné, Kürschner Ignácné, Ledócsky Arminné, Lengyel Ignácné, Lengyel Cornéliá, Löwy Vilma (Sziszek), Lichtschein Pálné, Maschanker Mórné, Maschanker Laura, Mersch Irma (Banyaluka), Meller Rudolfné (Kun-Szent-György), dr. Neumann Edéné, Neufeld Béláné, Prager Béláné, Präger Sarolta és Ilona, dr. Rotschild Samuné, dr. Rotschild Jakabné, Rosenberg Izraelné, Rosenberg Vilma, Sattler Mórné, Sattler Irma, Stern Sándorné, dr. Schwarz Adolfné, dr. Schön Eugénia, Schlesingerne (Bánk-Sz.-György), Schlesinger nővérek (Bánk-Sz.-György), Weiser Jözsefné, Weisz Berta, Weisz Meláné, Weismayer-Lipótné.**

— **Uj vonat.** A minap közöltük, hogy a keszthelyi kereskedők társulata megkereste a Dél-vaspályatársaságot az iránt, hogy a **Balaton-Sz. György**ről Nagy-Kanizsára 6 órakor induló tehervonattal egy másodikrendű személyvonatot hozzon forgalomba. A társaság teljesítette ezen kerelmet. 1897. május 1-től egy külön másodikrendű személyvonatot hoz forgalomba, de azon kikötés-sel, hogy amennyiben az egyes vonatok átlagos bevétele a 20 ftr önköltséget meg nem haladná a vonat járatását ismét **beszűnteti.** Megemlíjük még, hogy ezen másodikrendű személyvonat Balaton-Sz. Györgyről reggel 6 óra 40 perckor fog induli és 8 óra 9 perckor Kanizsára érkezi.

— **A nagy és kis bögő.** Hogy a nagy és kis bögő közt nagy a különbség, azt meg azok is tudják, kik nem igen foglalkoznak zenével. De hogy mekkora a különbség a színházi nagy és kis bögő közt, azt itt akarjuk röviden elmondani. Árván áll már hetek óta a színházi nagy bögő. A ki kezdte, ott hagyta — hülsen lett hozzá és megszőkött. A kis bögő gazdája itt maradt, ellenben a bögőt valami gyanus ismeretlen tegnap megszőkötötte és elvitte Sterneckhez, a „gordonka királyhoz”, hol bizonyára jobb kezekbe kerül, ha Sterneck előtt nem lett volna gyanus azon körülmény, hogy a cellot olya h hozta, kiről feltételezte, hogy ennek csak **elkészedéshez** érthet. A fiut megalkuvást végett másnapra rendelte magához a hangszert — pedig átvitette a rendezőséghez, hol az árván hagyott kis bögős csakhamar magához öljelte szerelmét. A ki pedig ezen összhangzatú együttlélet gonosz szándékából meg-

— **A haza bennem, Jupiter,** és az istenek segítségével nem fog csalatkozni. Menjünk! — és ezzel a felocsudott **Raciliával** a konyhába lépett — két lovat és ekéjét az afrikai szolgára bízva.

Cincinnatus olyannyira bölcsen, és ravaszul fogta az ország gyeplőjét **Tarquiniussal** egyetemben, kit lovassága főparancsnokául nevezett ki, hogy az nequeket csufosan megverte, és földszabadta a megszorult római sereget, sőt az összes hadi kincstárt, s azonfelül Corbio város minden kincset Róma részére mint hadi sarcot hozá.

Egyetlen emberélet sem esett áldozatul, mint a hírlapok írák, ha csak a provizor halálát nem emlitem, ki örömben annyi cognacot ivott, hogy meggyuladván belsejében a sok szesz, a guta megöltötte.

Gazdája, a háladálos **Pomponius**, a provizor testét az enyészettől megóvata. Ezt dr. **Schliemann** archeologus egyik áradás alkalmával talált római néplapban olvasá, de nem tudta megállapítani, hogy **Pomponius** a provizort kitömette-e avagy borszesz-be tette-e el ?!

akarta zavarni, a **rendőrség** keresi, mert bizony az illető ez idő szerint még nem jelentkezett Sternecknél, tán azért mert Sterneck igen közel állik a **rendőrséghez**.

— **A Munkásképző Egyesület közgyűlése.** A nagykanizsai „Általános Munkásképző Egyesület” március 21-én délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést, saját helyiségeben.

— **Egy derék iparos Halvax Frigyes** kalapos mestert, városunk ezen előkelő iparosát ismét a kitüntettek sorában látjuk. A kitüntetés most szaktársai részéről érte, a mennyiben a budapesti férfi-kalap díyat Egylet a minta-beküldő bizottság tagjai sorába, — hol a főváros legelőkelőbb kalaposai foglalnak helyet — beválasztotta, mi fényes bizonyítéka annak, hogy a szakkörök is elismerik **Halvax** kiválóságát a kalap-ipar terén. Ez alkalommal szakszerint regisztráljuk azt is, hogy **Halvax Frigyes** szakirodalmilag is működik a mennyiben egyik legtehetősebb és legjobb munkatársa a budapesti kalapos-szakközönségnek.

— **4844/1897. Hirdetmény.** Nagy Kanizsa város tanácsa részéről közhírre tételik, hogy Nagy-Kanizsa város 1897. évi házbéradó kivetési lajstroma az 1888. évi 44. C. 16. és 36. § a értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy a hivatalos órán belüli bárki által betekinthető hogy az ellen észrevételét megtehesse és pedig: a) Azon adózók, kik az — illető lajstromban megállapított adóem-mel már a múlt évben is megvoltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének napján, — b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval f. évben, előző év rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a városi tanácsnál benyújthatják. Nagy-Kanizsa, 1897. évi március hó 18-án Neu, ellenőr. **Vécsey** polgármester.

— **T. hölgyközönség!** Kik olcsó és izélesselyem gyapjú- és nyári mosó kelmet akarnak vásárolni, kerjék **Weiner Matyás** (Budapest Andrássy-ut 3.) legnyitott divattáruházában legújabb tavaszi mintagyűjteményét, melyet **ingyen és bérmenten** küldenek meg. **Fontos!** **Meyirandó**, hogy mily minőségű és kördélből mily áru szövött — vagy selyem minta küldessék. 93. 4—1

— **Az Első Leánykiházasítási Egylet m. az.** március 14-én tartotta **Schwarz Armin** elnöke alatt XXXIV. rendes közgyűlést. Az évi jelentésből kivesszük, hogy 1896 évben 3321 tag 6062 jutalékréssel iratott be és nászjutalékot fejében 161,922.69 fizettetett ki. Az 1896. évben elért 315,568.32 üzleti felesleg által a díjtartalék 1,356,492.26 krra, a nászjutalék telemelési tartalék 100,315.37 krra, a külön tartalékalap 40,968.13 emelkedett. A mérleg 1,522,763.34 krcájár vagyont mutat ki, mely fedezetet nyeri két negyedeletes intézeli berházbán, takarékeztetékben és elsőrendű értékpapírokbán. — A jelentés tudomásul vétetett és a felügyelő bizottság indítványához képest a felmentvény egyhanglag megadott. Az igazgatóság javaslata, hogy a múlt év május havában letesített ez időszereint 5561.41 ftrből álló nyugdíjalaphoz 1000 ftr utaltassék, elfogadtattott. Gerő Károly intézeti tag indítványára **Schwarz Armin** elnöknek, **Kohn Arnold** vezérigazgatónak és az egész igazgatási testületnek jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott. Felügyelő-bizottsági tagokká ismét megválasztattak: dr. **Alexander Bernát**, dr. **Simonyi Zsigmond**, **Basch Lajos**, **Héger József**, **Leipniker Gyula** és **Weil Cavid I.** A választmányba újlag választottak a kisorsolt tagok: **Bauer Sándor**, **Blazek I. Antal**, dr. **Braun Fulóp**, **Fischel Mór**, **Frank Albert**, **Goitein Ignác**, **Holländer Ede**, **Kendi Antal**, **Reiner József**, **Sarkadi Bertalan**, **Seemann Károly**, **Seifenstieder József**, **Schillinger Miksa**, **Strasser Armin** és **Wertheimer Albert.** Új tagok: **Fon Dezső**, **Köbel Ignác**, és **Salzer Ignác.** 101 f—1

— **Öltözz fel, Cincinnatus**, mert nem illő, hogy tógád nélkül haljad a tanács határozatát!

Racília hamar ott termelt a tógával, melyet **Cincinnatus** reszketve öltött magára.

— **Miután Minucius** az aequet által megverett és körülzáróztatott, — kezdé a lictor a tanács határozatát a viaszablárról leolvasni.

— **Minucius megverett!** nagy **Jupiter!** kiáltá **Cincinnatus.**

— **Róma tanácsa,** — folytató a lictor az olvasást — és ezzel a római nép bizalommal fordul hű fíához, te hozzád **Cincinnatus** — és ezennel fölruház téged a diktatori méltósággal, — remélve, hogy hazánkat és annak sok derék polgárát a körülzárólástól, és ezt által a biztos haláltól megóvni, bölcseségednek, és retentellen bátorságodnak sikerülni fog. És most **Rómanak** legnagyobb méltóságát lábaidhoz rakvák, követel-ják, hogy azonnal kövess bennünket a fórumra, mert mminde percnyi késedelmezés vesztré lehet honunknak.

Racília a tarsolyra roskadt s a boldogságtól elájult.

Cincinnatus az égre tekintve, csak annyit mon-dott:

Értesítés.

A konstanzai német csász. postafőigazgatóság közlése szerint f. év február 3-án este a sigma-ríngeni p. udvarban 40000 márká értéknyilvánítás-sal ellátott postaküldemény elveszett.

A küldemény körülbelül 21 centiméter hosszú, 13 cm. széles, 9 cm. magas, barnaszínű, megvasalt tölgylaladácska volt. Keskenyebb előoldalán vasfogantyúval volt ellátva. Sulya 1 kg. 50 gr. Tartalma 7 drb. 1000 márkás németbirodalmi

Flóra kisasszonyt, Bányász Albert nagybirtokos, Szatmármegye törvényhatósági bizottsága tagjának leányát.

— Anyakönyvvezető helyettesek kinevezése.
A belügyminiszter Zala vármegyében, a katori anyakönyvi kerületbe Medred Lajos, a dekanovecibé Feisz Imre, a muravidéki Szemő Zsigmond, a mihályfaiba Nagy Kálmán jegy-öt irnokokat anyakönyvvezető-helyettesekké kinevezte.

— Kegelet. Néhai Unterberger Ferenc Keszthely város szegény iparosai segélyezésére 22000 forintost alapítványt tett annak idején. A keszthelyi iparosok megemlékezésén jövőjükről, a múlt héten Unterberger család napjánk évfordulóján, megjelentek a boldogult lelki üdvéért rendezt gyászisteniszteleten, március 13-án pedig társasosajövetelt rendeztek, melyen Puly Ferenc dr., Braun Rudolfi ipartestületi elnök és Riersch József aljárásbíró kegeletes szavakban méltatták a bőkezű és fenkölt gondolkozású emberbarát emlékezetét.

— Óvácio. Keszthelyről írja levelezőnk: Sándor-napján Locassy Sándor dr. gazd. intézeti tanár, a Keszthelyi Hírnap szerkesztőjét, az intézet hallgatósága szerenaddal lepte meg lakásán, hol Wahrmann Sándor a hallgatóság szeretetét és ragaszkodását tolmácsolta. Lovassy a szeretet eme megnyilvánításáért szép szavakban mondot köszönetet. — József-napján pedig Bontz József segédlekeszt „Keszthely monografiája” tudós szerzőjét számos tisztelője és barátja kereste fel szívesen üdvözlésével, és biztatva el. Az iskolák növendékei is megjelentek előtte és üdvözlésük kapcsán szép emléktárgyat nyújtottak át neki.

— A méhészeti kör Nagy-Kanizsán e hó 20-án délután a város háza nagy termeben Wieder József az Erdélyi Méhészeti Egyesület főtitkáranak közbejöttével megtartá alakuló gyűlését. A gyűlés lefolyásáról csak lapunk jövő számában számolhatunk be érdemlegesen.

— Befejezett tanfolyam. A posta- és táviró-segédítési tanfolyamot Nagy-Kanizsán befejezték. A vizsgálatot március 15. 16. és 17-én tartották meg Opris Péter kerületi posta- és táviró-igazgató elnöke mellett. A vizsgáló bizottság tagjai voltak: Braun N. posta- és táviró-titkár, Szommer Náthán, felügyelő; Bes Vendel, főtiszt, a távirói szak tanára; Posch Benő, tiszt, a postai szak tanára. A tanfolyamot összesen hatan hallgatták. Ezek közül négyen: jeles, ketten pedig: jó képesítést nyertek.

— Jelmez estély a Kaszinóban. Legalább 50 kiküldött meghívók szerint ennek kellett volna lenni a Kaszinóban e hó 18-án, de megtörtént az, mi alig történhetik meg más városban, hogy a jelmezes-domino estélyen senki nem jelent meg jelmezben. A jelmezestély ellenzői tehát fényes győzelmet arattak; de nem helyesen járt el a rendezőség akkor, midőn teljesen figyelmen kívül hagyva a tervezett mulatság jellegét, nem foglalt határozott állást a mellett, hogy az estély oly formában, mint azt a meghívók jelezte, megtartsák. Lehet, hogy a mulatság nem sikerült volna jobban, mint ahogy így is sikerült, de azt a

rendezőség reputációja megkövetelte volna, hogy az általa kibocsátott meghívó legalább lényegében érvényre jusson. — Száz, meg száz kíváncsi tolongott 9 óra tájban a Kaszinó előtt, hogy megláthassák a felvonuló fényes jelmezeket, de biz jelmez helyett csak bafi ruha volt látható. Azokon kívül, kik elkészítették dominójukat, bizonyára az utca volt az, mely leginkább boszankodott, hogy a jelmezestélyből csak egyszerű táncestély lett, melyen csakhamar elismultak az ellentétek és mindenki azon volt: mentül jobban mulatni. mi az egyöntetű akarat folytán fényesen sikerült is. A vígalm csak reggeli 6 órakor ért véget. Az első négyest 32 pár táncolta. Jelenvoltak: Blumenschheim Vilmosné, Deutsch Józsefné, Ebenspangner Lipótné, Engländer Ottoné, dr. Engel Sándorné, Goldarbeiter Emilné, Grünhut Henrikné, Goldhammer Károlyné, Heimler Józsefné, Kohn Adolfné, Kohn Emilné, Kürschner Ignácné, Ledölszky Arminné, Lengyel Ignácné, Lengyel Cornelia, Löwy Vilma (Sziszek), Lichtschein Palné, Maschanzker Mórné, Maschanzker Laura, Mersch Irma (Banyaluka), Meller Rudolfné (Kun-Szent-György), dr. Neumann Edéne, Neufeld Béláné, Prager Béláné, Prager Sarolta és Ilona, dr. Rotschild Samuné, dr. Rotschild Jakabné, Rosenberg Izraelné, Rosenberg Vilma, Sattler Mórné, Sattler Irma, Stern Sándorné, dr. Schwarz Adolfné, dr. Schön Eugenia, Schlesinger (Bánok-Sz.-György), Schlesinger nővérek (Bánok-Sz.-György), Weiser Józsefné, Weisz Berta, Weisz Melanie, Weismayer Lipótné.

— Uj vonat. A minap közöltük, hogy a keszthelyi kereskedők társulata megkereste a Déli-vaspályatársaságot az iránt, hogy a Balaton-Szt. Györgyől Nagy-Kanizsára 6 órakor induló tehervonattal egy másodrendű személyvonatot hozzon forgalomba. A társaság teljesítendő ezen kérést, 1897. május 1-től egy külön másodrendű személyvonatot hoz forgalomba, de azon kikötéssel, hogy amennyiben az egyes vonatok átlagos bevételé a 20 ft önköltséget meg nem haladná a vonat járatását ismét beszünteti. Megemlíjük még, hogy ezen másodrendű személyvonat Balaton-Szt. Györgyről reggel 6 óra 40 perckor fog indulni és 8 óra 9 perckor Kanizsára érkezni.

— A nagy és kis bögő. Hogy a nagy és kis bögő közt nagy a különbség, azt meg azok is tudják, kik nem igen foglalkoznak zenével. De hogy mekkora a különbség a színházi nagy és kis bögő közt, azt itt akarjuk röviden elmondani. Árván áll már hetek óta a színházi nagy bögő. A ki kezelte, ott hagyta — hülsen lett hozzá és megszökött. A kis bögő gazdája itt maradt, ellenben a bögőt valami gyanus ismeretlen tegnap megszöktette és elvitte Sterneckhez, a „gordonka királyhoz”, hol bizonyára jobb kezébe kerül, ha Sterneck előtt nem lett volna gyanus azon körülmény, hogy a cellót olyan helyre hozta, körül feltételezte, hogy ennek csak elvételéhez érhet. A fiut megalkuvás végett másnapra rendelte magához a hangszert pedig átvittette a rendőséghez, hol az árván hagyott kis bögős csakhamar magához öljelte szerelmest. A ki pedig ezen összhangzatos együttlétet gonosz szándékból meg-

— A haza bennem, Jupiter, és az istenek segítségével nem fog csalatkozni. Menjünk! — és ezzel a felcsudott Raciliával a konyhába lépett — két lovát és ekéjét az afrikai szolgára bízta.

Cincinnatus olyannyira bölcsen, és ravaszul fogta az ország gyepöljét Tarquiniussal egyetemben, kit lovassága főparancsnokul nevezett ki, hogy az aequet csufosan megverte, és fölzsabadította a megszorult római sereget, sőt az összes hadi kincstárt, s azonfelül Corbio város minden kincsét Róma részére mint hadi sarcot hozá.

Egyetlen emberélet sem esett áldozatul, mint a hírlapok írják, ha csak a provizor halálát nem említem, ki örmében annyi cognacot ivott, hogy meggyalván belsejében a sok szesz, a guta megöltötte.

Gazdája, a háladálos Pomponius, a provizor testét az enyészettől megóvata. Ezt dr. Schliemann archeologus egyik áradás alkalmával talált római néplaphan olvasá, de nem tudta megállapítani, hogy Pomponius a provisorot kitömte-e avagy borszeszbe tette-e el?!

akarta zavarni, a rendőség keresi, mert bizony az illető ez idő szerint még nem jelentkezett Sternecknél, tán azért mert Sterneck igen közel akik a rendőséghez

— A Munkásképző Egyesület közgyűlése. A nagykanizsai „Általános Munkásképző Egyesület” március 21-én délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését, saját helyiségében.

— Egy derék iparos Halvax Frigyes kalapos mestert, városunk ezen előkelő iparost ismét a kitüntettek sorában látjuk. A kitüntetést most szaktársai részéről érte, a mennyiben a budapesti férfi-kalap dívat Egylet a minta be-kező bizottság tagjai sorába, — hol a főváros legelőkelőbb kalaposai foglalnak helyet — beválasztotta, mi fényes bizonyítéka annak, hogy a szakkörök is elismerik Halvax kiválóságát a kalap-ipar terén. Er alkalommal szívesen regisztráljuk azt is, hogy Halvax Frigyes szakirodalmilag is működik a mennyiben egyik legtehetősebb és legjobb munkatársa a budapesti kalapos-szakközölkönyek.

— 4844/1897. Hirdetmény. Nagy Kanizsa város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1897. évi házberadó kivetési lajstroma az 1888. évi 44. t. c. 16. és 36. § a értelmében a mai naptól fogva 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére ki-tételezett oly célból, hogy a hivatalos órán belül bárki által betekinthező hogy az ellen észrevételet megtehesse és pedig: a) Azon adózók, kik az — illető lajstromban megállapított adómé-let má a múlt évben is megvoltak róva, a lajstrom közszemlére kitételének napját, — b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban meg-állapított adóval f. évben, először rovatlak meg-adótartozásuknak az adókönyvecskeben történt bejegyzését követő 15 nap alatt írásban a városi tanácsnal benyújthatják. Nagy-Kanizsa, 1897. évi március hó 18-án Neu, ellenőr. Vecsey pol-gármester.

— T. hölgyciköztség! Kik olesó és izléses selyem gyapju- és nyári mosó kelmét akarnak vásárolni, kerjek Weiner Mátyás (Budapest And-rassy-ut 3.) legnagyobb divatruházának legújabb tavaszi mintagyűjteményét, melyet ingyen és bér-mentse küldenek meg. Fontos! Meyirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet — vagy selyem minta küldessék. 93. 4-1

— Az Első Leánykivásztási Egylet m. sz. március 14-én tartotta Schwarz Armin elnöke alatt XXXIV. rendes közgyűléset. Az évi jelen-tésből kivesszük, hogy 1896 évben 3321 tag 6062 jutalékkal iratott be és nászjutalékok fejében 161,092.69 fizettetett ki. Az 1896. évben elért 315.568.32 üzleti felesleg által a díjtartalék 1 356,492.26 kr-ra, a nászjutalék felemelési tartalék 100,315.37 kr-ra, a külön tartalékalap 40,966.13 emelkedett. A mérleg 1,522,763.34 krajcar vagyont mutat ki, mely felezetét nyeri két negyemeletes intézeti bérházban, takarékköztalékben és elő-rendű értékpapirokban. — A jelenléti tudomásul vételtől és a felügyelő bizottság indítványához képest a felmentvény egyhangulag megadott. Az igazgatóság javaslata, hogy a múlt év május ha-vában létesített ez időszerint 5561.41 ftból álló nyugdíjalaphoz 1000 ft utaltassék, elfogadtatt. Gerő Károly intézeti tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak és az egész igazgatási testületnek jezőkönyvileg köszönet szavaztatott. Felügyelő-bizottsági tagokká ismét megválasztattak: dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Basch Lajos, Héger József, Leipniker Gyula és Weil Cavid I. A választ-mányba újlag választottak a kisorsolt tagok: Bauer Sándor, Blazek I. Antal, dr. Braun Fülöp, Fischel Mór, Frank Albert, Goitein Ignác, Holländer Ede, Kendi Antal, Reiner József Sarkadi Bertalan, Seemann Károly, Seifensieder József, Schillinger Miksa, Strasser Armin és Wertheimer Albert. Uj tagok: Fon Dezső, Köibel Ignác, és Salzer Ignác. 101 f-1

Értesítés.

A konstanzi német csász. postafőigazgatóság közlése szerint f. év február 3-án este a sigma-ringeni p. udvarban 40000 márká értéknívánítással ellátott postaküldemény elveszett.

A küldemény körülbelül 21 centiméter hosszú, 13 cm. széles, 9 cm. magas, barnaszínű, megvasalt téglafaladácska volt. Keskenyebb előoldalán vasfogantyúval volt ellátva. Sulya 1 kg. 50 gr. Tartalma 7 drb. 1000 márkás németbírodalmi

— Öltözz fel, Cincinnatus, mert nem illő, hogy tógád nélkül haladj a tanács határozatát.

Racilia hamar ott termett a tógával, melyet Cincinnatus reszketve öltött magára.

— Miután Minucius az aequet által meg-verettet és körülzároltatott, — kezdé a liktor a tanács határozatát a viaszlábról leolvasni ..

— Minucius megverettet! nagy Jupiter!! kiáltá Cincinnatus.

— Róma tanácsa, — folytató a liktor az olvasást — és ezzel a római nép bizalommal fordul hű fiahoz, te hozzád Cincinnatus — és ezennel fölruház téged a diktatori méltósággal, — remélve, hogy hazánkat és annak sok derék polgárát a körülzárolástól, és ez által a biztos haláltól megóvni, bölcsességednek, és rettenhetlen bátorosádnak sikerülni fog. És most Rómának legnagyobb méltóságát labaidhoz rakva, követel-jük, hogy azonnal kövess bennünket a fórumra, mert minden percnyi késedelmezés vesztere lehet honunknak.

Racilia a tarsolyra roskadt s a boldogságtól elájult.

Cincinnatus az égre tekintve, csak annyit mon-dott:

bankjegyből, s 33 drb. németbirodalmi, valamint württembergi, bajor, badeni és dél-német 100 márkás bankjegyből állott. F. év február 4 én Rottenacker mellett Württembergben, valamint Nasgenstadtban Ebingen mellett Württembergben a kérdéseshez hasonló ládácskát, láttak a Dunában uszni. Ez a körülmény aron feltevést kelti, hogy a kérdéses küldemény a Dunába esett. A német császári postaigazgatás annak, ki a kérdéses küldeményt visszaszolgáltatja, egyezer (1000) márka pénzjutalmat ad.

Ezen hirdetőményt oly felhívással teszem közzé, hogy a kérdéses küldemény megtalálása esietén sziveskedjék a találó a m. kir. posta és távirda intézet vezérigazgatóságához (Budapest kereskedelemügyi miniszterium) fordulni.

M. kir. posta-távirda intézet vezérigazgatósága.
Budapest, 1897. március 2-án.

A miniszter megbízásából
SZALAY s. k.
elnökigazgató.

Színészet.

Csütörtökön Kazalicszky Antal: „A garasos alispán” című vígjátéka került bemutatásra. Ezen darab alakjai egyenként és összesen mindvégig fogva tartják érdeklődésünket, a hány ember, majdnem ugyanígy jellem és mindegyik többé-kevésbé jól megírva. A garasos alispánt tartjuk az eddig bemutatott újdonságok közt a legtöbbet érőnek és szintén sajnáljuk, hogy éppen ez este oly kevesen voltak a színházban. A darab címszerep vívője (Dombai) nagyon is garasos volt; nem ért sokat, de annál többet a bőbeszédű Kenderesiné (Tolnayné Hermin), ki például szolgálhatna a társaság többi tagjának miképpen kell a szerepeket betanulni. Marossi Adél — az alispán unokahuga szerepében bebizonyította, hogy szép tehetséget érvényesíteni is tudja; igen értelmesen és folyékonyan beszélt és arcjátéka is mindenkor kifejezésre juttatta kedélyállapotának változásait. Dic-érettel szólhatunk még Szirmai Jozefinéről (Rostáné) és Hetényiről (Baráth). A többi szereplők is iparkodtak megfelelni. A közönség jól mulatott és sokat tapsolt. A társból legtöbb jutott Tolnaynénak és Marossinak.

Pénteken zónaelőadásban Jókai Mór történelmi színműve „A kétszaru ember” adatott. Ezen darab nem igen alkalmas színpadra, mit tán legoklantsabban bizonyít az, hogy a legnagyobb hatást Dunai (Baruch alsersaskier) egy buklicével érte el. Az előadás igen vontatott volt; a legtöbb szereplő úgy beszélt, mintha csak sziveségből ejtjén ki a szavakat, de annál inkább elemében volt a sugó; oly hangosan beszélt, hogy szinte felesleges volt, hogy a szereplők ismételjék a darabot. A darabnak határozottan előnyére lett volna, ha a sugónó a szereplőkkel helyet cserél. Az előadás nem volt egyéb, mint „A kétszaru embernek” kétszeri elrejtése, melynek a leg-többet az érti, a mi e darabot kihagyjuk. Rudi (Katalin) oly annyira küzdött indispoyitójával, hogy az alsersaskierrel való közdelemre már nem volt ereje. A kétszaru embernek csak szarvai voltak jók, ahelyett, hogy szárnalmat kellett volna, inkább komikusan hatott, mi azonban inkább környezete, mint az ő rovására irandó. A sok nyakatekert mondatok és szavakból, melyek a szerep nemtudásból eredtek, egy kis bohózatot lehetne összeállítani és mindez megcsinál egy történelmi színmű keretében. Jól egyedül Dunairól mondhatunk, ki derekasan megülte helyet és Marossi Adélról (Károly), ki komolyan vette szerepét.

Szombaton: Tóto Tata operett került bemutatásra.

IRODALOM.

— Madách kiadatlan művel. Az „Ember Tragédiája” hajhatatlan szerzőjének Madách (márnak, egy teljes kötet kiadatlan költeménye került napnyárra. A költemények, melyek a nagy költőnek nem ifjúkori szegény, hanem érett műalkotásai; s melyek sok tekintetben fényesnek az Ember Tragédiájára, most egymásután jelennek meg Pallágyi Menyhért kefi lapjában, s „Jelenkor”-ban. Madách költeménye még soha nyomtatásban nem jelentek meg — abból a kísérletgyűjteményből valók, s melybe maga Madách sajátkezűleg írta össze munkáit. E kísérletgyűjteményt a nagy költő és Madách aljának „Jelenkor”-nak rendelkezésére bocsátotta. Madách jelennek feladatossá munkái közül a „Jelenkor” nyomán közöljük, a következőt:

Az élőhalott.

Rihott világránó csatában
S harc terére dült az óriás.
Mint villám, mely legnagyobb fényében
Hangtalan sirt önmagának át.

S bár mindent tud, ami van körében,
Mindent érez, mindent hall és lát,
Lelke megfosztott erejével
Fél nem bírja vésthető karát.

Nyugszik, mint holt, s ronda odújából
Törpe mérges fajszt bús elő.
Sárt bohál arcára a fegyverkesve
Légy falakkal, majom gnyunyjal jó.

Majd bátrabb lesz, fölmászt kobilóra,
Es ottan tart undok lakomát,
Gyáva kötődéssel feldicsérve,
Mint győzelmeset, ltvány magát.

Oh, mi kín, mi kín az óriásnak
Látni, tudni mindent körülé.
S egy ráskódással le nem dobhatni,
Nem sujtatni egyet kölsibe.

Ah, de lelke minden erejével
Fél nem bírja vésthető karát.
Ég, dördülj meg, hogy feleszemlhessem,
Több nem kell, hogy megmentse magát.

A ki a „Jelenkor” mult és jelen évfolyamát megrendeli, egy egész irodalmi kincsetek jut birtokába, mert könyvben s kötetmények csak évek mulán fognak megjelenni s addig csak a „Jelenkor”-ban olvashatók. E lap előfizetési ára egész évre 8 forint Szerkesztősege Budapest József-körút 60.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

NYILTTÉR.

Fouliárd-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenként — japáni-, chinai, s. a. t., a legújabb mintákkal és színekben, u. m. fekete, fehér és szines Heaneberg-selymet 35 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kocskázott mintázott damasztot stb. (mindegy 240 különböző minőségben 2000 szü és mintákkal stb. a megrendelt áru postabér- és vámmentesen aháshoz szállítva és mintákat postafordultával küld: Heaneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben — Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros blyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan ellátástetnek. 2

Egy ügyes és tehetséges segéd, ki a német horvát és magyar nyelvet tökéletesen bírja, állást nyerhet, Eben-spanger Emanuél-nál Belováron.

Magyar épület és műlakatosgyár részv. társ

Iroda: Budapest Gyár: V. Váci ut 104. 9. sz.

Elvállal mindennemű épület és műlakatos munkát, vastető szerkezeteket, hullámlemez építkezéseket (raktárak, kapus és pályabördök, vizeldék, stb. Külön gyártmányok: Mezei és iparvasutak, a szükség köcsikkal, téglakocsik és szabadalmazott téglamintázók, továbbá minden rendszerű kézi és villamos személy és teherfelvonók, valamint zajtalan gördülő acéllemezredőnyök és napellenzők.

44. 13-1

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves házi-szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható fájdalomcsillapító beörszölésésként alkalmaztaták közvényről, császnál, tagaszagattatásnál és meghibásodott és az orvosok által beörszölésére is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment olcsóversé alatt, nem titkos szór; hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy hástártában sem kellene hiányozni, 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekénti árban majdnem minden gyógyszerüzletben készeletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bővisírás alkalmával igen óvatosság legyűnk, mert több kiabörtökü utánzást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orvosi jele mellett mint nem valótól utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvarr. szállító. Rudolstadt (Thüringia).

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer a

FERENCZ JÓZSEF.

Keserűvíz, a keserűvizek királya,

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világban Örvendő Ferencz József keserűvíz a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A millenniumi nagy érdemmel egyedül látottlelteti ki.

Kértek csak Ferencz József-keserűvíz, nem pedig budal vagy egyéb elnevezést használni. Kapható mindenütt (Az igazgatóság Brestes.)

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKEMÉNY.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Legjobb és

MARTON JÓZSEF

Budapest, VII. Károly-körút 9.

318 80-1 Ham, Tea

Franzia Cognac, Pezsgő, Tokaji és Spanyol bor különlegességek.

Arfegyzék ingyen és bérmentve.

bevásárlási

Czerny-féle
KELETI RÓZSATEJ
(Orientalische Rosenmilch)

oly meglepően íde, tiéd,
fiatalos arczbórt
rossz, mely semmi más szer által el nem érhető; ki-
tűni hatan májfolt, szepő, pórcsések, bőrtka
(Mitesser) tulvörö arc a bő minden tisztítalan-
sága ellen, megcsinál a sárga vagy barna arcszint
s egyaránt alkalmas minden testre. Ára 1 frt.
Balasszárazpán hozzá 30 kr.

Czerny-féle
TANNINGENE
a legjobb kipróbált ártalmatlan
HAJFESTŐSZER

haj és szakál, valamint szemöldök-festésre, melyek a
leggyorsabb módon, már egy-egy hennálatnál is
egés biztosan visszanyerik azon kilógatás, fényes,
szők, barna vagy fekete természetű színt, amelylyel
megfestés előtt bírtak s mely sem szappannal való
mosással, sem a gőzfürdőben még nem fakul.
Ára 2 frt 50 kr.)

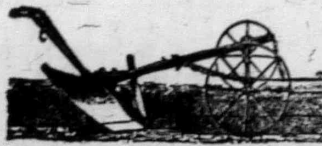
Törvényesen védett, lelkiszerzetesen megvizsgált és
valódi minőségben kapható

ANTON J. CZERNY, Bécs
XVII. Carl Ludwigstrasse 6 (szajt ház), és Wallfisch-
gasse 5.

Netiküldés postai úttal. Prospektus ingyen és
bérmentve. Raktár a nagyobb gyógyszerárakban és
illatzer-üzletekben.

Budapesten **TÖRÖK JÓZSEF** és Egger A. és
gyógyszerésznél.

Főraktár Komáromban: Kirchner M. gyógy-
szerész. Kőröspán: Konrad Ceraj-Cerit gyógy-
szerész, Szent-Elek: Graf Mihály. 81 10-1

Ajánlom az 1896 évi szept. 21-én
Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen
arany-, ezüst- és bronz-éremmel díjazott

egyetemes

aczel ekéimet,

melyek anyag, kivitel s olcsó árunknál fogva az összes eddigi konkurrenciát legyőzni
képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke- és talajmívelő eszközök gyára **BUDAPEST,**
VI. Nagymező utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatlan legjobb vető-
képe a jelenkornak a Melichar-
féle

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és leltetlenül
szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bér-
mentve szolgál

Melichar Ferencz,

cs. és kir. szab. vetőgépgyára
Budapest, VI. Nagymező-u. 68.

Raktár és képviselet:

77 **Unger Ullmann Elek** urnál Nagy-Kanizsán.

Készíték mindennemű egyenruhát és diszruhát

KAUFMANN MÓR férfiszabó.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel
értesíteni, hogy a tavaszi és nyári évadra rak-
táromat legujabb és legfinomabb kül- és belföldi
kelmékkel dusan felszereltem. Jó munka, finom
kelmék, pontos és jutányos kiszolgálás által, azon
helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség min-
den igényeinek megfelelően és bármely nagy-
városi szabóval a versenyt felveszem.

Kérem a n. é. közönséget eddigi szives pártfogásában
továbbá is részesíteni. Teljes tisztelettel

Kaufmann Mór, férfiszabó.

A leggyorsabb pontos kiszolgálás.

kaphatók

Neu és Klein cégnél
Nagy-Kanizsán.

Új Bodega cségekkel
való folytonos elcsérelés
a Continental szö figyelembe
vétele által, elkerülhető.

2056/97.

103 2-1

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Kanizsa r. t. városánál a VI. és VII. kerületben ujonnan szervezett róm. kath. kántori állásra ezennel
pályázat hirdettetik.

Az állással 300 frt évi fizetés és a szokásos stola díj van egybekötve. Köteles lesz a megválasztott kántor állandóan
a VI. VII. kerületben lakni.

Az állással összekötött teendőknél kívül köteles lesz a megválasztott szükség esetén külön óradíj mellet a VI. és
VII. kerületben levő községi-népiszkoláknál mint helyettes segédtanító, esetről esetre működni.

A pályázni kívánók tartoznak rom. katolikus vallásukat, a kántori teendőkre képesítést, valamint segédtanítói
minősítüket okmányokkal igazolni.

A kántori működésből nyilvános próba tartandó.

A kérvények **1. évi április hó 10-ik napjáig** bezárólag Nagy-Kanizsa város tanácstermébe a tanácsi
iktatóba adandók be.

Nagy-Kanizsán, 1897. Február 6.

A városi tanács.

VÉCSEY polgármester.

2484/1897.

102, 1-1

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bírósnak 1897. évi 1769. számú végzésével dr. Rotschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Sommer Ignác csapi lakos telperes részére Budai János kis-récsi lakos alperes ellen 206 frt tőke, ennek 1896. évi szeptember hó 4. nap-jától számítandó 5%, kamatai és eddig összesen 29 frt 85 kr. megállapított költség követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1656 frtra becsült ingóságokra a nagykanizsai kir. járásbírósi 2484/1897. számú végzéssel az árverés elrendelteként, annak fellüfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zalogjogot nyertek volna, a hely-színén, vagyis Kis-Récsén alperes lakásán leendő megtartására határidőül

**1897. évi március hó 31. napján
d. u. 3 órája**

tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt 1 stabil gőzgep, 1 kocsi, 1 szecskavágógép, butorok, varrógép, 1 sertés, 4 malac a egyéb ingóságok, a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél v. gy irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt N.-Kanizsán, 1897. évi március hó 19. napján.

VARGA JÁNOS
kir. bír. végrehajtó.

Ö r ö k ö s
f é n y t
c s a k a

Saturnus
padlómaz ad.

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein, Strém és Klein urak-nál Nagy-Kanizsán.
Hochsinger Testv.
Budapest, VII. Almászi-ter 8.

Kwizda Ferencz János

**Kwizda-féle
üditő-nedv**

Cs. és kir. szabadalm. mosóvíz lovagnak. Egy palack ára 1 frt 50 kr.

**Kwizda-féle
korneuburgi
marha-táppor**

állatgyógyászati étrendi szer lovagnak, szarvas-marháknak és juhoknak Egy nagy doboz ára 70 kr Kis doboz 35 kr.

Kwizda-féle patakemős
a pák merességek és tör-kenységének megállítására. 400 grmmos szelence frt 1.25

Kwizda-féle pata-kitt
mesterséges pata-anyag. Egy rud 80 kr.

Kwizda-féle nyeregzsappan
Egy szelence 1 frt.

Kwizda-féle szab. légnyomású csülök-védő-szalagok gummiból jégpárnával.

A Kwizda-féle szab. ruggyanta szürke, fekete, barna és fehér színben, négyféle nagyságban állítatik elő egy a bal mint a jobb lábra. A szerint, a mint a csülök kerülése az ábrán jelzett a-b magasságban.

- 20-22 cm. alkalmas az 1. nagyság
 - 22-24 " " " 2. "
 - 24-27 " " " 3. "
 - 27-30 " " " 4. "
- Árak: szürke fekete, barna, fehér
- 1. sz. frt 3.... 8 frt 20 kr.
 - 2. sz. frt 3.30 4 frt 50 kr.
 - 3. sz. frt 3.60 3 frt 80 kr.
 - 4. sz. frt 5.- 4 frt 20 kr.

Képes árjegyzék a Kwizda-féle szab. gummivédő-készülékről ingyen és bérmentve.

Naponta postai szétküldés a központi raktár által:

Kerületi gyógyszerár, Korneuburg,
Bécs mellett.

Különlegesség póloka-
balha-, konyharovar-

moly-, és haziallatok
telve ellen.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:

- Fesselhofer József
- Armuth Náthán
- Deutsch és Ehrenfeld
- i. Fischer Ferencz
- Fleischacker József
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- Pauk Jakab
- Rosenfeld Adolf és fia
- Schwarz és Tauher
- Strém és Klein

Bács:

- Fried Lajos
- Herceg József

Bárcstelep:

- Breuer Ferencz
- Fischer A.
- Klein József
- Mautner M. Béla

Neumann Em.
Szabó Sándor

Bernese:

- Kaufmann I. S.
- Csurgó:
- Kreissler Géza
- Schwarz R.

Felső-Szeged:

- Weiler V. és S.

Nagy-Atád:

- Nádasi Alajos
- Zaborszky Károly
- Zabusek Károly

Nagy-Ecsed:

- Dedinszky J. gyógyszer,

Pácz:

- Schleiffer M. G.

Ferlek:

- Kramarits Victor
- Sosterics Pál.

Sárag:

- Bodis Mátyás
- Darnay Kálmán
- Márkus Salamon fia

„ZACHERLIN“ bámulatos hatása!

Fölülmulthatlan biztosság és gyorsasággal pusztít mindennemű kártékony férget és azért a vevők milliói által dicsértetik és kerestetik.

Ismertetői jelei a következők: 1. a lepecsételt üveg, 2. a „ZACHERLIN“ név.

Szerkesztőség:

Fő- és Olasz-főle há.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár. A „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. l.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Pál könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 korona (6 frt — 12 Ft)
Félévre 6 korona (3 frt — 6 Ft)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 Ft)

Hirdetések jutányosra számítatnak.

Nyitltár postáira 10 kr.

Hirdetéseket, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel Pál könyvkereskedésbe intéendő.

Háboru és béke.

Nagy-Kanizsa, március 23.

Az a nagy viszály, mely hetek óta Kréta körül dühög, nem egy ember által gondolkodóba a fölött, vajjon a békebarátok ligája képes lesz-e belátható idők alatt eszméjének érvényt szerezni? Látjuk a görögöknek halált megvető lelkesedését, még mielőtt a gyűlölt török ellen harcba mehettek volna. Látjuk, hogy évek hosszú sora óta Kréta szigetén hogyan néz egymással farkasszemet a két nemzet, mely egymással békén megélve, a szigetet virágzóvá tette volna. Ez persze lehetetlen volt. Az a hirhedt török közigazgatás, mely általában minden reformnak ellensége, az a még hirhedtebb pasa-gazdálkodás, mely addig sarcol, a meddig valami sarcolni való van, — a máris szétfolyzott török birodalom majl. egyik, majd másik részén teremti meg a lázadásokat, melyek évek óta annyi hiába ontott vérbe kerülnek.

Az európai hatalmak öszlőnszerűleg érezték azt a veszélyt, mely Krétából kiindulva okvetlenül európai konflagrációra vezethetett volna, ha Görögország megdölgötlan lépését ellen nem sulyozzák és megálljt nem kiáltanak feléje, mikor komolyan kezdé megkísérteni Kréta annexió-

ját. A görög királynak valóban nem igen irigylésreméltó helyzete van. Népével kell éreznie, ha tőle elszakadni nem akar, s e népben van még lelkesedés, ha hiányzik is valami a kivitelhez szükséges erőből. Kétségtelen, hogyha sikerül a nagy hatalmaknak Görögországot visszavonulásra bírni s Krétában autonómiát létesíteni, melybe az ottani görögök is, a törökök is beleenyogosznak: kérdés, hogy hosszú időre tartós lesz-e ez állapot. A vallási és nemzeti antagonizmus oly nagy a népben, vagy legalább is annak nagy részében, hogy magának a pacifikációnak műve is valami nehéz dolog. A mi Boszniában, bár némileg más viszonyok között sikerült Kállaynak, abból még nem következik, hogy az másnak is Krétában sikerüljön.

Bizonyára fontos tekintetek azok, melyek az európai diplomatiát arra kényszerítik, hogy ezuttal semmi áron se engedje meg Görögországnak Kréta annexióját. Ebbe különben alig egyezne bele Törökország, mely addig, ameddig lehet, még nagy áldozatok árán is ragaszkodik birodalmának épségben maradásához. Az is kérdés még, vajjon megszűnné-e a folytonos harc a szigeten élő két faj között. Es itt van sajnos forrása annak a jelenségnek, hogy a békebarátok eszméjét — sajnos — egye-

löre csak utópiának tarthatjuk; mert a hol faji, vallási ellentétek vannak, különösen oly mértékben mint Krétában, Örményországban stb. ott a nép maga akarja a háborút, még saját romlása árán is; nem mérlegeli az áldozatokat, nem az erkölcsi és anyagi rossz következményeket, hanem megakarja semmisíteni azt, kiben legnagyobb ellenségét és elnyomóját látja. Ilyen időben mikor a népeket a szabadság vágya lelkesíti, igen kevés kiáltása van a higgadt megfontolásnak arra, hogy érvényesüljön. Azt az általános izgalmat, azt a lángoló lelkesedést, mely ilyenkor a népet áthatja, csak a népjellem pszichológiájából lehet megmagyarázni. Görög és török már talán hajja is kapott volna, ha az európai politika magasabb tekintetekből gátat nem vetett volna ennek; de mindkét részről lázasan folynak a csapatösszpontosítások, s ki tudja, elég erős lesz-e az európai koncert a két ellenség emberirtó összetűzésének meggátolására?

Ez talán meg fog történni, s ezuttal talán sikerülni fog az európai konflagráció távollattása. Kétségtelen, hogy már ez is nagy nyereség, habár az ily pacifikáció is sok pénzbe kerül. De látszik, hogy a nagy hatalmak irtóznak a háborútól, mely ily esetben végtelen nyomort hozna nem

A „ZALA” tárcája.

Természetköltők.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Irtá: Baboss László.

(Folytatás.)

Egy százszorszép.

Piros pöttyes kis százszorszép te
Gyökereid im ekém kitépte
Szép kis virág szádnak nagyon
De nem is segíthetek már;
Tört szárad a gyóm hőzt hagyom
Hol gyors enyészeted vár.

Szegény kis ártatlan virágot,
Nem a pacírta, vig barátod
Tiport te (gyorsan szállva rád)
A harmat mosta zöldre
A mint kezdé harány dalát
A hajnali ádószóve.

Mikor kibújtál volt, jagylalva
Fűt rád észak metsző fuvalma,
De a tavasz lágyabb lehén
Hő ringatódat lalted
S az anyaföld hü kobelén
Kinyíla gyöngy e kelyhed.

Szép kertünk pompás növényit
Arnyos nádúrdák s patak vödök;
Kő és göröngy vesz tégedet

Körül a pusztá réten
S a száraz nyárt ékítéd
Elhagyva észrevélen.

Szegény ruhában mint kis árva
Hő kobed a napnak kitérva
Mosolygó ártatlan fejed,
Szerényen emeled föl
S im egy ekevas, ágy helyed
Kijforgald fenékből!

E sors vár sok gyöngy lányra
Födődn magány homályos árnya
Kiket megcsal a szerelem,
A vőkez bizalom felület
Virultak ah és hirtelen
Fosványba, sárba dülték!

A balga dalnok sorsa sem más;
Kit elsodor egy vad vizontás
Vagy balcsillagu tengeren
Eszélytől nem vezetve,
Vihar, habtorlás, szertelen
Mélységbe eltemette.

Ez sorsa a küzdő érénynek
Kit baj, nyomor szenvedni kénytet
Kit elárul rokon barát;
A sors elfordul tőle
Eg nyújtja c-ak védő karát
S szétszveza abba dől le.

S ki szánod e kis százszor szépet:
Vár rád is rajmi gyorsan, véged.
Virágzol most, s kedélykedél;

De várj! — a sors ekéje
Véletlen érhet téged el!
Kijordít — s föld sírje.

Szász Károly.

A százszorszép s a lány sorsa, a költő élete, az erény párhuzamba tétele — s az ember törékeny volta szépen, egyszerűen, s természetesen van visszaadva. A híres költeményben Burns és követői nem a polytheismus hívei, s mint Ovi bitte, hogy tő kö, csak átváltozott ember, mely alakját utolsó érzését adja hozzá, mert a költő parasztköltők tisztá pantheisták, kik azt vélik hogy a föld fa virág, érez, a fának fáj ha megvágják a virágnak ha leszakasztják s az a kis bogár szenved, ha rá tapostak a fészekfiók, hol a madár fiai laknak ha kiszedik, anyai fájdalommal jár.

Ezért rezeg ez neol-hárfa a természet legcsakélyebb érintésére. A skót föld szépségeit ő idézte fel s az angol naturalizmusnak ő megte-remtője. Ő előtte kevés költő ismerte a természet szépségét, kevés szerette szépségeiért. Ő meglátta szellemével a természetet, s visszaadta azzal az ezer változatu képpel, érzellemmel, gondolattal, mit lelkében előidézett. S ez az ő igazi érdeme, Scott, Moore, a tóiskola, sőt maga Byron Shelley az ő vallain emelkedtek fel s ő neki köszönhetik, hogy érzés, gondolat, természet felolvad műveikben. Szabadság szerelemre tanítá a természet e parasztköltőt, de dalai igaz tavaszi virágok amelyet vissza nem ad sem fordítás sem más! Mily szépek azok amelyek a mézei életet tár-

Az irodalmi hitvallás.

Irá: Malácz Margit.

egy nemzetre, a győzelemre úgy, mint a vesztes lélekre. Törökország még igen sokáig veszedelme lesz az európai békének, ha konokul ragaszkodik a log ósdi, elavult intézményeihez, és komolyan nem lép a vallása elveit nem érintő reformok terére.

Bizonyos, hogy e reformok keresztülvitele itt-ott nagy nehézségekbe ütközik, de a miket a porta eddig létesíteni akart, azok még eddigelé mind a papíron maradtak, végrehajtásuk mindig elodáztatott. Pedig volt idő, mikor Törökország utban volt már, hogy birodalma belsejében oly reformokat létesítsen, melyek esetleg újabb szellemi és anyagi erőforrásává is lehetnek volna, de a reformok barátait elrettétek láb alól, s a beteg ember tovább is álmadozott a mulat dicsőségéről.

Hanem ott gyökeres javításra volna szükség, és meglehet, hogy Törökország még talpra állhatna. S nagyon csalatkozik az, a ki Törökországot teljesen erőtlennek hiszi; nem erőtlén az, csak el van hanyagolva s az indolencia sokkal nagyobb, mintsem, hogy új erőre ébredhetne. S az is bizonyos, hogy nagy párt van a törökök kebelében, mely minden újításnak ellensége, s csak a mostani korhadj, s kétségtelenül az előbb utóbb beálló felhomlással fenyegető viszonyok alatt érzi jól magát. Ez a nép, mely egykor olyan győzelmes harcokat vívott, melynek egyik faja a középkorban a tudományt szolgálta, a valóságban tehetetlenül nézi saját feloszlását, anélkül, hogy ereje gyarapításával s felhasználásával életét meghosszabbítani iparkodnék.

A blokádtól megkezdődött; vajjon háborúra vagy békére fog-e vezetni? Reméljük az utóbbit

Eddig nem is gondoltam soha e kifejezésre, míg figyelmemet fel nem hívták rá olyanképpen, hogy abból vádat éreztet ki; vádat, mely mégis hízogó remény. Valamint hízelgő az is minden felforgató embernek egyaránt, ha bírálják s erre büszke is lehet az író, még akkor is, ha a bírálat kemény volna, mert ez azt jelenti, hogy munkáját érdemesnek találták s nem tartották kritikának alulinak.

Nem baj az, ha a bírálónak nézete és irodalmi hitvallása homlokegyenest ellenséges az a szerző felfogásával és mondjuk ismét — mivel ép az van ugyis fölünk hegyén — irodalmi hitvallásával.

De bírálatot írni nehéz, nehezebb talán, mint bírálat alá kerülőt írni, mert a bírálatot szigorubban is meg szokták — bíralni. Aki kritikál, az maga is erős kritika alá kerül, ép úgy, mint mikor a hóhért akasztják. Így járt Gyulay Pál is, ha azánk elsőrangú esztétikai kritikusa, midőn verseit kiadta.

Hát mikor bírálatot bíralnak!

Elkezdve a gimnáziumi önképzőköröknél, fel egész a Tud. Akadémia éléseig, mindenkor kritikusabb szemüvegen át nézik a bírálatokat, mint a megbírálni valókat. Mert a bírálatnak szabályai is vannak s ezek közt első helyen áll a correctság, tárgyilagosság s minden pontra való kiterjeszkedés, melynél fogva nem szabad egyetlen tényt sem kikerülni.

Ahány ház, annyi szokás, ahány ember annyiféle gondolkodás, s hány író: annyiféle irodalmi hitvallás, bár ez utóbbiban tapasztaljuk, hogy többben vannak, kik összetartanak s egy eszme körül csoportosulván, relativ álláspontjukat egyezkednek pozitívú tenni.

Nem csalódtam, midőn azt állítottam, hogy a mai írók legnagyobb része tulságosan na uralista s tántorítatlanul híve a Zola-iskolának. Nagyon kevés azoknak a száma, akik nem a buzán, hanem a buzavirágban kapnak; ezeket aztán elnevezik álmodozóknak, fellengzőknek.

Az igaz, hogy más s nőnek és más a férfiak a gondolkodásmódja. Előbbi szűkebb, és mégis kényelmesebb körben mozog, mint az utóbbi. Igaza van e tekintetben e lap egyik dolgozótársának: „...nem surlódik (már mint a nő) annyira az élet árjában, tehát nem is kopik le annyira zománca.” stb.

A nő jobban megőrizheti idealizmusát s bensőbb lelki világban élhet mint a férfi, de azért még sem lesz álmodozóvá, ha kellő készséggel megismer-

kedhetik az irodalomnak minden változását, mindenféle író munkájával s ha van benne meggyőző képesség és helyes érzék a felfogásra; megismerheti az életnek lény és árnyoldalait megismerhetia saját irodalmi hitvallását.

Mint a „Század végi irodalom” című cikkemben is kifejtetem, én nem itélem el végképen a realiztikus irodalmat, valamint azt sem állítottam, hogy az élet egyáltalán nem kell leírni. Az az élet nem kell csak, mely tele van bűnnel, kapzsisággal, prózaisággal, század végiséggel. Azt szeretném, ha olyanok írának le az életet, amilyenek lenni kellene, vagy a milyennek az „isten kegyelméből való írók” elképzelik.

Hogy nincs állandó, zavartalan boldogság a világon, ebben úgy hiszem, senki sem kételkedik.

„Fájdalom a boldogságnak egyik alkotrésze” — ezt olvastam nemrég Aranytól idézve. De kérdem: melyik, vagy milyen fájdalom? Igen, az, amely szenvedéseiben is édes, felemelő, de nem az, amely melyik lesújt, álmatlanná teszi éjjeinket, vérséres kisíratja szemünket, elveszi gondolkozásunkat s halálra gyötéri lelkünket. Oh ez a fájdalom nem boldogít s hiszem: Arany sem ilyen érteli. De nem csak a fájdalom relativ fogalma és érzése, hanem az abban foglalt többi lelkiállapotok, mint teszem a lemondás, önfelfáradás is némely esetben boldogítók, de csak úgy, ha azok magasabb, neমেbb lelkeket értenek! eszményi szemüvegen látják előzményeiket és következményeiket. — Ilyen lelkek voltak, vannak és lesznek, de ritkák, mint a fehér holló.

Nem a „kor”-ban, az időben van a hiba, hanem az emberekben. Jól mondja Madách: „Az ember tragédiája”-ban: „Nem az idő változik, hanem mi változunk meg.”

Jókai regényei azért kiválóan becsesek — mondja egy író, — mert korhűek. De tudunk kell, hogy Jókai erősen idealizált minden történelmi regényében. Oh! ő nagy idealista! Az ő rendkívüli alakjai soha sem éltek vagy nem éltek úgy, a mint ő leírta őket. Nézzük csak Mayer Fannyt, Szentirmay Rudolf grófot; Timeát az „Arany ember”-ben, vagy Vavé Lajost a „Nértelen vár”-ban, avagy Feriz béget! Nos hát ilyen alakok az életben sem elért századokkal, sem ma, sem a jövőben, nem éltek, nem élhetnek.

Bizony, bizony Jókai idealizált, mert ha nem eszményi alakokat vett volna, korántsem gyönyörködne műveiben így, még ha akármilyen ragyogó stílussal volnának is írva.

Dicsőítsük bármennyire Zolát, kedveljük a férfinaturlisták a szépsőségig, nem fog oly maradandó emlékezetű lenni, mint például Hugó Viktor. Ott

gyazzák, mily gondolatteljések, mint pl.: A százszorszéphez, az egészben, ualy vidám pajkos a What is that at my bowler-dor? az életből kizáratat orgiákba merülve mutatja: a Jolly beggers: tréfa nevetés borzadály jár a Kóbor Tamás történetével „Szivem a feloldón” az ivernessi lány, meglettik hogy csüggett hazáján, otthonán, nemzeti hagyományain, s vidéke népén a szerelem tör ki: It was upon a hammas night”-ból, a Highland Mari, Will you go to the Indies my Mari: a szerelem végtelenségét jelentik, a férfiaság diadala „Isthère for honest poverty” demokratikus hangu költeményében van megtestesítve, az otthon báját a Szombateste, a szabadság bajnokát: Caledonia a Dunfriesi önkénytesekben mutatva fel Burns.

Ezek mutatják, hogy tiszta levegő, egészséges pezsgő élet, a zöld mezőkről jövő friss lehellet, s édes virágillat az ami átjárja költészetét s ha megismerkedünk vele ő nemcsak mint költő mint szerelem, természet, és szabadság költő, de mint férfi, mint gyöngéd szelid fiú, s jó hazafi megérdemli becsülésünket.

Burns a parasztköltő, a természetköltő egy aereg követte; s ilyenek Joanna Baillie, Scott burátnője, James Hogg a juhász Tanahill Róbert a lakács (1774—1810) Cunningham Allan, a kömives Motherwell Vilmos. Hogg Jakab különösen kiemelendő ezek közül ki pásztornak születve csak Etrik juhász név alatt ismertetés, aki juhait őrizve készítette az Etrik virágos partján szebbnél-szebb daltait. „A nap vándorai, a Királyind őre” mesterművei Hozzanak, Ezek a költők természetköltészetükkel megmérhetlen hatást gyakorolnak nem csak a költészetben, de az irodalom minden fajtában, nemcsak hazájukban, de Angliában is. A visszatérés a természethez általános lett. Franciaország—Németország a romanti-

cizmus által, mint egy diadallal hirdeti annak, új evangéliumát. A népies s nemzeti talajra áll: Scott; hűség egyszerűség természetességét: Cowper Goldsmith; a német romanticusok Heine és Lenau s ezidőtől fogva a természetköltészet hatalmas árámmal foglalta el az őt megillető helyet. Burns félrehajtotta a galagonya bokrot, nem rezzengette el a dalos madárkát sajnálta az ekejével kifordított százszorszépet mert kebelében pantheista volt aki azt hiszi, hogy az egész természetét, annak minden lényeit üneményeit egy isteni szikra hatja át, mely ragyogva a tó mélyéből, le a csillagok fényéből mert ő a szikla és hab csak ugyanazon egy szellem különböző megnyilatkozásai.

Kimondta Burns előtt, s ki érezte, hogy ember alatt növény között nincs különbség? Hogy az egér számol, gyűjt szenved tan lap is — élnie kell!

Amde e népies, természetes irány se volt képes a tiszta derült eget varázsolni a földre, „a valódiság költő”-nél is megkondul a komor hang, s azok is kikkol azt hínnők, hogy egyszerűségben boldogan élnek a természet kebelén, midőn elmondják előttünk a falusi élet kis és nagy-bajait, a pásztorok sorsát, a munka gyümölcsét s és a mi a munkában kifáradt emberre vár akkorában ezek e ég komor képek az emberi életből. A tóiskola amely szintén az illemköltészet kizorításán fáradozott sem volt képes kizorítani a borus képeket a természetköltészetből s e vonás meg is marad s fel is ül fejt mindenütt. A természetet így például a német romanticusok csak borongós, ködös, alakjában szeretik, s tavait nádasait, vidékeit, érzést gondolatot megvetve, legiesze szellemekkel lép állít meg, a francia, a természetbe szintén beviszi boldogtalanságát, s a szürke homály, sóvárgás jobb jövő iránt. Rons-

seut zuhatagok sziklatetők s vad zordon jelenetek vonzák, de ki fejlődik lassankint derültebbé válva, míg Schiller teljesen humanussá, Göthe derültte teszi. A subjectiv természet felfogás is kifejezését nyer a természet szeretetében, mely szerint a természetnek lelke van, mely szerint az emberi lélek csak egy része, vagy amelylyel az emberi lélek igen rokoni, s így e nélkülözve, az ember azt képzeli, hogy éri a természet nyelvét, s azt véli, hogy jelensegében, benső élete világának massát visszényét látja. A tóiskola is érezte ezt, de részvétlen megértett a módszer, hogy elmékedés szülte.

A tóiskola, a parasztköltők által felfedezett természetet, mint alkalmas talajt a művelésre fogta pártfogásu alá. A lakeisták elve szintén az, hogy a romlottság ellenszere, a fásult városi élet gyógyszer a természet, ennek szépsége szemben a társadalmi elpuhultsággal, üdesége, egyszerűsége tünetik csak fel a műveltség alatt lappangó lázokat, sebetket, betegségeket, azt a kört, melyet a művelt társadalom, a városi élet magában rejtegetett. A lakeisták avégből elhagyják a városokat, kimennek a Comerlandi Westmorelandi tavak mellé, s költeményeik tárgyat ezek szépségeiből, üdességéből meritik; a paraszt leány, a földmives élete, a mezei udvar és tanya az iparos műhelye, s a napszámos gunyhója, pásztorok, új nyelvre, új leplezetlen bajokra tanítsák a lakeisták költészetét; s a mindennapi közönséges élet jellemzéseiben mutatják meg nekik az élet költői mozzanatait, sőt ők már a mindenségben a világszemléle, az élető isteni lelket nézik, mely áthatja és megszellemesíti az összes nagytermészetet, a nagytermészetet a kagylóhoz hasonlítva, mely örökösen zug és beszél titkos regeket annak a ki fölében tartja, elhagyott anyjáról s tengerről s lakóiról, a h trefek hangjain. A szubgó

van a két Dumas! Annylt összeirtak életükben, hogy majdnem minden hétre jut egy egy kötet, de marahandobban a nagyobb becú emlékét csak nemesebb és tisztultabb lelkü alakjaik nyernek. A trivial „La dame aux perles”-t nem igen fogják emlegetni, valamint Clémenceau Izája sem lesz mintaképül felvéve az ősi erényekben nevelt nők előtt, mert meg ingadozásában, elbukásának lefedezésében is oly hétköznapi képet nyújt. Nem úgy, mint Gauthier Margit, kinek tragicuma igazán meg-rázó, eszményi. Éppéből látjuk, hogy Gauthier Margit sem az életből lemásolt asszony, hanem erősebb és mondjuk nemesebb indulatokkal felruházott, költött alak volt.

Az igaz, hogy közönséges emberek vége tragikus nem lehet. Nagy és nemes lélek küzdelme, fájdalom csak a meghaló. Nézzük Bánk-bánt, a midőn így kiált fel: „Nincs a teremtesben vesztes, csak én, nincs árva má’, csak az én gyermekem!”

Továbbá ott és akkor, midőn már mindent elveszt, szívet szaggató a felajdulása: „Isten mi végre alkotól?”

Nos, ha ezt Krisztyán Todor, vagy a renegát Szelim mondaná: kinevetnék.

Bocsánat, hogy így összekeverem Katona Józsefet és Jókait, de hamarjában nem tudtam más hasonlival élni.

Mások az emberek, mások a jellemek mindig. A valót, az életet, — e helyen is ismétlem — bizony nem érnemes leírni úgy, a mint van. Igen, elismerem, hogy az élet az, amit érde- mes feldolgozni, de nem a maga selejtségében leírni, hanem úgy leírni, amint például Jókai, Baksa Sándor, Gyarmathy Zsigáné, Benedek Elek teszik, lefestik s a miben megnyilatkozik az ő irodalmi hitvallásuk, anélkül, hogy azt szóval hirdetnék, melyben én is szívvel, lélekkel osztozom.

Róm. katolikusok nagy-gyűlése.

Nagy-Kanizsa város legszebb helyén, a Deák-tér keleti oldalán áll a rom. katolikus felső-temploma.

Elhagyottan, gazdátlanul.

Csak az isteni irgalom tartja. Az emberek miatt régen összedülhetett volna.

Tetőzete hullott, hámlott. Régi vakolatát új, fekete, piszkos kéreggel vonták be az idő; mintha az emberi gondatlanságot akarta volna kigunyolni.

Ezelőtt tizenhét esztendővel egy hatal-

vízés, az előre rohanó szenvedély; a mely sötét erdő, a mely és titkos szerelemről beszélnek Wordsworthnak. Wordsworth természetessége azonban moralizáló, filozofáló, költészet, amely tele volt elmélkedésekkel, csak örekek a természetességre, költészség nélkül önekelve közlárnyakat; de a örekek nagy kezdetnek kiindulási pontja, miért is megérdemli hogy bővebben foglalkozunk vele.

Wordsworth William Cumberlandban született 1770. ápril 7-én Cockermauth faluban. Bevégzve iskoláit Cambridge-ben barátjával Colevidge-gel 1798-ban utra indul, meglátogatja Német országot s magába szívja költészetét s filozofi irányát. Majd Grasmereben telepszik le s költészetnek él. Első művei nem találtak letészésre „An evening Walk”. „Descriptiv és Sketches, „Syrreall ballads” sőt a „The Eursion” c. nagyobb műve sem. De annál inkább költői elbeszélései — „A rylstoni fehér őz” Bell Péter s a „The waggoner” Wordsworth a tóiskola feje, amelytől Coleridge, Southes és Wilson képeztek; a cél a termés és népies volt, de a célzatosság, amelyre tört, fosztolta meg éppen költeményeit töltök valamint hév és erőtlő, mely minden lyrail munka első kelleke. Leghíresebb köll-ménye a „Hetem vagyunk.” — Wordsworth mindenek dacára nagy tehetség s a romantikus — naturalistikus irány megteremtője, aki dacára Byron ellenszenvének, dacára formabáni gyöngeségének Angolország költészetének díszé marad mindörökké. Már a megosztás, melylyel a költészet talajába utat nyitni törekedtek mutatja nagy tehetségüket, Wordsworth filozofálva, Cole-ridge a képelem erejével, Southey pedig a kalot mondák s történet száryain repült át a költészet birodalmán.

(Folytatás következik.)

mas földrengés is megrázta, falát meg is repszettette. Még se omlott össze.

A hatalmas Isten ujmutatása volt az. Mintha csak azt mondta volna: „Nem szabad elpusztulni az én háznaknak. Állania kell pusztán is, elhagyottan is, félig rommá váltn is; hogy bizonyoságot tegyen mindeknek a ti közönységtekről.”

És áll is.

Nem süllyedt el az istenörizte szent-épület még szűgyényében sem, mikor körülbelül tíz esztendő előtt, *Hornig Károly*, báró, megyés püspök, bérrna utja alkalmával csupán főbejárata körületek meszelték be egész a kórus ablakáig. Ezt az istengunyoló, szemérmetlen kendőzést is kiállotta.

Áll ma is, Istent hirdető elpusztulhatatlanságával és éfész emberi szivekhez kiáltó elhagyottságával.

Az imádságnak eme szomorú hajlékára siralmasan tekintenek nemcsak a rom. katolikus hívők, hanem minden más vallású polgára e városnak, a kik elgondolják, hogy minő főséges alkotás szentegyházat lehetné és kellene oda emelni Istennek a hívők lelki szükségére és a város díszére.

Sokáig töprengtek is a jólekek, hogy miként lehetne egyszer már kimondani erre a teremtő *„legyen”* szót.

Végre aztán a katolikus hívek lelkes tábora kimondta.

Már tél folytán volt egy nagyobb értekezlet, mely a maga kebeléből küldött ki egy bizottságot *Mikoss Géza* kir. táblai bírós és *dr. Pachinger Alajos*, főgymnáziumi igazgató elnöklete mellett, hogy vitassa meg és készítsen javaslatot arra nézve mit lehetne tenni azzal a szegény, gazdátlan, elhagyott templommal, a Senki templomával, amely tehát *mindenki*.

Azt mondják, hogy a *Mindenki* a világon a legrosszabb gazda.

Ezt akarják most a nagykanizsai róm. katolikus hívek megcáfolni.

Azt mondják: ha ez a templom senkié sem, hanem mindenkié: jöjjön hát mindenki segítségére! Legyen egyszer már beszűletes, lelkes, áldozatkész gazda a *Mindenki* is!

A tél folytán kiküldött bizottság a rom. katolikus híveket március 21-ére egybehívta a városház nagytermébe n. gy. gyűlésre, ahol azután a hívek egyhangú lelkesedéssel mondták ki a teremtő ígét, hogy *„legyen”*.

Legyen az elhagyott templom helyén olyan szentegyház, mely a nagykanizsai r. katolikus hívek számáryának megfelelően; és legyen olyan, amelyre tekintve, mindenki meglássa, hogy azt Isten dicsőségére emelték!

Most már azután *mindenki*l. tőgg, hogy a kimondott ige megtestesűljön.

E végre pedig az szükséges, hogy a teremtő ige *mindenkiben* lakozzék. Hogy *mindenkinek* lelkébe, szűvibe gyökerezéék és ott a lelkes áldozatkésztség szent fájává izmosodjék. Hogy mindenki siessen egy-egy téglával járulni Isten házához. Hogy mindenkinek szűvét áldozatokra hevítse a gondolat, hogy az a szentegyház nem lesz senkié, hanem a Mindenki Istené. Azé a hatalmas Szellemé, ki szent ihletésével kiengeszteli a nyomortól lázadó lelket és a nyomor felé fordítja a bőségben, biborban élők tekintetét. Aki főlélem és megvizsgálta; emlékeztet és könyörölre tanít.

De miért írunk mi ide olyan igazságokat, mik már át-meg áthatották mindenki lelkét.

Miért mondjuk el, amit már mindenki igen jól tud, hogy az emberi társadalom-

nak szent kötelessége a Mindenki Istenének hajlékokat emelni, hol a bibort a darróccal, a jölétet a nyomorral egy tudat: a testvériség tudata fűzi össze, az egyiket főlélemve, a másikat alázatosságra intve.

A nagykanizsai rom. katolikus hívek a testvériség tudatától áthatottan fordulnak majdan a nagy-társadalomhoz, a hatalmas *Mindenki*hez, hogy áldozatkészégével segítsen Nagy-Kanizsán méltó hajlékot emelni a *Mindenki* közös Atyjának, a mindenkit kivétel nélkül testvérré avató közös Isten-ségnek.

Ebben a szellemben mondta ki a nagykanizsai róm. katolikusok nagy-gyűlése marc. 21-én a hatalmas *„legyen”* szót. Es ez a szellem lesz — erősen hisszük — biztosítéka annak, hogy az ige meg is fog testesűlni.

A nagygyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőkben számol be:

Marc. 21-én délután 3 órára voltak egybehívva a rom. katolikus hívek nagygyűlésre, hogy a nagykanizsai felső-templom újraépítése tárgyában véglegesen határozzanak.

A városház nagytermét teljesen megtöltötte az egybegyűlt közönség és kisebb-nagyobb csoportokban beszélgetve, már előre megegyeztek abban, hogy a felső templom megépítése most már elodázhatalan szükség; azt halogatni már nem lehet.

Három óra után *Mikoss Géza*, kir. táblai bírós, *dr. Pachinger Alajos* főgymnáziumi igazgató, mint elnökök és *Varga Lajos* ügyvéd, mint alelnök, elfogalták az emelvényen éléseiket.

Mikoss Géza elnök lelkes beszéddel nyitotta meg a nagygyűlést, röviden ismertette a mozgalom keletkezését és felolvasta a működésben volt bizottság éléséről főlvetet je gyűzőkönyvet, s melyben szűvegezve volt röviden a bizottság javaslatja is.

A bizottság javaslatja az, hogy: mondja ki a nagygyűlés, hogy a nagykanizsai felső templom újra építtessék s az erre szükséges pénz társadalmi uton szerzettessék be; hogy részint küldöttségel, részint kérvényileg keresztessenek meg mindama tényezőket, kiktől segély remélhető; hogy keresztessék meg a nagykanizsai keresztény jótékony négyesület a végböl, hogy lelkes tagjai által a város területén gyűjtést eszközöljön; s végre, hogy az összes intézkedések megtételével bizassék meg a végrehajtó bizottság.

A nagygyűlés ezt a javaslatot egyhangulag elfogadta; és jóváhagyta a bizottságnak azt az intézkedését is, hogy pénztárosul: *Eperjessy Gábor*, ellenőrl: *dr. Tuboly Gyulá*, jegyzőül pedig: *Halis István*, *dr. Kiss Ernő* és *Szalay Sándort* választotta meg.

Deák Péter, városi rendőrőrkapitány, *Tuboly Viktor* ügyvéd, *Varga Lajos* alelnök, *dr. Szűts Miklós* szóialtak fől és tettek néhány indítványt, mik azonban már jórészt az intézkedések megtételére főlhatalmazott végrehajtó-bizottság hatáskörébe tartozó dolgok.

Dr. Szűts Miklós kiválóan a széleskörű nyilvánosságot hangulyzva, azt indítványozta, hogy a sajtó jelenvolt képviselőit az ügy lelkes támogatására kéressenek fel.

(Ez eddig is megtörtént és meg fog történni ezentul is. Biztosan hisszük, hogy a minden nemes és szent ügy lelkes barátja, mikor e valóban szép mozgalom támogatásáról lesz azó, az odaadóan küzdökkel egy vonalban fogja találni a nagykanizsai sajtót is.)

Mikoss Géza elnök annak adott kifejezést, hogy a nők lelkes támogatásától vár és remél nagyon sokat. *Dr. Pachinger Alajos* kiválóan kitarásra buzdította a híveket, hogy a lelkesedés, melylyel az ügyet magukévá tették, ne csupán gyorsan ellobban szalmaláng legyen.

Mikoss Géza záró beszéde után a nagygyűlés lelkes hangulattal ért véget fél-ótkor.

A további teendők most már a végrehajtó bizottságra várnak, mely azután egy éven belül újból egy nagygyűlést hív egybe s ott működése eredményéről be fog számolni.

A nagykanizsai izr. hitközség közgyűlése.

Folyó hó 21 en délután tartotta a nagykanizsai izr. hitközség évi rendes közgyűlést gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, hitközségi elnök elnöke alatt, a hitközségi tagok élénk részvétele mellett.

Az elnök a gyűlést megnyitva, rövid szavakban üdvözölte a megjelenteket és átadta a szót Barta Lajos hitközségi titkárnak, ki felolvasta az előjárás jegyzőkönyvét. Ezen nagyszabású, formailag és tartalmilag egyaránt igen szép munka, igazán dicséretére válik Barta Lajos titkárnak Zamatos magyar nyelvzetelt, gondos csoportosításban felsoroltatik ebben minden, mit a hitközség az isteni tisztelet gondozására, iskolái- illetve a tanügyi érdekében és a jótékonyág terén tett. Hűen beszámol a hitközség pénzügyi viszonyairól és anyagi helyzetéről és a lefolyt év nevezetesen mozzanatairól; lelkes szavakban szól a millenniumi évről és ennek megünnepléséről. Fájdalommal emlékezik meg dr. Schreyer Lajos, előjárásági tag, az iskolai szakosztály nagyerdemű elnöke elhunytáról és sajnálattal jelenti, hogy az előjárásági iskolai részére állami segélyt nem eszközölhetett ki, sőt a hitközség a miniszter azon elől kijelentésével alál szemben, hogy a hitközség által fenntartott tanintézeteknek általában nem adhat állami segélyt.

A lefolyt évben a hitközség a leányiskola 5. és 6. ik osztályát beszűntette, minthogy ezeket feleslegesnek tette azon körülmény, hogy a leánytanulók a 4-ik elemi osztályból majdnem mindnyájan a polgári iskolába léptek át.

A hitközség iskoláit látogatják:

az elemi fü iskolát;	68 fizető, 37 fél díjas, 78 tandíjmentes, összes 182;
az elemi leányiskolát;	45 fizető, 12 fél díjas, 74 tandíjmentes, összes 131;
a polgári iskolát;	43 fizető, 26 fél díjas, 53 tandíjmentes, összes 127;
a kereskedelmi iskolát;	81 fizető, 17 fél díjas, 23 tandíjmentes összes 121
242 " 91 " 228 " 561	

Ezen kívül hitoktatásban részesült más intézetek 351 tanulója.

A jótékonyági részről hálával és kegyelettel emlékezik meg az előjárásági Hirsch Mór báró elhunytáról, kinek dicső emlékére 1000 koronás alapítványt tett. — A hitközség a lefolyt évben a jótékonyági szakosztály és egyéb intézményei révén 9864 frt 99 krt fordított jótékony célokra, azonkívül 350 tanulóknak 8436 frt tandíjat engedett el.

A nagykanizsai izr. anyakönyvi kerületben a lefolyt évben 22 házasság kötöttet; a születések száma 85, a halálozásoké 79 volt.

Az év végével a hitközségnek 488 helybeli és 87 vidéki összesen 578 ndóízőtő tagja volt, kiknek kivétel adója 1896. évre frt 11851 volt; a folyó évre 12000 frt irányozta elő. A lefolyt évben a hitközség 1 rendes közgyűlést, 15 előjárásági ülést tartott; — azonkívül az egyes szakosztályok a szükséghez mérten üléseztek.

A nagy tetszéssel fogadott jelentés végén a hitközségi előjárásági, melynek három évi mandátuma a mai nappal lejárt, meleg szavakban mondott köszönetet a hitközségi tagoknak az eddigi bizalomért és támogatásért és a mandátumot visszahelyezte a közgyűlés kezébe.

Az 1896. évi zárszámadatokat és a számvizsgáló bizottság jelentését a közgyűlés tudomásul vette és az előjáráságiak a felmentvényt megadta. — A hitközség múlt évi kiadásai 47748 frt 40 krra rugtak és ebből az iskolák gondozása 23578 frt 39 krt vett igénybe.

A tárgyalásra került és elfogadott 1897. évi költségvetés szerint 49849 frt 89 lesz a hitközség ez évi kiadása. A hitközségnél tett alapítványok összege frt 182227.81, azonkívül frt 57273.70 összegű egyéb alapok és letétek vannak a hitközség kezelése alatt.

A közgyűlés tárgysorozatának 4. pontja: „az előjárásági előterjesztése a templom megnagyobbitására nézve, élénk vitára adott alkalmat. Végül határozattal kimondta, hogy egyelőre csak a leközöségesebb építkezések fognak fogantatni és mozgalom indíttatik egy templom-alap létesítésére, melyből esetleg egy a modern kor-nak megfelelő templom fog kikérülni.

Indítványok nem tételek. Elnök az ülést fel-függesztette. Másnap Löwinger Ignác elnökölte

alatt megejtetett az új választás, melynek eredménye a következő: beadott összesen 196 érvényes szavazat. Elnök: gelsei Gutmann Vilmos; előjárásági tagok: Bachrach Gyula, Bettlheim Samu W., Blau Lajos, dr. Blau Simon, Eben-spangier Leo, Eben-spangier Lipót, Fiechl Pál, Grünhut Fülöp, Grünhut Henrik, Halphen Mór, Hirschel Ede, Klein Illás, Ledofsky Armin Löwinger Ignác, Löwy Adolf, Maschanzker Mór, Milhofer Odón, Rupoch Gyula, Rothschild Albert, Rothschild Jakab dr., Rothschild Samu dr., Rosenberg Rikhard (uj) Sommer Sándor, Schwarz Adolf dr. (uj), Stern I Mór, Szommer Nithán (uj), dr. Szukits Nándor, Vidor Samu, Weiser József és Weiss Tivadár; összesen 30. — A megválasztottak után leghőbb szavazatot nyertek: Engländer Ottó, Strém Vilmos, Fia-her Ignác. — Számvizsgáló bizottsági tagok lettek: Blan-kenberg Vilmos, Fischer Sándor, Goldschmidt Dávid, Löwy Arnold és Scherz Richard, ki utóbbi azonban lekötözötvén helyette Strém Tivadár jutott a bizottságba.

A választás eredménye a csütörtökön d. e. 11 órakor tartandó folytatódólagos közgyűlésen fog ki-hirdettnéni.

Méhéször Nagy-Kanizsán.

A folytonosan fokozódó emberi igények, a lét-fenntartás növekedő nehézségei, küzdelmei egyre jobban sarkalják az embereket, hogy azokat a kincseket, melyek a mindenségőrő a természet nagy birodalmában tit is, ott is elhelyezett, minden módon kiaknázzák, értékesítsék.

Milliókra menő holt tőke hever azokban az apró kis virágokban is, mikkel a természet a mezőket, réteket, erdőket felruházta; csak munkás erő kell hozzá, hogy a virágok kincsei onnan kijus-sanak és az emberiség jólétének, boldogulásának emelésére legyenek felhasználhatók.

A mindenségőről gondoskodó anya-termeszet ezt a munkás-erőt is megadta az apró kis méhikék-ben. Csak emberi akarat, szorgalom és élelmesség kell hozzá, hogy ezek a társaságban élő és munkálkodó kis rovarok hűséges, becsületés, keves-igényű munkásokká legyenek az igények kielégi-tésében, a létfenntartás küzdelmeiben.

Örömmel üdvözölhetünk minden olyan mozgal-mat és törekvést, mely azt tűzte ki céljául, hogy a nagy-termeszet kincseinek kiaknázása, okos felhasználása által első sorban az egyéni, másod-sorban a közvagyonosodás kérdésének megoldá-sához jelentékenyen erővel járul.

Ilyen mozgalomnak tekiüthető a nagykanizsai Méhéször megalakulása is.

Azok a derék, lelkes férfiak, kik ennek a moz-galomnak megindítói vagy támogatói, harcosai voltak, mellők mindyájunk őszinte elismerésére, mert a méhészert iránt érdeklődők tömörítésével alapját vetették meg városunkban és vidékén a méhészert okoszerü kezelésének és e fontos nem-zetgazdasági ág állandó meghonosításának.

Csakis így, ezzel a tömörüléssel érhető el az a cél, amit kormányunk a vándortanárok intézmé-nyével eddig elérni nem tudott, hogy a méh-tenyész-tés a fejlődésnek ama fokára emelkedjék, hol már határozottan számottevő tényezője lehet a nem-zeti vagyonosodásnak.

Nagy-Kanizsán márc. 20-án megalakult a Mé-héször s legközelebb akciába lép.

Ugy halljuk, hogy a város laiskolájában (a rom. kath. temető mellett) akar a kör helyét kérni egy minta-méhes fölállításkor. Semmi két-ségünk sincs az iránt, hogy városi hatóságunk sa képviselőtestület teljes készséggel fogja támogatni a Méhéször és a helyiség megnyerésére nézve semmiféle akadály sem fog fennforogni.

Örömmel üdvözöljük a megalakult Méhéször és melegen öbajtjuk, hogy nemes törekvését a társadalom minden rétege jól felfogja, mentül tömegesebben tömörüljenek a közérdek szem-pontjából is nagyfontosságú céljának megvaló-sításához.

A Méhéször alakuló üléséről a következőket írja tudósítónk:

Március 20 an a városah nagytermében alakuló gyűlésre gyűltek egybe a méhészert iránt érdek-lődő meghívottak.

Az ülésre megjelent Wieder József is, az Erdélyrészi Méhészegyesület főtitkára, Kolozsvárról.

Az alakuló gyűlést Roth Miksa posta és táviró tiszt nyitotta meg és a Kolozsvárról meg-jelent egyesületi főtitkár üdvözölve, indítványozta,

hogy az alakuló ülés vezetésére korelnököt vá-lasztanak.

Korelnökül Vucskics Jánost kérték föl. Wieder József szólaht föl ezután és melegen üdvözölte az alakuló Méhéször, mint az Erdély-részi Méhé z-egyesület főkkörét. Azt indítvá-nyozta, hogy olvastassék föl a Méhész egyesület alapszabályainak az a része, mely a fiók-körökre vonatkozik.

Roth Miksa az ide vonatkozó szakaszokat fel-olvasván, az alakuló kör azokat magára nézve kötelező erejűeknek fogadta el. Nyomban meg-történt a tisztikar és választmány tagjainak meg-választása is. A választás eredménye ez: elnök: Pálffy Alajos, titkár: Bartos Géza, igazgató: Hikády István, pénztáros: Roth Miksa, választ-mányi tagok: Tripammer Gyula, Hodics István, Csányi János, Faics Lajos, Kovács József, Augustz Konrad, Brandlhofer Antal, Varga Lajos, Tóth János, Weissberger Károly, Seregy Dézse. Bartos Géza titkár felolvasta az ungyeyei Csapi község Méhészöre elnökétől érkezett távirat-ot, melyben az „ujon alakuló testvérkör lel-kesen üdvözölte.

Wieder József a most már megalakult fiók-kört ismételtlen üdvözölte és fontos működésére áldást, sikert kívánt.

Knortzer György pedig a megalakult kör ne-vében Wieder József egyesületi főtitkárnak meg-köszönte időt és fáradságot nem kímélő ál-dozatkészséget, indítványozta, hogy nemes buz-gólkodásáért neki a Kör jegyzőkönyvéig is le-jezje ki köszönetét.

A kör tagjai ezt általános, lelkes helyesléssel elfogadták.

A városahából.

Nagy-Kanizsa rendezett tanácsú város képi-selőtestülete f. évi március hó 25-án délután 3 órakor a városah nagytermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. A közvágóhid építési munkálatainak bizosi-tát a tárgyában megtartott nyilvános árlejtés lya-tán elért eredmény bejelentése.
2. Föld és lakbérleti szerződések bemutatása.
3. Az utrendőri törvényekre vonatkozó városi szabályrendelet elkészítése tárgyában a jogügyi bizottság javaslata.
4. A cserői hegyközség kérelme, a hevyhát-nál elvonuló városi erdőből egy 6 meteres nyila-dék kihasználása tárgyában.
5. Dömölki László v. földbérletnek, bérlet meg-szüntetése, esetleg beérlegedés iránti kérvénye.
6. Blau Mór 3000 frtos alapítványa tárgyában a hiteles végrendelet bemutatása.
7. Hock János volt rom. kath. kántor állásából történt elbocsátatásának a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium 106494/96 sz. a. határozata alapján elöterjesztése.

Tollfuttában.

Istenem, talán csak álom volt!

Szinte azt hiszem most is, hogy csak valami édes káprázat játszott velem.

Hát csakugyan megalakult az ujságírók aszta-lársasága?...!

Hiszem még alig egy hete kezembé hajtott fővel számítgattam, alkudtam azzal az uralkodó Szellemmel, (melynek láthatatlan láncait hordjuk mindnyáján) hogy találunk-e ebben a különös vegyületű városban csak egy kis gömbölyű asztaira való rokon lelket is.

Elkezdtem alkudni én is, mint Abraham a jó Istennel, csak hogy megfordított számarányban. Abraham tudniillik lefelé alkudott az igazakra én pedig fölfelé.

A derék patriarcha hiszen végeste, én pedig tizen kezdtem.

Most látfam csak, hogy milyen nehéz dolog az, mikor az ember fölfelé alkuszik; ha mind-járt olyan bőkezűen számlálja is az igazakat, mint Abraham apánk.

A társadalmi dolgok fölötti ítélkező hatalmas Szellem ott lebegett fejem fölött.

A tiz-név már ott fekvűt előtűnk a papi-roson.

A Szellemre emeltem tekintetemet.

— Adsz e még?

— Kér!

Leírtam egy nevet.

Valami gonosz, kísérteties, sutlogó habota suhogott át a szobán.

A Szellem kacagott...

Ablakom alatt két kis rab-gerle bug elegiát a szabadságról.

Ahogy tündöve, réveteg szemekkel nézek ablakomon át a kéklő messzeségbe, egyszerre felzokog a turbékoló hang mintha csak néma gondolataimra felelne:

— Nagy ur! Nagy ur!

— Igazad lehet kis madaram. Nagy ur!

Megint leírok egy nevet.

Most meg a másik gerle (mivel nevető gerle) elkezd nevetni.

Ejnye gonosz jószágjai. Még ti is belebeszéltek, mikor nemes Nagy-Kanizsa városának Szellemével rokon-lelkekre alkuszom.

Csüggedelentül tovább számlálom az igazakat és számadást vetek a körülményekkel.

Vajjon ez a mienk lesz-e? Tud-e velünk érezni? Es ha tud: érezhet-e? Járom a magasság és mélység örvényeit, tátongó ürjeit. Kinél lehet azokat áthidalni azzal a kis jószággal, a mit úgy hívnak, hogy: toll?

Nagyobb fáradsággal, mint egykor Ábrahám, s mégis kisebb dimenziókban elérem a tizenötös számot.

Itt azután megresztálok...

A kis fehér ivicske a nevekkel szétrepült...

És megjelenünk... heten.

A gelsei ördögök is csak ennyien voltak, de azért megverték a törököt. Miért ne szállhatnánk mi heten szembe azokkal az apró ördögökkel, akik a mi közszellemünk serlegébe mérget szoktak keverni?

Olekleltünk. Frigyre léptünk... heten is.

Tehát az a kacagó szellem, mely fejem fölött lebegett, még a tizből is kibuzott volna hármat? Nem.

Azok is megmaradtak.

Csatlakoztak a mi miniatűr újságírókőztársaságunkhoz... utólagosan.

Mégis tiz rokon-félel!

Ott az asztal körül mind egyenlők, mind testvérek.

Egy ülhet elül, de utolsó egy sem lehet, mert elsőnek tekintjük valamennyit. Mi még a „primus inter pares“ elvét sem fogadjuk el.

Nincs írott szerződésünk se, csupán csak az, amit a szeretet ír mindnyájunk szívébe: a kölcsönös ragaszkodás.

Nem ünnepelünk; de azért lesz minden héten egy nagy ünnepnapunk: mikor egybegyűlve, közös szerződésünket, a ragaszkodást, egy-egy őszinte kézszerítással újra meg újra megpecsételjük.....

Istenem, hát nem álomszerű-e ez az őnzetlen szövetkezés, ebben a provizios világban?!

H I R E K.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vidor Salamon nagykanizsai izr. felső kereskedelmi iskolai rendes tanárt a pécsi állami főreáliskolához rendes tanárrá nevezte ki. Vidor a helybeli felső kereskedelmi iskola tanári karának egyik legjelesebb tagja, kinek távozása érzékeny veszteség lesz ezen tanintézetre nézve.

— **Eljegyzés.** Füst Sándor, Nagy-Kanizsán, valamint a vidéken igen előnyösen ismert megyei állatorvos folyó hó 21-én eljegyezte Kohn Mór csakberényi (Fehér m.) kereskedő leányát: Regina kisasszonyt.

— **Halálözás.** Guth Arnold urat, a Bettlheim és Guth nagykanizsai vaskereskedő cég tagját súlyos betegség érte. Édes atyja: Guth Rudolf ur folyó hó 19-én 68 éves korában elhunyt Zala-

Egerszegen. A köztisztelőben állott férfi temetése vasárnap délután ugyancsak Zala-Egerszegen, impozáns részvét mellett ment végbe.

— **Salvini Nagy-Kanizsán.** Nagy plakátok és a rendes színpadok uton-utfélen hirdetik, hogy „Salvini jön.“ Salvini Gusztáv a modern színpad ez idő szerinti legnagyobb mestere, ki fiatalsága dacára már elérte a művészet zenitjét. Igazolja ezt azon felkészedés, mely Salvinit körútjában kíséri és azon elragadtatás, melylyel az egész európai sajtó róla szól. Salvini saját társulatával jön és április hó 3-án *Hamlet*, tel kezdí meg az itteni vendégszereplést, mely olyan rendkívüli műélvezetet fog nyújtani, minőben nemcsak a vidékiek, hanem a fővárosiak is, csak vajmi ritkán részesülnek. — A vendéglőadásokra jegyek már máától kezdve válthatók a következő áron: Páholly 4 személyre 10 frt; ülőhely 1—6. sorban 2 frt, 6—10. sorban 1 frt 60; a többi sorban 1 frt 20 kr.

— **A kereskedő ifjak önképző egylete részére Franz Lajos ur 5 forintot adományozott,** melyért köszönetet nyilvánítja az elnökség

... **Az utolsó zsur.** A nagykanizsai izr. jótékony Nőegylet zsurjait, melyek vasárnaponként oly élénkítő tettek a Casino disztermét, a folyó időnyre beszüntette. Az utolsó zsur igen vidám hangulatban e hó 21-én taratott.

— **A városi sétányról.** A nagykanizsai Szépitő-Egyesület tevékenységét dicséri, hogy a városi sétány alapja meg van vetve. A város által kijelölt tér már be van fásítva és ha a Szépitő-Egyesület a nagy közönség részéről azon támogatásban fog részesülni, melyet tevékenységénél fogva méltán megérdemel, úgy biztosan számíthatunk arra, hogy még sok szép és üdvös dolgot fog a Szépitő-Egyesület művelni. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy *Ebenspanger* Géza ur több díszszerjét és rózsáját ajándékozott újnapi kertészetéből a városi sétány részére, mely adományért köszönetet mond a Szépitő-Egyesület elnöksége.

— **Első kimutatás.** A rom. kath. felső templom restaurálására adakoztak: Tivolt János kavés 10 frt, Tivolt János személyzete 9.55, melyhez járultak: Kardos József főpincér 2.50, Klanovits József 1.50, Kimesel András, Száraz Gábor, Tarsoly Lajos 1—1 frt, Vörös József, Kovács László, Sablatnig Aurélie, Sombor Róza 50—50 kr. Óri Lina 30, és Füst Jenő 25 kr; összesen 19.55 frt. Eperjesy Gábor, pénztár-s.

— **A népkönyha bezárása.** Sok szegény, de leginkább azon nagy számban levő iskolás gyermekek, kiknek a téli időnyen át a népkönyha volt gondozójuk, fájó érzéssel gondolnak a közeljövőre, mikor is a népkönyha beszünteti ez évi áldásos működését. Ezen zsumor nap folyó hó 27-én szombaton fog bekövetkezni, amennyiben a népkönyha választmánya vasárnap tartott ülésben elhatározta, hogy a folyó hét végével a népkönyhat bezárja. A népkönyha a mult évben 124 napon át volt nyitva, míg a folyó évben 128 napon át lesz aktivitásban. A mult hét végével az ékezők száma már meghaladta a 18000-et és ezek közt nem kevesebb, mint 15000 iskolás gyermek volt, kik teljesen ingyenesen, a népkönyha pénztára terhére lettek ellátva. Ilyen működés mellett nem csodálhatjuk, hogy városunk egész közönsége igaz rokonszenvvel van a népkönyha iránt és teljes elismeréssel adózik vezetőségének, de legelső sorban Vidor Samués urnó elnöknek, ki hacsak betegség nem gátolja abban, egy nap sem hiányzott a népkönyhából, hol fáradságtalanul buzgózkodott, hogy aprónak, nagy-nak kijusson része és hogy megóvassék a rend és legyelem, mely tényleg egész télen át mintaszerű volt.

— **Zsolnay Vilmos cigányprimás** azon hircs-teliséssel szemben, mintha ő Nagy-Kanizsáról távoznai szándékoznék, annak kijelentésére kér fel bennünket, hogy ő a nagykanizsai közönséggel teljesen meg van elégedve és minthogy a közönség vele szintén, tehát eszéágában sinosen itt hagyai városunkat.

— **Klastrom kedves otthonunk.**..... Vidám arcu, pajkos leánykák kara édesen zeng ezzel a bekezdéssel egy kis dalt a „Nebántiszórdág“ című szeretben. Ők bohókásan, csintalanul játszanak

soror Regina háta mögött és szívrepedve yarájk a pillanatot, mikor eljő értük az édes papa, vagy a nagyanyó, hogy elvigye őket a kis leherre meszelt, tornácos, nemesi kuriára, mely még a klastromnál is kedvesebb előtűk. Klastrom! A lemondást a szép életől, jelenti a fagyos szó. Bántó szűrkés, unalmas egyhanguság tanýázik ott a komor, barna falak között, hol elhervad a félig felsedező szép virág, mielőtt mámoros illatát szárnyára kaphatta volna a tavasz szellő. Manapság ifjan, fiatalon öltik fel az apáca látyóit kicsi kis leánygyermek; náluk nem jelenthet ez lemondást, hisz legtöbbje nem ismeri még az életet. Es aztán könyes pillákkal zsolozsmát zengenek éjjel, nappal; elsíratják szép ifjuságukat, mely eltűnt nyom nélkül téves utakon. Von olyan is, ki lelkeben elő férfi arcot visz magával a sötét zárdafalak közé. Ilyen lehetett *Kordcs* Anna soproni apáca növendék is az „Irgalmasok“ kolostorában. Csalódás vezette tán őt is a lemondás küszöbéhez és a hogy becsapódtak háta mögött a nehéz tölgyfakapuk, úgy érezte, hogy most zárta csak igazán el az élet útját. A vallás szent malaszja lelaklatot lelkének nem adta meg a keresett nyugalmat, az édes megbékülést. Elhagyta a zárdát, mielőtt felavatták volna és vasárnap éjjel itt Nagy-Kanizsán egyik rokonának lakásán nehez sebet ejtett önmagán. Százkilencvenkét forintot találtak nála egy kis erszényben és ez összeg az ő sajátja. Apólas végett a közkórházba szállították a fiatal leányt, ki elkecsereedésben megakart válni az életől. Sebe nem veszélyes és hihetőleg néhány nap múlva fel fog gyógyulni.

— **Elveszett értékes függő.** A városi rendőrkapitányság a következő hirdelményt tette közzé: Folyó évi március hó 21-én délután a város belterületén (Kazinczy-utca) egygyémánt kövel ékített fülbevaló elveszett. Felhívatik a becsületes megtaláló, hogy azt a rendőrkapitányi hivatalnál adja át. hol a tulajdonos által 10 frt jutalomban részesítetik.

Színészet.

Mig a fővárosi színházakban hétről-hétre egymásután a legszebb premiereken gyönyörködik a közönség, mi jó vidékiek beérjük néhány régi silánysággal.

Szombaton: „Toto és Tata“ került szíre *Liget* Józsvával a címszerepben, ki ez alkalommal is csupán felsikerrel játszott.

Vasárnap d. u. „Pelesik notariust adták.

Este „A tékozló“ mutatták be gyér közönség előtt, meglehetősen pongyola előadásban, pedig a darabban van itt ott egy jobb részlet, de a szereplőket valami bántó félálomosság fogta el. *Rubi* Erzsik mindennek dacára kiválóan szépen játszott és úgy festett poetikus öltözékében mint valami lence, szép igazi tündérrálynő. *Kövesi* (Balint) komikuma minden jelenésben derűltséget keltett, *Pajor* Emília a legparányibb részletekig kiaknázta szerepét.

Hét/őn Hercegh Ferenc remek színművére „A dolovai nábob leányára“ került a sor. *Dombait* (Tárján Gida) már oly sok egymással ellentétben álló szerepekben láttuk fellépni, hogy szinte joggal kérdezhetjük ma: milyen is az ő szerepköre? Játszott apákat, hősoket, szerelmest, bemutatta magát mint szalon szerelmes intrikus és bonvivant, de hogy melyikben volt „legjobb“ azt bajosnan tudnánk meghatározni.

Dombainé Jób Vilmaja sajátosog vegyületek képezte a fel-fel csillanó erőnek és a szentimentális tehetetlenségnek, pedig a szerző a szubtilis női lélek minden ter mészetes színéből teremte meg ez alakokat, csupán limonádet nem használt hozzá. Jób Vilma büszke, rajongó, odaadóan szeretetreméltó, akaratos majd meg engedékeny, de sohasem szentimentális. *Dombainé* pedig alapjában ilyennek mutatta be őt. *Marosi* (Szentirmainé) az este újabb jelét adta fejlődő szép tehetségének és a közönség hálás elismerésül nyílt színen is megtapsolta őt. *Hét/őny* (Bilitsky) élénk játékaival egy kis pezsög életet vitt az előadásba és diszkrét játékaival elérte a kellő hatást. *Erickőri* (Loránt) kicsi szerepében szépen segédkezett.

Kedden „Tricoch és Cacolet“, *Meilhac* és *Halévy* talán egyik legrosszabb darabja került szíre. Farszatóan unalmas az ily szellemi fogyatkozásban silyő üres bohózat, hol az ember lejtetőre állított, hihetetlen helyzetekkel találja szembe magát. Szalkay (Tricoche) és *Kövesi*

(Cacolet) a legjobb akarattal sem tudtak valami rendkívüli derültséget kelteni, ez nem is rajtuk mulott; ez a szerző hibája.

NYILTTÉR.

A törvény, a magas miniszteri határozat megengedi 1893. évi 27381. sz. határozatában, hogy magánfel az adózottan vett cukrot beviheti lakhelyét képező város vagy községbe. Most azon kérdés merül fel, hogy mi jögon állít ki rendőroket és fogyasztási ellenőroket a helybeli ital és tny. adókezelőség alnév alatt láppangó regale bérloés és mi jögon kobbza el a tisztelés polgárság által törvény által megengedett módon bebozott cukrot. Lehet törvényellenesen megtámadni tiszteléses polgárokat, szidalmazni és erőszakosan megmoztoni kosaraikat és ezt szabadon lehet gyakorolni egy város szemeláltára és senki nem mer fellepni, hogy az illetékes pénzügyi hatóságok megtorolják a jögukkal visszaelő sub regale bérloéknak a hatalmukkal való visszaélését.

Glückmann Zs.

Lazanki vendéglős

104. 1-1

Felolós szerkesztő.

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

18273/1896.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. törvényszéknek 1896. évi 9412. számú végzésével dr. Bród Tivadar nagykanizsai ügyvéd által képviselt Hirschi Jakab kriseváci lakos felperes részére, Szabó József és neje nagykanizsai lakos alperes ellen 134 frt 40 kr. tőke, ennek 1896. évi augusztus hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 40 frt 40 kr. megállapított költség követelés és jár. erejeig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt 346 frt 50 kr-ra becsült ingóságokra, a nagykanizsai kir. járásbírósi 18273/1896. számú végzéssel az árverés elrendeltevén, annak a korábbi és a felülfoglaltatók követelése erejeig is, amennyiben azok törvényes zalogjogot nyertek volna, a helyszínén, vagyis N.-Kanizsán alperes lakásán leendő megtartására határidőül

1897. évi március hó 27. napján
d. e. 10 órája

tűzetik ki, a mikor a bíróilag fölülfoglalt zongora, butorok, ágyneműek, varrógép s egyéb ingóságok a legfőbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el lozának adatni. Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóírt kiküldöttnél vagy irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt N.-Kanizsán, 1897. évi március hó 15. napján.

VARGA JÁNOS
kir. bir. végrehajtó.

Legjobb és
MARTON JÓZSEF
Budapest, VII. Károly-körut 9.
318 30-1 **Rum, Tea**
Francia Cognaac, Feszgő,
Tekaji és Spaayel ber
különlegességek.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
bevásárlási

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziser elolált az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésékként alkalmazatik közövényél, csuszál, tagszagatásnál és meghűtéseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, áyakorta Horgony-Liniment elolvezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszeráránál Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbértékű utaztat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özjegyzés nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.
Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvar. szállitók. Rurrolstadt (Thüringia).

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szaktekinétek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyuttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára --- frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára --- 1 frt - kr.

**Külön a szőke — és külön a barna hajnak.
Használati utasítás ingyen.**

Kapható: a készítőnél:

Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál

N.-Kanizsán (saját házában), és BELUS LAJOS
gyógyszertárában **Nagy-Kanizsán.**

Continental
Bodega Company
spaniol
és portugál barok
raktára

kaphatók
Nen és Klein cégnél
Nagy-Kanizsán.
Új Bodega cszéggekkel
való folytonos elcserelés
a „Continental” szó figyelembe
vétele által, elkarülhető.

2056/97.

103 2-1

Pályázati hirdetés.

Nagy-Kanizsa r. t. városánál a VI. és VII. kerületben újonnan szervezett róm. kath. kántori állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Az állással 300 frt évi fizetés és a szokásos stola díj van egybekötve. Köteles lesz a megválasztott kántor állandóan a VI. VII. kerületben lakni.

Az állással összekötött teendőknél kívül köteles lesz a megválasztott szükség esetén külön óradíj mellet a VI. és VII. kerületben levő községi-népiskoláknál mint helyettes segédtanító esetéről esetre működni.

A pályázni kívánók tartoznak rom. katolikus vallásukat, a kántori teendőkre képesítést, valamint segédtanítói minősítésüket okmányokkal igazolni.

A kántori működésből nyilvános próba tartandó.

A kérvények **1. évi április hó 10-ik napjáig** bezárolag Nagy-Kanizsa város tanácstermébe a tanácsi iktatóba adandók be.

Nagy-Kanizsán, 1897. Február 6. — **A városi tanács.**

VÉCSEY polgármester.

Szerkesztőség:

F. A. S. a Ollep-Mile há.

Ide intéendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bemutatott levelek csak ismerteknek.

Mű fogadatoknak el.

Feltérítők csak hirtőltek vis. sa.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Kiadóhivatal:

Városi-ny.ület: Fischer Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 korona (6 frt - kr)
Félévre 6 korona (3 frt - kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr)

Hirdetéseket jutányosan megállítanak

Nyilatkozó petitzsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-Kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a lotenyei takarékpénztár. a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” a nagykanizsai önkéntes tűzoltó-egylet a zalamegyei gazdasági takarékpénztár rész. társ. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Népnevelés.

Nagy-Kanizsa, március 25.

Az Alföld egyik legnépesebb városában, Hódmezővásárhelyen egy pör végtárgyalása foly, mely mind a benne szereplő személyek, mind pedig a tárgyalás folyamán nyilvánosságra került megdöbbentő részleteknél fogva mélyen elszomorító. Tanulságot még belőle levonni nem lehet, míg az egész a bűnösök elítélésével véget nem ér, de elmélkedni már most is lehet róla, mert eddig is az erkölcsi romlásnak, szivtelenységnek, a gonoszlelkűségnek oly adatai kerültek a per nyomán felszínre, hogy az érző embert borzadály fogja el, a tárgyalás részleteit olvasva. Reánk azt a benyomást teszi, hogy a nép azon része, melyből az emberiségből kivetkőzött gonosz asszonyok és férfiak kikerültek, a legnagyobb mértékben el volt hanyagolva. Gyenge lábón állhat a népnevelés ügye ama vidéken, azokon a tanyákon, hol e nép tartózkodik; mert akár tagadásban vannak a vádlottak, akár vallanak, a lélek oly sivársága nyilatkozik meg bennök, hogy az az ember, kinek szívéből az élettapasztalás meg minden optimismust ki nem őrít, majdnem lehetetlennek tartja. Gonosz emberek mindig voltak, mindig lesznek; emberek kik akár

a bírványtól elkapatva, akár a szenvedély hevében felebarátjuk életére törnek, azt megsemmisítik; de már az lélektanilag sem könnyen megfejtendő rejtély, hogy asszonyok, férfiak kisebb nagyobb összegekért saját vérüket emészti el furfangos kiszámítással, s a legnagyobb hideg vérrrel, sőt színlelván a bánatot, s a meggyilkoltat utolsó óráiban a legnagyobb gondnal és szeretettel ápolva, mintha nem volna a gyilkosnak forróbb óhaja, mint hogy az áldozatot az életnek megmentse.

Még gondolatnak is borzasztó az, a mit a hódmezővásárhelyi végtárgyalás kiderít. Pedig napról-napra újabb részletek kerülnek napfényre s a vége előre nem látható. Kétségtelen, hogy itt a bírvány játszotta a szerepet. A biztosítás könnyű módja, amely több helyen is egyszerre történhetett, s a könnyű szerrel való pénzhez-jutás, mi ezeket az embereket a bűn lejtőjére vitte, s mivel evés között jó az étvágy, nem elégedtek meg egy áldozattal, hanem tömegesen követelte azt kapzsi pénzvágyuk s családjuk tagjait sem átalakodtak elpusztítani. Az egész sötét kép alig mutat egy vigasztaló lényugárt, mely az elijesztő benyomást enyhítené. Talán még a legvisszatartóbb benyomást az a Horváth nevű vádlott teszi, ki erős tagadásban van, s

folyton bibliai citátumokkal igyekszik jámbor ártatlanságát feltüntetni.

Az ily jelenségek a népnevelés elhanyagolására mutatnak egyes vidékeken, a hol az talán nagyobb áldozatok árán volna fejleszhető. De a nagyobb áldozatoktól sem szabad visszariadni. A társadalom vétkes mulasztást, sőt bünt követ el önmaga ellen, ha akár közönyből, akár az áldozatkészség hiányából azokat a forrásokat bedugni nem igyekszik, a honnan oly sötét bűnök fakadnak. A népet gondos nevelés nélkül hagyni annyi, mint őt a bűn ösvényére vezetni. És ennek a nevelésnek intenzívnek kell lenni. Nem az ismeretek bizonyos mennyiségére szabad szorítkoznia, hanem nevelésnek, szoktatásnak kell lenni a szerénységre, a munkásságra, a takarékoságra, a felebaráti szeretet erényére, a jó erkölcsökre. Egyszóval: vallás-erkölcsi nevelés kell, a mely mindenre kiterjeszti figyelmét.

Lelkészeknek, tanítóknak tág tér nyílik ott az üdvös munkálkodásra. Szorgalmas munka, buzgó tanítás megszüntetheti az elharapódzott bajt is. A hol a munkaerő parlagon hever, ott veszedelmes stagnáció keletkezhetik a társadalom szervezetében; de a munkára tanítani kell; a munkát meg kell kedveltetni; akkor a munka áldása is jelentkezni. De a társadalomnak sem szá

A „ZALA“ tárcája.

Természetköltők.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

Írta: Baboss László.

(Folytatás.)

(9)

Ide igatjuk Wordsworth egy csinos költeményét, melyből látszik hogy a költőnek mily természetes s mily igaz érzése volt:

Szegény Zeusz álmodozása.

Hajnalian az erdőn fűtől a rigó;
Ugy biztat a hangja, úgy hat szíveig, oh!
Szegény Zeusz ott járt dombok alatt
S a hajnali csendben hallotta a dalt.

Szép dal, de mit az neki!... képzetének
Kék hegy magasul, fák árnya lédig,
Fényes köd usz ismert halma felett
S patak fut a völgyön, a hol született.

Ott zöld legelői, a lanka mezőn.
Vadrét, a hol annyiszor vitte kezén,
S egy kis lak galambok fészke gyanánt:
Egy pont a világon, hol lakni kívánt.

Néz, néz, szíve mennyben. De már oda van
A völgy s kereszke halma a kör s a folyam.
Kék hegy se magaslik, patak se szakad...
Mind szétfoly a könyben pillái alatt..

Wilson János a természettől ihletett apróbb költeményeiben tünt ki, fő munkája a pálmák szigete költői elbeszélés 4 énekben. Szép tárgyat költőileg fest, a pestises város megható, Edith és Nora pedig romantikus tündérmese.

Robert Southey a hristolai születésű 4 évvel volt Wordsworthnál fiatalabb, mert 1744-ben szül. aug. 12-én, jómódu szülei gondos nevelésben részesítették, s költői tehetségének már mint deák jelét adta egy drámájával, mely Amerika őserdejében egy parti socraticus állam terveivel foglalatoskodott. Ő is megutazta Spanyolhont Portugált, s a szárazföldet több ízben, majd megházasodva, visszavonult ke-wiki falusi birtokára hol mint történetírő, költő, irodalomtörténész óriási tevékenységet fejtett ki; amelyért mint jól megérdemelt kitüntetés érte, hogy „poet laureate” lett. Southey lyrái és epikus költő a főszókat jellemző természetes hanggal, hatalmas képzeletével — emelkedettség nélkül. Első epikus költeménye „D'Arce Janka” 1797-ből, ezt követte „Thalaba” 1804, Madoc 1805. Kehama átka 1813. Roderik 1814. E hősköltemények a képzelem alkotta világban játsznak bár ügyes kezelésével a nyelven, de költői felfogás nélkül. A fő érdeme a természet iránti szeretete, mely az egyszerű mély érzésből fakad, s mely részvétellel csüng a szegények sorsán, az elnyomottak baján.

Az új.

(Thalaba-ból)

Mi szép! az új!

Harmat hull údén csendesen.

Felhő sincs, köd sincs seholsem
Ragogy az égbeit csillag fényesen.
S a hold teljes diadalal mén
A sötétkék ég tekén
Es méla sugara
A fenyőre fényt ada.
Olyan ő épp mint a tenger
Köröskörül mit az ég ver.
— Mi szép! az új!

2.

A vadon.

(Roderikből.)

Sziklavölgy és vizezés,
Ureg, hova a szem néz;
Béretetőre béretető,
Milyen fa, rekettye, nő.
Halmain, kakukfüvet
Látva, növényi sokszínűt,
Mit előnt a napnak bíbora.
Amott, hol víz rohana
Dagadva, szélle, szikláról,
Most medret látsz folyásdról.
Magasan sziklán jár kesely.
Alatt a kis gyík fut, lehel,
De sehol semmi dűs lény
A vadon sötét fenekén.

(Folytatás következik.)

bad kicsinyleni a népnevelés ügyét, hiszen el jelszava a modern kulturának; elvei képezik az emberiség új evangéliumát. Korunk kétségtelen humánus, de ép azért feladata nemcsak abból áll, hogy az elkövetett bűntetteket megtorolja, hanem különösen abból, hogy azokat, mielőtt elkövetették, megakadályozza. Csak a népnevelés eszközölheti ezt, ha a népben az erkölcsi érzést emeli. A nép gyermekeit még az iskolaköteles időn is vissza kell tartani mindentől, a mi erkölcsét megmetélyezhetné, gondolkodását beszennyezhetné; mert 12—13 éves korában még nem szilárdulhatott meg benne az erkölcsi érzés annyira, hogy az könnyen veszendőbe ne mehetne, épugy mint azok az ismeretek, melyeket jól-rosszul elsajátított.

Az élet gyakran jóvá teszi azt, vagy kipótolja, a mit az iskolai nevelés elmulaszt, de nem mindig; a jellem- és erkölcsi alapjait — a mennyire érte az iskola képes — már az iskolában kell gondatlanul lerakni. A nép nevelését nem szabad a véletlenre bízni.

A városházából.

A városi képviselőtestület március hó 26-án délután Vécsey Zsigmond polgármester elnöklete alatt a városi képviselők élénk részvétele mellett közgyűlést tartott, melyen a következő ügyek kerültek tárgyalásra:

1) A közdögőhid építési munkálatainak biztosítása tárgyában megtartott nyilvános árlejtés folytatásáról és az árlejtés eredményéről. — Az árlejtés a kitűzött határnapon megejtették. Ajánlatot tettek Bachrach Gyula, ki 5°/_o — Morandini Román és Tamás, kik 14°/_o, — és Sallér Lajos, ki 18°/_o százalék engedményt tettek a 32496 frt 84 költéselőirányzatból; a legelőnyösebb ajánlatot ez szerint Sallér Lajos tette, ki is az építkezéssel megbízott. A közgyűlés továbbá elrendelte, hogy a forrás és pacsalmosásra szükséges, de a pályázatban ki nem írt két épület felállításával, melyek költségei 4477 forinttal voltak előirányozva, szintén Sallér Lajos bizasék meg 18°/_o százalék engedmény mellett.

2. Föld és lakbérteli szerződések bemutatása. A bemutatott szerződéseket a közgyűlés tudomásul vette.

3. Az utrendőri törvényekre vonatkozó városi szabályrendelet elkészítése tárgyában a jogügyi bizottság javaslata.

A közgyűlés hozzájárult a jogügyi bizottság azon javaslatához, hogy a képviselőtestület saját kebeléből 3 tagú bizottságot küldjön ki az utrendőri kiliágásokat tárgyazó szabályrendeletek elkészítésére. Ezen bizottságba választották: dr. Schwarz Adolf, Knortzer György városi képviselők és Deák Péter rendőrfőkapitány.

4. A cseréji helyközség kérelme a hegyhátánál élőönülő városi erdőből egy 6 méteres nyíladdék kiadására tárgyában. Az erdő és legelő bizottság javaslatához képest a kérelemnek tüzbiztonsági szempontból hely adatott.

5. Dömölki László városi földbérletnek bérlet megszüntetése esetleg bérleengedése iránti kérvénye. A kérvényező semmi olyast nem hozván föl, mi kérelmét indokoltá teszi a városi tanács javaslata szerint, a kérelemnek hely nem adatott.

6. Blau Mór 3000 forintos alapítvány (a városi szegények jására) tárgyában a hiteles végrendelet bemutatása. A végrendelet tudomásul vétetett és utasított a városi tanács, hogy az örökösökkel egyetemben az alapító levelet készítse el. A közgyűlés továbbá köszönetet szavazott az alapító örökösöknek.

Hock János volt román kath. kántor állásából törént elbocsátásának a nagyméltóságú m. kir. Belügyminisztérium 106494/96. sz. a. határozata alapján tandisi előterjesztése. A belügyminiszter úgy találta, hogy ezen régen vajdó ügyvel már minden forum foglalkozott, csak éppen az illetékes forum nem, t. i. a városi képviselőtestület, miért is az összes forumok határozatait megsemmisítette,

elrendelte, hogy a képviselőtestület hozzon határozatot. Hosszu és élénk vita után, melyet azonban éppen nem mondhatunk tárgyilagosságnak — a képviselőtestület elvetette dr. Bentisk Ferenc v. képviselő abbeli indítványát, hogy a közgyűlés az ügy megvizsgálására egy bizottságot küldjön ki és jóváhagyta a városi tanácsnak 1893. május 27-én 9683. szám alatti azon határozatát, melylyel a szerződés felmondatik és Hock János által elbocsátatik. (E ponttal lapunk legközelebbi számában még érdemlegesen fogunk foglalkozni.)

Végül tárgyalattok Rapoch Gyula v. képviselő következő indítványa:

Indítványozom, miszerint néhai gelsei Gutmann Henrik által 1870. évben, — Nagy-Kanizsa város részéről feldíltandó kereskedelmi iskola részére — tett kétezer forintos alapítvány a nagykanizsai izr. hitközségnek az általa fenntartott kereskedelmi iskola javára kiadassék.

Rapoch indítványát hosszabb, általános figyelem közt meghallgatott beszédben indokolta, melyben előadta, hogy az alapítványozó az alapítvány lételemén csakis azon intenlio vezérelte, hogy Nagy-Kanizsán egy középkereskedelmi iskola felállításak, mi meg is történt, de nem a város, hanem az izr hitközség részéről és miután az alapítványozó örökösei atyjuk kívánságát teljesítve látták, meg 1893. febr. 13-án kérvényt adtak be a városi tanácshoz, melyben kérték, miszerint tekintettel azon körülményre, hogy Nagy Kanizsán az izr hitközség áldozatkészsége folytán egy felső kereskedelmi iskola létesült — és tekintettel azon körülményre, hogy Nagy Kanizsa városa már ez okból is, de még azon fontos körülményvel fogva is, hogy a cultura is celokra, nemkülönben az általa fenntartott iskolákra tetemes összegeket kénytelen áldozni, egy ilyen az örökható által célba vett iskolának létesítésére még a messze jövőben sem lehet reményesége, — miért is kérték az alapítási — összeget és az időközben felszaporodott kamatokkal együtt az izr. hitközségnek való kiszolgáltatását. Ezen kérvény azonban — mi a régi időkkel leginkább jellemzi — eddig elintézellen maradt.

Az elhangzott indokolás után Vécsey Zsigmond polgármester jelentette, hogy ezen ügy a jogügyi bizottságnak már régebben kiadott véleményezés végett és intézködni fog, hogy a bizottság mielőbb betérjessze véleményét, miután is az ügy ismét napirendre fog tüzetni.

Egy magyar könyvkereskedő fél-százados pályája.

Ráth Mór, könyvkereskedő és kiadó, született Szegeden 1829. hol a Csánád vármegyében gazdálkodó atyja lakott. A gimnázium bevégezése után a bécsi politechnikum kereskedelmi osztályába ment, hogy ott a könyvkereskedelmi pályához szükséges előkészítéssel megszerezze 1846. kezdte meg pályáját Geibelnél, s folytatta 1848-ig. Ezen év dec. 31-én Windischgrätz elő menekülve, Görgey seregéhez jutott, melyet Világosig kísért, honnan sikerült a közeli atyai puszta ra szöknie. A torradalom lezajlása után kikerülhetvén az osztrák hadseregbe való besorozást, pályáját Geibelnél folytathatta. Többé-kevésbé sikerült irodalmi kísérletei szorosabb viszonyba hozták őt az akkor már Pesten gyűlekező irodalmi körökkel. Több évet a legelőkelőbb külföldi könyvkereskedésekben töltött. 1855. ismét hazá kerülvén, könyvkereskedést akart nyitni, azonban a helytartó-tanács a könyvtári "koncessziót" tőle majdnem három éven át megtagadta. De végre mégis sikerült neki az engedélyt megnyerni, és így 1857-ben a „Vastuskóhoz” címzett épületben üzletét megnyithatta. A magyar szellemi arisztokrácia, az 1848. előtti nagy politikai tekintélyek, Deák Ferenc, Eötvös báró stb., az emigráció hazatért tagjai a R. könyvkereskedésében adtak egymásnak találatot, itt érlelődött meg az akkori politikai törekvések irodalmi része R. kiadói tevékenysége éveken át paratlan volt, kiadványainak mind száma, mind értéke túlhaladta a legtöbb más magyar könyvkiadóét, s különösen a magyar klasszikus írók kiadásával elévülhetetlen érdemeiket szerzett magának a magyar irodalom körül. Az írói tiszteletdíjat oly lokra emelte, hogy egy magyar kiadó sem volt képes vele versenyezni; kiadványainak külfelállítására is a legnagyobb gondot fordította. Két ezer kötetet meghaladó kiadványai élő tanúi te-

vékenységének. Az 1873-iki bécsi világtállitáson az ő áldozatkészsége révén volt a magyar irodalom oly fényesen képviselve, mely alkalommal kiadványait a legfelsőbb elismeréssel tüntették ki. Az 1885-iki országos kiállitáson szinté a legnagyobb kiüntetést nyerte el, a millenniumi kiállitások alkalmával pedig a jury-tanács legnagyobb díját, a millenniumi nagy érmet kapta. Áldozatkészségéről tanuskodik az, hogy 1872. Toldy Ferenc írói pályájának 50 éves jubeliuma alkalmával 5000 frt áru kitűnő munkát osztalt ki a közepianodák legjobb tanulóit közt, pár évvel később Eötvös emlékére 2500 frt áru művet adott ismét 50 érdemes tanítónak; honvéd altisztek számára szintén 1500 forint értékű katonai kiadványokat ajándékozott; közmívelődési celokra felajánlott kiadásainak értéke a 100,000 forintot meghaladja; többek között a szegedi árviz alkalmával szülővárosának ajándékozta összes kiadásainak egy példányát. 1861. a Rotenbiller polgármesterege alatt szabadon választott, 100 tagból álló első városi képviselőtestület tagja lett. — Az alkotmány helyreállítására nagy feladatokat tűzött R. elébe; a konkurrenca is azon időben csekély lévén, miniszterekké vált jó emberei reabizták a gyökeres politikai feltorgatas kövelette irodalmi szükségletek előteremtésének java részét. Az új népiskolai kiadások az ő tanácsának és közreműködésének igénybevételével jöttek létre és ő nevezetével ki egész országra nézve azok főbizományosává. Az első jótékony-sági 200 000 forintos állami sorsjáték népiskolai tanszerek beszerzésére lett fordítva, melyeket ő-nki kellett előteremtenie és nyulós felelősség terhe alatt az új tanfelügyelőkköz juttatni. A honvédség felállítására alkalmával egy magyar katonai regiment, tankönyv sem létezett; ilyenek több száz füzetekinek és köteteknek kiadása reá lett bízva. Waldstetten, Forinyak, Kranitz, Bulyovszky stb. nagy műveit ő adta sajtó alá. Az igazságügyminiszter reá bízta a törvények és rendeletek hivatalos kiadását az ország minden nyelvén, mely vállalat a nemzetiségek ellenszenves passzivitása folytán majdnem elviselhetetlen anyagi veszteséggel jár. R-nak ezen alapon megindított és oly népszerűvé vált jogi kiadásai most már több száz füzetre és kötetre terjednek. Többi kiadásai közül megemlítjük: Arany János balladái. Zichy Mihály rajzaival paratlan díszmű facsimile kiadásban; u. a., összes munkái, hátrahagyott iratai és levelzése, fényes emlék-, diszkiadások és jutányos kiadásokban; u. a., Összes költeményei, album-kiadás Than és Loiz 8 fényképevel. A N. belügy ének, fordította Szász Károly, Schnorr Gyula világhírű rajzaival Orczy Tekla báróné imakönyve 100 színnyomatu képpel, 450 aranzsegélyes lapon; Tóth Kálmán összes költeményei, első teljes diszkiadás; Teleki Sámuel gróf felfedező utja a Kelet-Afrika egyenlítői vidékein 18-7-88. (a Rudolf- és Szelényi-utakhoz), jogsított magyar kiadásban, 179. eredeti felvételek után készült rajzjal s színnyomatu térképpel; Eötvös József báró összes munkái, első teljes diszkiadás és számos fényes album- s olesó kiadásban; u. a., Költeményei, album-kiadás, Keleti Gusztav s Székely Bertalan rajzaival; Shakspeare sziműveinek illusztrált nagy diszkiadás 6 kötetben, Csiky Gergely bevezetésével és jegyzeteivel, körülbelül 300, a szövegbe nyomott és teljes lapokat elfoglaló illusztrációval és jutányosabb címkepes kiadása; a Csaldai könyvtár néhány száz köteté, mely diszes egyforma alakban és igen jutányos áron csupa elévülhetetlen érdekű, nemesítő olvasmányt és a külföldi műveknek előkelő írók által készített jeles fordítását fogadja keretébe; Gyulai Pál költeményei és Vörösmarty életrajza; Tompa Mihály ő szegytűtött költeményei, özvegyének javára kiadva; a Deák Ferenc által a költői árvái javára iniciált Vörösmarty minden munkái u. a., Szép Monika, album-diszkiadás, Orlay Soma fényképezett rajzaival; Toldy Ferenc összegyűjtött munkái; a Cseugery Antal által szerkesztett Budapesti Szemle és Gyulai Pál által szerkesztett Budapesti Szemle első 6 évfolyama; Horváth Mihály, Huszónöt év Magyarorszag történelméből; u. a., Magyarország függetlenségi harcaának története 1848—49 stb.

Üzlete tekintélyének fenntartásában elismert érdemei vannak Gyula fiának is, ki egyuttal üzletfáras.

H I R E K.

— **Eljegyzés** Seregély Dezső nagykanizsai ev. ref. lelkész eljegyzte kolgyári Császár Vilma kisasszonyt, özv. Császár Farkasné földbírtokos egyetlen leányát, Szentgyörgyvölgyéről. Az eljegyzésnél jelen volt Berger Ignác országgyűlési képviselő is, s a leendő párhoz szép beszédet intézett.

— **Házasság.** Dr. Siklósi Albert barcsi orvos ma, márc. 28-án lép házasságra özv. Maulwurf László nagykanizsai lakos leányával: Malvin kisasszonygal. A polgári kötetet követő egyházi áldás d. e. feltehenkeltőkor lesz a nagykanizsai ird. templomban.

— **Jutalomjáték.** A folyvást kísértő jutalomjátékok körüli színházlátogató közönségünk érdeklődését bizonyára leginkább fel fogja kelteni a Dombi-pár jutalomjátéka. Ők azon kevesek közé tartoznak, kik ha nem is nyújtottak mindenkor teljesen jót, de az igyekvésük soha nem hiányzott. Intelligens, ambiciózus társai a társulatnak, kik megérdemlik a közönség pártfogását. Jutalomjátékul „A századévi lednyok”-at Prevost világhírű színművét választották, melyek mint újdonságnak is bizonyára meg lesz vonzereje.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A földmiv.-ésügyi miniszter rendelte alapján a keszthelyi gazdasági tanintézetben tanítók részére gyümölcsészeti tanfolyam nyitattatott. A tanfolyam március 22-én nyitott meg és 15 néptanuló hallgatója van. A tanfolyam csak e hó 31-ig tart, mikor a hallgatók egy miniszteri biztos előtt a vizsgát leteszik.

— **A nagykanizsai kerületi betegsegélyző pénztár** első évi rendes közgyűlését ma vasárnap délután 3 órakor tartja a városháza nagyszobájában.

— **A dél-zalai takarékpénztár közgyűlése.** A Nagy-Kanizsán székely dél-zalai takarékpénztár részvénytársaság márc. hó 25-én délelőtt tartotta XXVII. évi rendes közgyűlését Eperjes Sándor igazgatósági elnök előnökléte alatt 45 részvényes, kik 207 szavazatot képviseltek, jelenlétében. Az igazgatósági jelentés, mely az üzletmenetről, ennek eredményéről, valamint a társulat állásáról bő képet nyújt, tudomásul vétetett, nemkülönben a felügyelő bizottság jelentése. — Az elért üzleti nyeresemény a megállapított mérleg szerint 21212 frt 90, 533 drb 10 frcos és 234 drb cs. és kir. arany. Ebből 500 drb részvény után osztalékul kifizetettük: 1 drb 10 frcos arany és 42 frc részvényenként. (A múlt évi osztalék 1 drb cs. és kir. arany és 41 forint volt.) A megmaradó nyeresemény 33 drb 10 frcos, 234 drb cs. és kir. arany; továbbá 212 frc 90, utóbbi összegből 50 forintot a Népkönyha céljaira szavazott meg a közgyűlés, az ezután fennmaradó nyereseménybőllet a jövő évre adatik elő. Hivatalos közlönyű a „ZALA” jelöltetett ki. — Az igazgatóságból kilépő Bentzik Ferenc, Fischer Ignác, Grünhut Gyula, dr. Hauser János, Hirschel Armin, Rapoch Gyula, dr. Rauch Zsigmond, Simon Gábor, dr. Szukits Nándor, igazgatósági tagok 8 évre és Köhler Antal igazgatósági tag 2 évre újból megválasztattak. A felügyelő bizottságba szintén s régiek választattak; névleg: Grünhut Alfred, Halphen Mór, Récsy György és Ungar-Ullmann Elek. — A pénztáréves jelentés 3390 drb 10 frcos; 9403 drb cs. és kir. arany és 1448 106 frc 22 kr. van letéve, mi leginkább bizonyítja a közönség bizalmát.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A nagykanizsai kereskedelmi ifjak-önképző egylete még a múlt év folyamában a rendőrkapitánysághoz intézett pírátában előterjesztette, hogy a kereskedői ifjok főnökei a vasárnapi munkaszüneti törvény intézkedését teljesen figyelmen kívül hagyják és az irodákban alkalmazott egyének egész délután képtelenek irodai teendőket végezni. Ezen előterjesztésre a rendőrkapitány annak idején 6188/896. szám alatt a következő végzést hozta: „Ezen előterjesztés folytán figyelmeztetem a cégtulajnokokat, a vasárnapi munkaszüneti törvény alapján kibocsátott 14887/892 sz. kereskedői miniszteri rendelet 4—7.) pontjára, mely szerint a jelzett irodákban az irodabeli munka csakis déli 12 óráig végezhető és felhívom, hogy ezen törvény szabály intézkedését annál inkább tartás közzel tartsanak, mert a mulasztókat az 1891. évi XII. t. c. 6 §-a alapján szigorúan fogom büntetni.” Ezen végzés dacára a vasárnapi munkaszünet több kereskedői irodában még mindig nem respectáltatik, miért is — felhívjuk ezen körülményre a rendőrkapitány figyelmét és

elvárjuk, hogy a mulasztókkal szemben a legerélyesebben fog elbánni.

— **Balaton halálat.** A keszthelyi halászek — mint levelezők irja — e napokban óriási harcsát fogtak, melynek súlya 65 kilogramm és hosszú 2 és fél meter volt. A ritka példányt Kiss József gazdasági intézeti tanár lemintázta a taniszter számára. A halálat az előbbi években csak március 15-ig volt megengedve, de a rablók halak (csukák) elszaporodása folytán a balatonai halásztársulat a halálatot idejét két héttel meghosszabbította.

— **Hirtelen halál.** Horváth Miklós nagykanizsai napszámos, március 22-ikén kint dolgozott a nagyrécei határban fekvő Gáspár-hegyen. Dében ebédhez hívták. Amint ebédjét elfogyasztandó, a hajlék küszöbére állt, egyszerre rosszul lett, egészen eltekedett. Napa, neje és kis gyermeke, akik körülötte voltak, nagyon megijedtek. Napa rögtön elment, hogy valamelyik szomszédtól t-jel kér, amittől a beteg enyhülését remélte. Ez alatt Horváth egy szétbontott kéve zsupra feküdt és kínosan nyögött. Neje és kis gyermeke sirtak mellette, tehetetlenül. „Ne sirjatok, nekem is fáj. Lerakom a tőkeket estig.” — szolt egyszer a beteg s a következő pillanatban egyet rándulva, meghalt. Hulláját haza szállították Nagy-Kanizsára és 24-én délután eltemették. Nem boncolták föl. Ugy mondják, hogy mióta megnősült (körülbelül harmadtól év óta) szívgörcsökben szenvedett. — A hőmezővárasarhelyi mérgezők felszínre levő történetének hatása alatt a nagykanizsai mendemonda is felújta ezt az esetet, de — amint később kitűnt — alaptalanul. A veletlen különös összejatszása volt, hogy Horváth Miklós 16 éves öccsége egy másik szőlőhegyen ugyanakkor hasonló tünetek között halt meg.

— **A vagyonszaporítás módja.** Vagyonának gyarapodásával minden ember szükségét érzi az oly megbízható üzleti összeköttetésnek, mely értékpapirjainak vételét és eladását végzi és oly tranzakciónak a lebonyolítását eszközíti, melyeket a vagyonkezelés mindenkor megkíván. Különösen szükséges az összeköttetés valamely megbízható intézettel a mai viszonyok között, a midőn az általános tőzsdévaltság nyomothagyó bajain túlestünk és a mikor mindenki azon igyekszik, hogy a vagyonát ért csorbát kiküszöbölje. A jómódú középosztály tőke pénzese, ha szolidan akarja kezelni vagyonát és azt veszélyes műveletek elkerülésével józan tőzsdépolitika útján kívánja gyarapítani, csak az úgynevezett közép-bankokkal léphet összeköttetésbe és ha olyan intézetet választ, a mely ügyes, lelkiismeretes és informál férfiak vezetése alatt áll, bizonyos lehet benne, hogy érdekei jó kezekre vannak bízva. Ilyen intézet a Bankgyesületi váltóüzlet részvénytársaság, mely fennállása óta mindjobban erősödik a birtokos közönség minden köréhez tartozó nagyszámú üzletfelei bizalmában. Mai számunk hirdetési rovatóban utalunk azon főbb üzletágakra, melyekre a nevezett intézet üzletköre és működése kiterjed.

— **T. hölgyközönség!** Kik olcsó és izléses selyem gyapjú- és nyári mosó kelmeit akarnak vásárolni, kérjük Weiner Mátyás (Budapest Andrássy-ut 3.) legnagyobb divatruházának legújabb tavaszi mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Mely irandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet — vagy selyem minta küldessék. 93, 4—1

Színészet.

Szerdán Tombor Aladár karnagy jutalomjátékul a „Párizsi élet” rendkívül mulattató operette került előadásra. Az őssze szereplők azon voltak, hogy egy jó előadással jutalmazza meg elismert kitűnő tehetségű karnagyukat, Tombor Aladárt. Ez is volt az egyedüli jutalom, mely Tombort érte, de ennek legalább a közönség is örült. A „Párizsi élet” a legjobb előadások egyike volt, Pajor Emilia (Gabrielle keztyűvarró) és Érkői (Frick stb.) igazán kitettek magukat ügyekekkel, valamint élénk játékkal. A többi szereplőről Szalkay (Gondemarek báró) Rubi [Gondemarek] Hetényi [Gardelaux], Mányai [Metela] stb. szintén csak dicsérettel szólhatunk. Az előadás összesség volt és gyorsan perdült le; mindenki kedvvel játszott, tan csak éppen a jutalmazandó nem, mert bizony csakis a színtársulat részesítette némi figyelemben azzal, hogy emelvényes ülőhelyet feldisznította, a zenekar pedig babérkoszorúval tisztelte meg. Csütörtökön: Blitweiss-Köbi, Feld Mátyás fő-

városi féleltépe került bemutatásra. A közönség nem igen volt kíváncsi Blitweiss Köbival, a városi arena ezen fattyuhajátásával megismerkedni és a kik megismerkedtek vele, azokról csak azt hallottuk: „bárcsak ne láttalak volna soha.” Blitweiss Köbi különben egy suszter, még pedig igen olyan, ki mindenét csinál, csak éppen cipőket nem. A sok mindenféle, mit Feld Mátyás darabjában összehordott, anélkül, hogy csak részben s összeillesztette volna, egy olyan charivarit képez, minőt emberi gyomor nem egyhamar képes megemészteni. Igen csinosok voltak a bicyklista hölgyek; természetesen ezeknek sem volt bicyklijuk, mint a hogy Blitweiss Köbinak sem volt soha ár a kezében. Mányai Aranka a bicyklisták egyike szép és temperamentumos énekével tánt ki. Blitweiss Köbit Szalkay nagy ügyezettel elfogadhatóvá akarta tenni, a közönség azonban nem akceptálta. Legyen ő csak a városi arena, hol a flu. bűnét apji szemekkel nézi Feld Zsigmond director és ha elismerő akar lenni a szerző az itteni szereplők iránt, hogy nagy önmegajagadással bevágták szerepeiket, úgy az elismerés palmaágát nyujtsa az 5-éves Fekete Rozsiának, ki Blitweiss Köbit megemelte. A mit ezen aranyos kicsike produkált Janesi inas szerepében, több volt, mint amit Feld Mátyás irt. A közönség nyílt színen a kicsikét többszörösen kihívta és mint Blitweiss Köbi megmentőjét, zajos ovációban részesítette. Rubi Erasi (Margit) még csak arra sem érdemesítette Blitweiss Köbit, hogy tiszteletére utcai ruháját másikkal cserélte volna fel; kár is lett volna még erre is az időt vesztegetni.

Pénteken zónaelőadásban „A kanizsai varró-lányok”-at adták másodszer.

Szombaton Tirótt János bobózata „A kasszirnó” került bemutatásra. Ugy a darabról, mint az előadásról lapunk legközelebbi számában fogunk érdemlegesen megemlékezni.

A színház látogató közönség érdeklődését most egyedül a jelzett Salvini előadások obszerálják. Mindenki roppant várakozással néz a világhírű művész vendégjátéka elé, ki kitűnően szervezett 20 tagból álló társulatával a következő Shakespeare darabokat fogja bemutatni: április 3-án: Hamlet, 4-én: Velencei kalmár, 5-én: Makrancos hölgy, és 6-án: Othello.

Salvini „Shakespeare” előadásaihoz magyar és német nyelvű szövegkönyvek, kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Kréta-ügy Göcsejben.

Irta: Kala Pál.

Nem maradosunk el az világtól. Asszonya az Weisbergör testvér, hogy asszonya: „Nem boldog a Magyar!”

Kiszlók én:

— Mi a sördögert nem? Nincs-e ökkis könyve, ökkis itókája, még tengőruj ádnácsa az magyaroknak?

— Az vóna, de jég nincs az Válics-patakon, amies átlavogalhatnánk, szavastja ki mellő sávalyval Bodonok.

Ném röfkötők a kúbeszédgyire, mér tudom, hogy a szűres jégvörv törté boldogtalanná, mér a szél cibliszít tél nem hagyott még magot se hátra az jégből. Naobb fontosság az Kréta-kérdés Görbeszögön. Nem az Bodonok dufla krétáját értöm, hanem az Kréta-sógórom Naciát.

A sögik óccaka na szenebónt csapat az lapis örva Görbe Marcin, az Kréta Naca oránt az utcán. Most kezd a györök újra bel tanunyi az cibliszétbe, már két főbeagy kúsuperalák a katona-pákektől, az ferpőlx-magazinal. Mőglőszóit nékije az Naca leány, onst okkupációszi akaró út.

— Mőglőszóit mér stsem, szavastom ki neki az bajuz alatt; az Török Minkájé, lészu az Kréta-sógó-fundusa a leányvel ószútt.

— Mobilizállok, vetőgeti oda a szót, az profánt-gyártó ivadék és bogzósítottu magát hazafelé.

Alig hogy elhővőkőszött, gytt az Török Minká, a Pégár Z ndrís, még a Német Gergő sógórokkal. Eleven szókkal adtam tudtukra az esztől a jegyzőkönyvet. Az Misi kölyök majdnem c áraborjvív változott bámulatában. Az Bodonok esztvér örödtigette hordóball matériával; ivott is a györök, mér azt gondolta, hogy a zítóka válam-lyes bölcs eszméilett noszogat az fejbe. De még sem ugy lőtt: mőglőszóit az eszt.

— Kala Pál bátyó segélyu rajtam nyűgi nasokára!...

— Két litéria folyadékot! kajátok könyv az magas diplomácia hangján. Leszok, onst megyünk; mér nem enged

Ják az beavatkozást. Édes ésem, te Török-gyárók vagy szeretem az bormasatos törököket. Ti Kréta-koma házánál blokádit csináltok mindön este.

— Hát mi a menykú az a blokádi?

— Ögypár legény, mög ögypár furkósbót. A kapu mög a kiskert-ajtó előtt elállítják a szutát, ha gyúta az a sütlő-lapáton nyargalász prófunt magasin, főszóllítjátok be térjön sémlegős terelre, mér az Kréta Anna szivét annektámi nöm engedték. Ha kőtekődik, öppicinyt mög lehet tapogatányi. Az nosre ott termök én is: és az körsönd neviben lefüle-öm. Átadjak oest az törvénynek egy-kettő hónapra.

Ugy is löst: az Görbe Marcin sémleges markolatomba került, mér bá akart törnyi az blokádon áti. Ez nem mönt mindön nagy hang nélkül, amiért is az körsönd öránti kükapás mián mögtisztöltem véle az csendör urakat. Az fejün vót egy kis munka, mér először némilegős börfoltozás véget a norros ur kusziba került. Az tárgyaláson is mög-tapasztaltuk, ho nöm vót Ernest baka, mér csak lapított, mint az kovásztalan cibliprófut.

Az Kréta Naca is küfojeste, ho prófunt bagasinynyal nem csúftja mög az falamiáját: eng-d a nagylatalmaknak és az Török-gyáróké lesz, aki mög tavaly nagy-Kanizsán foszított az 48-as esörd kápir mondurjában. Csak arra kért, hogy sémmisszem mög, az blokádit az Török Miskával szömben, mér az jegyző uraál mián ugys beiratkontak.

A kiskert-ajtó melléki ajakszopi-cuppantásokból következ-tétöm, hogy az Török-Kréta viszonyban beállott az uszó anti, vagy státus kvónti, vagy mi az a menő, amit az Görbe Marcin mög akart szavaral.

Ha nem vótök szavaimakke, akkor küszölöm, hogy fél Göcsöj jaz bákeségit Kala Pál diplomáciájának köszönheti. Így fejeltöm mög az Kréta-igyet görbe Göcsöjben.

Ö r ö k ö n
r é n y t
c s a k a

Saturnus

padlómasz ad.

Kapható: Fesselhofer József, Neu és Klein, Strém és Klein urak-nál Nagy-Kanizsán. Hochsinger Testv. Budapest, VII. Almassi-lér 8.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziaszer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölőként alkalmaztatik közvérsenyél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzölősekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özöjgyógyás nélkül mint nem valódi utasítja vissza. Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt (Thüringia).

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, — ha követlen gyámból rendelik — fekete, fehér és színes 35 krtól 14 frt 65 krig métersenként sima, csikos, kocakázott, mintázott, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) stb. a megrendelt ára postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat póstafordultával küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, Svajciba címzett levelekre 10 kros, és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felölös szerkesztő:

Dr. L Ó K E E M I L.

Laptulajdonos és kiadó:

F I S C H E L F Ü L Ö P.

Hirdetések:

Czerny-féle

KELETI RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

oly meglepően tiszta,

fiatalos arczbört szeres, mely semmi más szer által el nem érhető; kitűnő hatású májfolt, zsepő, pörnsének, bőratka (Mitesser) tulvörös arc s a bőr minden tisztátalansága ellen, megasztútoti a sárga vagy barna árcsint s egyaránt alkalmas minden testrésze. Ára 1 frt.

■ Balzsamszappan hozzá 30 kr. ■

Czerny-féle

TANNINGENE

a legjobb kipróbált ártalmatlan HAJFESTŐSZER

hej és szakál, valamint szemöldök-festésre, melyek a leggyyszerűbb módon, már egyszeri használatnál is egészen biztosan visszanyerik azon kilógástalan, fényes, szőke, barna vagy fekete természetes színt, amelyivel megőszülés előtt bírtak s mely sem szappannal való mosásnál, sem a gőztűrdőben meg nem fakul. Ára 2 frt 50 kr.)

Törvényesen védett, lelkimoretösen megvizsgált és valódi minőségben kapható

ANTON J. CZERNY, Bécs

XVII., Carl Ludwigstrasse 8 (saját ház), és Wallfischgasse 5.

Szátküldés pontal utá vétellel. Prospektus ingyen és bérmentve. Raktár a nagyobb gyógyszerárakban és illatszertárolókban.

Budapesten TÖRÖK JÓZSEF és Egger A. Na gyógyszerészeknél.

Főraktár Momárcumban: Kirchner M. Gyógyszerész. Bécsben: Kovács Ceraj-Ceraj gyógyszerész, Szent-Lélek: Graf Mihály. 81 10-1.

Spanyol bormagykereskedés

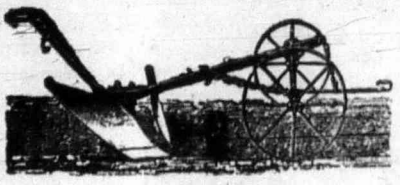
Vinador

HAMBURG. BÉCS.

Az új dugasz fedelén vörös nyomás van.

Különféle nagyon finom külföldi borok és cognac, eredeti üvegekben és árákon Marton és Huber csemegekereskedésében kapható. — Poharankénti kimérés Bogenrieder J. étterem és kávéházban az „Ar.ny Koroná”-hoz.

A Vinador cégre és a törvényesen bej. pec-éjegyre figyelni kell, mert csak így kezeskedünk a valódiságot és jó-ságért.

Ajánlom az 1896. évi szept. 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversayen arany-, ezüst- és bronz-éremmel díjazott

egyetemes

aczel ekéimet,

melyek anyag, kivitel s olcsó árúknál fogva az összes eddigi konkurenciát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke- és talajművelő eszközök gyára BUDAPEST, VI. Nagymező utoza 68. sz.

■ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ■

Tagadhatlan légbővítő gépe a jelenkornak a Melichar-féle

Unicum Drill

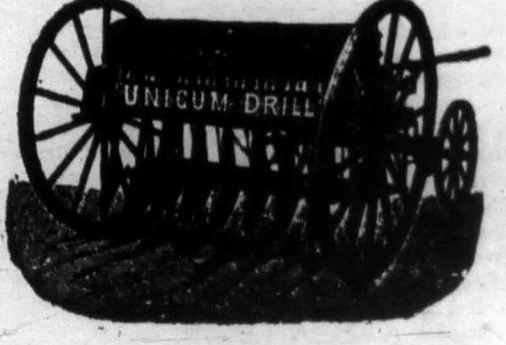
rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichar Ferenc,

cs. és kir. szab. vetőgépgyára Budapest, VI. Nagymező u. 68.

Raktár és képviselő:

77 Unger Ullmann Elek urnál Nagy-Kanizsán.

4 arany - 10 ezüst - 30 díz és olcsóbb okmány.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és k. kir. szab. mosóvíz lovagnak. 1 palack ára 1 ft 40 kr.

3) év óta udv. istállóokban valamint katonai és polgári nagyobb istállóokban is használatban nagyobb erőfeszítések előtt és után erőteljesül; továbbá hőzömésök, rándulások, az izmok merevsége s más ily alkalmaknál; közelebbi a lovat kiváló teljesítményekre előkészíti.

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni! a véletlenül hátrahagyott kifizetési: Kwizda-féle Restitutionsfluid

Fő letét:

kerül. gyógyszer-tár Korneuburgban. Osztrák-magyar cs. és k. udvari szállító.

Legjobb és XXXXXX
MARTON JÓZSEF
 Budapest, VII. Károly-körút 9.
 818 80-1 **Rum, Thea**
Francia Cognac, Peszgő,
Tokaji és Spanyol bor
 különlegességek.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.
 XXXXX bevásárlási XXXXX

KLYTHIA a bőr ápolására
 szépítésére és
 finomítására
Puder
 Legelőkelőbb illatú, bal és rózsaszínű PUDER K. -
 Fehér, rózsaszín, és sárga
 vegyileg tisztított és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tiszár által készített.
 Fittnesser levelek a legjobb körökből minden dologhoz
 mellékelve vannak.
TAUSSIG GOTTIEB
 cs. és k. kir. udvari tolettó-üzem és illatszer-gyár Bécsben.
 Főraktár: MÉCM, I. Wollzeile 3.
 Helyese a legtöbb illatszer-üzemgyárkereske-
 désekben és gyógyszer-tárban. Nagy-kiszárlás:
 Kreiner Gyula és Keleti M. Mór cégéknél.

Fő doboz ára:
 1 forint 20 krajcár.
 Utánvéttel vagy az
 összeg előlegezve hár-
 dése után küldetik.

Ki iszik
Kathreiner-féle
 Kneipp-maláta-kávét?

„Gyere be jó!”

Mindenki a ki félti az egész-
 ségét és mégsem
 akar lemondani a kávé megszokott
 kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-
 kávé hozzátétele által elvész az ideg-
 izgató bakbávének általánosan ismert
 és rendes használatnál annyira egész-
 ségrentő hatása.

Mindenki a kinek egészségét
 valami megrentotta. Különösen ideg- s gyomorbántalmakban
 szenvedőknél sok ezer esetben a legelőkelőbb és a legkönnyebben
 megemészthető italnak bizonyult a tiszta Kathreiner-kávé.

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezetére különösen
 jótékony hatással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kel-
 lemes, enyhe íze miatt, úgy bakbávéval keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett
 egészséges kávéitalt mégsem akar magától megvonni.
 Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakbávéval
 vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi
 kávé, a mely szemekben a
 legjobb malátából készül; a bakbávé kedvelt izét a Kathreiner-féle
 gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől
 elismerve, minden móvelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-
 kávé egyesül magában a bakbávé kellemesen ingerlő izét és a maláta-
 kávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevá-
 rás alkalmával tessék jól vi-
 gyzni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner.**
 Az olyan csomagban, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

Készíték mindennemű egyenruhát és diszruhát

KAUFMANN MÓR férfiszabó.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel
 értesíteni, hogy a tavaszi és nyári évadra rak-
 táromat legujabb és legfinomabb kül- és belföldi
 kelmékkel dusan felszereltem. Jó munka, finom
 kelmék, pontos és jutányos kiszolgálás által, azon
 helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség min-
 den igényeinek megfelelően és bármely nagy-
 városi szabóval a versenyt felveszem.

Kérem a n. é. közönséget eddigi szives pártfogásában
 továbbá is részesíteni.
 Teljes tisztelettel
Kaufmann Mór, férfiszabó.

A leggyorsabb pontos kiszolgálás.

Ebenspangger-féle házban

Nagy-Kanizsa

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V. Alkotmány-utca 31.

79 6-1

A világhű

Bergdorfi tejjgazdasági gépgyár

kizárólagos képviselője Magyarországon elvált: **tejjgazdaságok és tejszövetkezetek munkatelepeinek szakszerű teljes felszerelését legelőnyösebb feltételek mellett; s szállít legutányosabbban legkisebb**

ALFA-LAVAL lefölözőgépek

továbbá vajköpülők, hűtők, vajgyurók, valamint más tejjgazdasági gépeket és edényeket.

Árjegyzékek és előirányzatok kívánatra díjmentesen küldetnek.

Bankegyesületi váltóüzlet részvény-társaság

Budapest, V., Fürdő-utca 1. szám

legelőnyösebben vesz és elad,

értékpapirokat, ércpénzeket és idegen pénznemeket.

Tőzsdei megbízásokat

egy a budapesti, mint az összes külföldi tőzsdéken a legutányosabb feltételek mellett eszközöl

Előleglet ad értékpapirokra, klállít utalványokat és hitelleveleket a világ minden piacára

Igérvények minden huzáshoz.

Értékpapir letétek őrzése és kezelése a legkedvezőbb feltételek mellett.

Mindennemű sorsjegyek napi árfolyamon és

részletfizetésre

legelőnyösebb feltételek mellett kaphatók.

Sorsolások megvizsgálása pontosan és ingyen eszközöltetik.

A „Pénzügyi Ujság” és. állandó melléklete a „NORSOLÁNI TUDOSÍTÓ” a legmegbízhatóbb sorsolási szaklap; előfizetői egy éven át 30 sorsjegyre

ingyen játszanak.

Előfizetési ára egész évre csak 1 ft 50 kr.

Kiadóhivatal:

V., Fürdő-utca 1. szám, hova az előfizetési pénzek küldendők.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyáros

54. 12-1

ajánlja a

m. kir. államvasutak gőzcséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű maganjárókat és mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: **ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket (cikular) kör fűrészeket, malomberendezéseket, tricurókat, darálókat, a legjobb peremospóra-fecskendőket, szecskavágókat, bakkerrostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabb árakon, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.**

Levegőt m. kir. Államvasuti cséplők kerekkel készpénzért beváltatnak, valamint régi gépek ujjakkal becséreltetnek.

Csöplési idejére verőimnek megbízható gépészkről szívesen gondoskodom.

Képes árjegyzék kívánatra bárkinél ingyen és bérmentve,

FEHÉR MIKLÓS, gépgyáros

Budapest, IX. Üllői ut, 23. sz. (a „Köztelek” mellett).

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2, egész 12 lóerőig, száma-kazalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, here-cséplők, tisztító-resták, konkolyosók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,

Jobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, daráló, őrlő-malmok, egytemes széclekék, két- és háromvasékék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyar épület és műlakatosgyár részv. társ

Iroda: **Budapest** Gyár: V. Váci ut 104. 9. sz.

Elvállal mindennemű **épület és műlakatos munkát**, vastető szerkezeteket, **hullámlemez építkezéseket** (raktárak, kapus és pályaörbódék, vizeldék, stb. **Külön gyártmányok**: Mezei és iparvasutak, a székes kocsikkal, téglakocsik és **szabadalmazott téglamintázók**, továbbá minden rendszerű kézi és villamos személy és **teherfelvonók**, valamint zajtalan gördülő acéilemezredőnyök és **napellenzők**.

44. 13-1

Mily elkerülhetetlenül szükséges a szőlők permetezése az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ennek előállítására legjobbnak bizonyult **MAYFARTH PH. és társ** szabadalmazott

önműködő

SYPHONIA

szőlővesező

és növénypermetezője

mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetesi.

Ezen permetezőkből már sok eszer van használatban és számos díjazás bizonyítvány mutatja kiálló voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll.

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegeségi gyár borajáték és gyümölcs-ártékesítői gépek részére.

Bécs, II/1. Tabernerstrasse 76. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételtők kívánatok.